

Inhoud

1. Inleiding	3
1.1 Redenen voor een nieuw bestemmingsplan.....	3
1.2 Doel van het plan	3
1.3 Begrenzing van het plangebied.....	5
1.4 Totstandkoming van het plan	5
1.5 De opzet van het bestemmingsplan.....	6
 2. De bestaande situatie	 9
2.1 Ontstaansgeschiedenis.....	9
2.2 Hydrologie.....	13
2.3 Ecologische waarden	15
2.4 Landschapswaarden.....	17
2.5 Cultuurhistorie en archeologie.....	19
 3. Het gebruik	 23
3.1 Agrarische bedrijven	23
3.2 Niet-agrarische bedrijven.....	25
3.3 Wonen.....	26
3.4 Landgoederen.....	27
3.5 Toerisme, recreatie en sport.....	28
3.6 Verkeer	30
3.7 Leidingen en nutsvoorzieningen.....	30
 4. Het planologisch kader	 31
4.1 Het ruimtelijk beleid op hoofdlijnen.....	31
4.1.1 Nota Ruimte	31
4.1.2 Streekplan Gelderland 2005	32
4.1.3 Ruimtelijke ontwikkelingsvisie 'Ligt op groen'	34
4.1.4 IJsselsprong Zutphen	35
4.2 Het beleid per thema	35
4.2.1 Het waterbeleid.....	35
4.2.2 Natura 2000.....	37
4.2.3 Ecologische hoofdstructuur	39

4.2.4	Groene Wigen	42
4.2.5	Waardevolle landschappen	44
4.2.6	Kapverordening (1994)	47
4.2.7	Landbouw	47
4.2.8	Functiewijziging in het buitengebied	48
4.2.9	Toerisme en recreatie	49
5.	De beleidsvisie voor het buitengebied	51
5.1	De hoofdlijnen van het beleid	51
5.2	Het beleid ten aanzien van	56
5.2.1	Natuur, landschap en cultuurhistorie	56
5.2.2	Landbouw	60
5.2.3	Functiewijziging bij beëindiging van een (niet-)agrarisch bedrijf	65
5.2.4	Wonen	67
5.2.5	Landgoederen	71
5.2.6	Niet-agrarische bedrijven	72
5.2.7	Toerisme, recreatie en sport	73
6.	Afstemming met andere beleidsvelden	77
6.1	Externe veiligheid	77
6.2	Afstemming met het waterbeleid	79
6.3	Afstemming met het natuurbeleid	80
7.	Toelichting op de juridische opzet	85
7.1	Toelichting op de plankaarten	86
7.2	Toelichting op de regels	90
7.2.1	Inleidende regels	90
7.2.2	Bestemmingsregels	90
7.2.3	Algemene regels	97
7.2.4	Overgangs- en slotregels	98
7.2.5	Bijlagen bij de regels	99
8.	Handhaving	101
9.	Inspraak en vooroverleg	105

1. Inleiding

1.1 Redenen voor een nieuw bestemmingsplan

Een belangrijke reden om een nieuw bestemmingsplan voor het buitengebied van Brummen op te stellen is het gegeven dat het geldende bestemmingsplan sterk verouderd is. Het huidige bestemmingsplan dateert uit 1982. Een actualisering van dit plan is nodig, onder meer vanwege de formele reden dat plannen eens in de 10 jaar moeten worden herzien. Die periode is inmiddels ruimschoots verstreken. Minstens zo belangrijk zijn echter de inhoudelijke redenen waarom het wenselijk is om te beschikken over een actueel bestemmingsplan.

De tijd heeft niet stilgestaan. Sinds 1982 zijn er de nodige partiële herzieningen vastgesteld en procedures ex art.19 WRO gevoerd, waarin vrijstelling is verleend van het vigerende bestemmingsplan. Op dit moment gelden er niet minder dan 49 bestemmingsplannen in het buitengebied van Brummen.

Ook is de visie op het buitengebied veranderd. Bescherming van natuur en landschap, milieubewustzijn en waterbeheer zijn in een heel ander daglicht komen te staan. De realisering van de Ecologische Hoofdstructuur en de aanwijzing van Natura 2000-gebieden zijn belangrijke thema's geworden. Door ontwikkelingen in de landbouw neemt het aantal agrarische bedrijven sterk af, maar de bedrijven die overblijven krijgen een steeds grotere ruimtebehoefte. Er is behoefte aan een duidelijk beleid wat er met vrijkomende gebouwen mag gebeuren. Daarnaast is het wonen een algemeen geaccepteerde functie in het buitengebied geworden.

Een effectief ruimtelijk beleid is alleen mogelijk met een actueel bestemmingsplan. Zeker in een tijd dat de overheid meer op hoofdlijnen wil sturen, is de beschikking over een actueel plan noodzakelijk. De gemeente is dan beter in staat om te sturen en haar greep op ontwikkelingen te behouden.

1.2 Doel van het plan

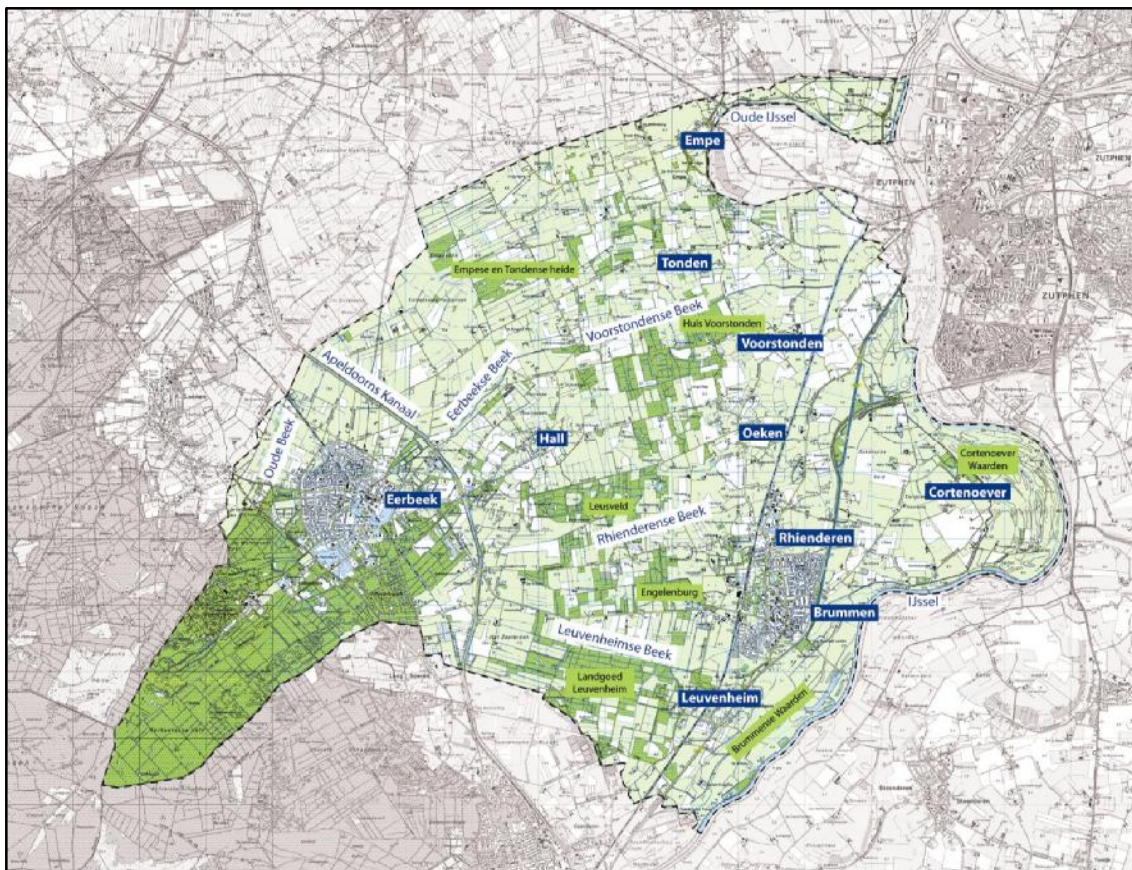
Het bestemmingsplan is een juridisch plan dat bindend is voor de burgers én voor de overheid. De taak van het bestemmingsplan is drieledig: het regelt het gebruik van de grond, het geeft aan wat bouwmogelijkheden zijn en waarvoor de gebouwen gebruikt mogen worden. Het bestemmingsplan Buitengebied heeft in de eerste plaats een conserverend karakter: het huidige gebruik en de actueel aanwezige waarden worden vastgelegd. Dit biedt rechtszekerheid aan de eigenaren en gebruikers.

De bestaande situatie is echter geen blijvend gegeven. Er dienen zich voortdurend nieuwe initiatieven aan. Het bestemmingsplan moet daarom ook flexibiliteit bieden om op

ontwikkelingen in te kunnen spelen. Binnen grenzen is dat mogelijk. Voor kleine veranderingen zijn daarvoor ontheffings- en wijzigingsbevoegdheden opgenomen.

Nieuwe initiatieven doen zich echter altijd voor op een onverwacht moment en met eigen specifieke wensen. Het is niet mogelijk om voor alle nieuwe ontwikkelingen vooraf een toetsingskader aan te geven onder welke voorwaarden een dergelijke ontwikkeling plaats kan vinden. In die gevallen zal een afzonderlijke planologische procedure moeten worden gevoerd, waarin die afweging beter plaats kan vinden. Richtinggevend daarvoor is *“De beleidsvisie voor het buitengebied”* (verwoord in hoofdstuk 5), waarin wordt aangegeven welke ontwikkelingsrichting de gemeente voor ogen heeft. Nieuwe ontwikkelingen moeten passen in de beleidsvisie, maar kunnen via hun eigen weg nader worden uitgewerkt.

Het beleid in hoofdstuk 5 sluit aan bij het beleid zoals geformuleerd in de Ruimtelijke Ontwikkelingsvisie ‘Ligt op Groen’ die in 2006 door de gemeenteraad is vastgesteld. Belangrijk is het besef dat een bestemmingsplan alleen dat kan regelen wat concreet is. Nieuwe ontwikkelingen waarover nog formele besluitvorming moet plaatsvinden, kunnen niet worden meegenomen in onderhavig bestemmingsplan. Voorbeelden zijn de mogelijke bypass van de IJssel, de ontwikkelingen rondom de IJsselsprong en de aanleg van de rondweg Laag Soeren.



- Het grondgebied van Brummen

1.3 Begrenzing van het plangebied

Het plangebied omvat het buitengebied van de gemeente Brummen. De bebouwde kommen van Brummen, Eerbeek, Hall, Leuvenheim, Empe en Oeken zijn buiten het plan gelaten. Ten opzichte van het plan 1982 is de begrenzing rond de dorpen gewijzigd.

Voorts zijn er nog twee terreinen buiten het bestemmingsplan Buitengebied gelaten:

- het landgoed Engelenburg. Hiervoor is een zeer gedetailleerd bestemmingsplan opgesteld, dat tot doel had een aantal nieuwe ontwikkelingen op het landgoed op een goede wijze te regelen. Het betrof onder andere de uitbreiding van een hotelaccommodatie en de aanleg van een 9-holes golfbaan. Gelijk met het bestemmingsplan is een realiseringsovereenkomst tussen de gemeente en de landgoedeigenaar bekrachtigd. De gedetailleerdheid van dit plan is moeilijk te vertalen in de meer algemene regelingen die een grootschalig plan als een bestemmingsplan Buitengebied nu eenmaal in zich heeft. Daarom is het landgoed Engelenburg buiten onderhavig plan gelaten.
- Het recreatieterrein Vinkenweide. Ook hiervoor is een gedetailleerd bestemmingsplan gemaakt voor een omzetting naar hotelaccommodatie en een nieuw café-zalencentrum.

1.4 Totstandkoming van het plan

In maart 2006 is de eerste versie van het concept-voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied onder de aandacht gebracht van de inwoners van de gemeente Brummen. Het concept van het voorontwerp heeft van 1 maart tot en met 30 juni 2006 ter inzage gelegen in het kader van de 'voorinspraak'. Tevens is het plan in het vooroverleg ex art.10 Bro gebracht. De resultaten van de voorinspraak en het vooroverleg hebben op onderdelen geleid tot wijzigingen in het plan. Deze zijn beschreven in de 'Nota van Wijzigingen' (2007).

Ondertussen was men in de gemeente Brummen ook bezig met de herziening van de bestemmingsplannen voor de bebouwde kommen. Dit heeft geleid tot nieuwe komgrenzen. Een aantal gebieden, die eerder buiten het plan Buitengebied werden gelaten, zijn nu toch in dit bestemmingsplan opgenomen. Omdat daarmee het plangebied is veranderd, werd het voorontwerpbestemmingsplan opnieuw in inspraak en vooroverleg gebracht. Het voorontwerpbestemmingsplan heeft van 15 november tot en met 26 december 2007 ter inzage gelegen. Op 27 november is een inloopavond georganiseerd, die goed werd bezocht. Tevens is het plan opnieuw in het vooroverleg ex art. 10 Bro gebracht. De bij de gemeente binnengekomen reacties uit de voorinspraak en het vooroverleg zijn beantwoord in de 'Nota inspraak en vooroverleg' (november 2008).

In juli 2008 is de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) in werking getreden. De nieuwe Wro stelt een aantal specifieke eisen aan de opzet van het bestemmingsplan. Om te voldoen aan de wetgeving is de systematiek van het plan op een aantal onderdelen gewijzigd. Daarnaast is het bestemmingsplan zoveel als mogelijk aangepast aan de normen voor

standaardisering, die zijn vastgelegd in de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen 2008. Waar dit omwille van de leesbaarheid gewenst is, wordt afgeweken van de SVBP2008.

Het ontwerp-bestemmingsplan Buitengebied heeft van 18 december 2008 tot en met 28 januari 2009 ter inzage gelegen. Naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen is het plan op onderdelen gewijzigd. Ook is een aantal ambtelijke wijzigingen doorgevoerd.

1.5 De opzet van het bestemmingsplan

Het bestemmingsplan Buitengebied bestaat uit een digitale en een analoge versie. De digitale verbeelding is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0213.BPBG700000-VA01. Het plan bestaat uit de volgende onderdelen:

- plankaart 1 met alle rechtstreekswerkende bestemmingen. In de analoge (papieren) versie bestaat plankaart 1 uit 7 kaartbladen (schaal 1:5.000) en een legenda;
- plankaart 2 (schaal 1:25.000) "Landschapskwaliteiten en beschermingszones". Met behulp van deze kaart wordt duidelijk welke aanlegvergunningen van toepassing zijn in de verschillende delen van het buitengebied;
- plankaart 3 (schaal 1:25.000) "Zones ontwikkelingsvisie", die aangeeft welke toekomstige ontwikkelingen mogelijk zijn in de vijf onderscheiden landschappelijke zones, de Natura 2000-gebieden en het extensiverings- en verwevingsgebied uit het Reconstructieplan;
- de regels met de bijlagen A tot en met M;
- deze toelichting.

De opzet van deze toelichting

De toelichting van het bestemmingsplan geeft de resultaten van het onderzoek naar de bestaande functies en waarden in het buitengebied, het beleid van andere overheden en geeft aan tot welke keuzes dit heeft geleid voor het te voeren beleid.

De hoofdstukken 2 en 3 zijn inventariserend van aard. In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van de bestaande situatie en de waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie. De ontstaansgeschiedenis van het landschap is nog steeds in belangrijke mate bepalend voor het huidige landschap. Hoofdstuk 3 gaat in op de huidige gebruiksfuncties, zoals de landbouw, andere vormen van bedrijvigheid, wonen, toerisme en recreatie.

In hoofdstuk 4 wordt een samenvatting gegeven van het beleid van rijk, provincie, gemeente en waterschap en van andere plannen die gevolgen hebben voor het buitengebied van Brummen.

De hoofdstukken 5 tot en met 7 geven een toelichting op de wijze hoe dit bestemmingsplan is opgezet. Hoofdstuk 5 bevat de beleidsvisie voor het buitengebied. Dit is de kern van het buitengebiedbeleid. Per deelgebied en per thema zijn keuzes gemaakt over wat er wel en niet kan en mag in het buitengebied en hoe dit wordt vertaald in bestemmingen en regels.

In hoofdstuk 6 komt de afstemming met een aantal andere beleidsvelden aan de orde. Onder meer worden de conclusies verwoord uit de voortoets die is uitgevoerd in het kader van de Natuurbeschermingswet. De rapportage van de voortoets is als bijlage bij dit plan opgenomen. In hoofdstuk 7 wordt een toelichting gegeven op de juridische opzet van het plan: de plankaart en de artikelen in de regels worden toegelicht.

Ten slotte wordt in hoofdstuk 8: "Handhaving" aangegeven hoe de gemeente Brummen wenst om te gaan met de controle en naleving van het bestemmingsplan.

2. De bestaande situatie

Dit hoofdstuk geeft een beschrijving en een waardering van de landschappelijke en natuurlijke kenmerken van het Brummense buitengebied. Aan de basis daarvan ligt het abiotische patroon, ofwel de letterlijke ondergrond van het plangebied. Dit abiotische patroon was – en is nog steeds – bepalend voor de flora en fauna. Verschillen in vorm, reliëf, bodem en waterhuishouding waren voor de mens aanleiding om al dan niet gebruik te maken van een bepaalde plek. Het abiotische patroon heeft daarmee een sterk ordenende betekenis en is een belangrijk gegeven voor verdere ontwikkeling.

De beschrijvingen in dit hoofdstuk zijn beknopt gehouden. Voor een meer uitgebreide beschrijving van de kenmerken van het landschap wordt verwezen naar het Landschapsbeleidsplan (2008) van de gemeente Brummen.

2.1 Ontstaansgeschiedenis

Vorming van het landschap

De contouren van het landschap zijn grotendeels bepaald tijdens de ijstijden. Door het bewegende landijs is het IJsseldal uitgeschuurd en de Veluwe opgestuwd (stuwwal). In de vlakte tussen de Veluwe en de IJssel zijn door de wind dekzandruggen afgezet.

Het rivierenlandschap is gevormd in de periode na de ijstijden. Langs de flanken van de rivier werden oeverwallen afgezet. Door verstuiving van het rivierzand zijn plaatselijk duinen ontstaan. In het rivierdal heeft de IJssel steeds zijn bedding verlegd.

Dit heeft geleid tot grofweg drie gebieden met elk zijn eigen kenmerken, te weten: de Veluwe, het IJsseldal en het hiertussen gelegen Dekzandgebied. De verschillen tussen deze gebieden waren voor de mens aanleiding tot een divers gebruik.

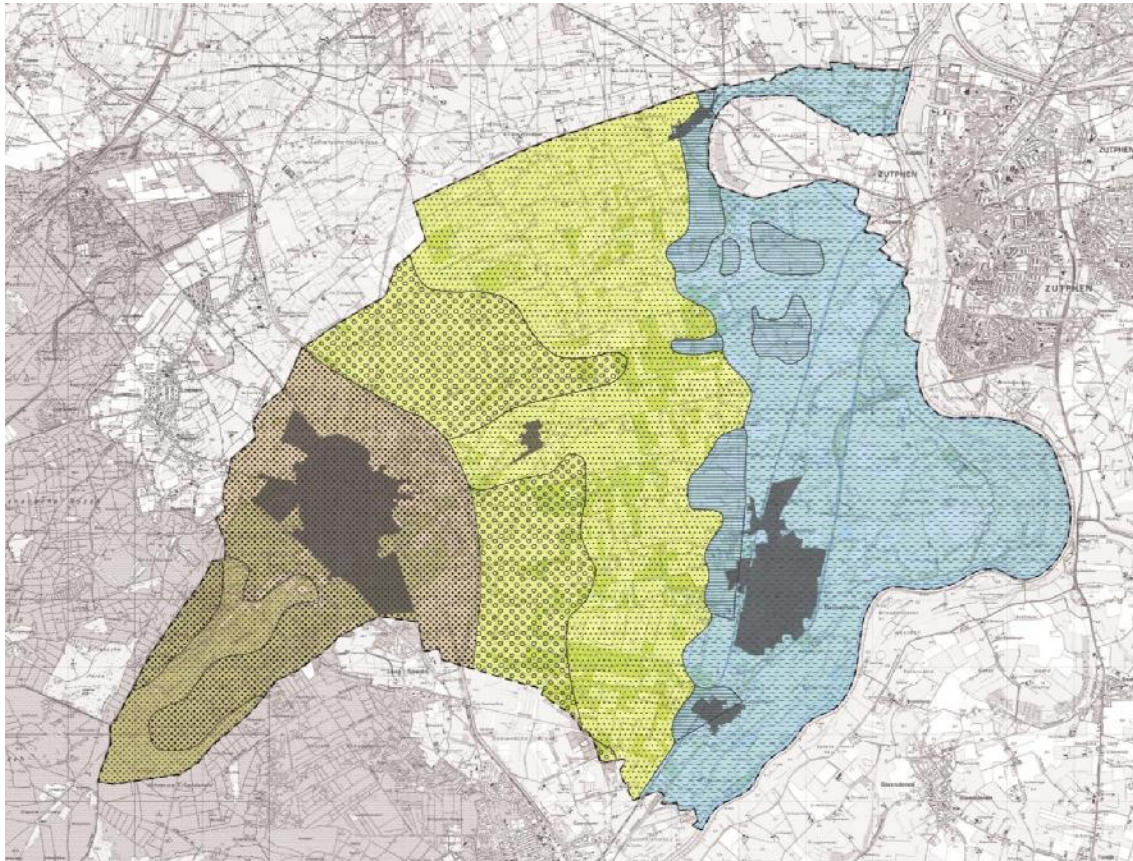
Occupatie door de mens

- *Veluwe*

De rand van de stuwwal bood gunstige omstandigheden voor vestiging van de mens. Er was geen overlast van rivier- of grondwater, de grond was geschikt voor gebruik als akker, de nabijgelegen lagere gronden waren geschikt voor beweiding van het vee en de beken boden drinkwater. Zo ontstonden agrarische nederzettingen rondom de akkers - de enken - zoals de Noorderenk en Molenenk bij Eerbeek.

Door ontbossing en intensieve begrazing ontstonden er heidevelden en zandverstuivingen. Aan het eind van de 19^e eeuw nam de betekenis van de heidevelden af en is de Veluwe door aanplant van (naald)hout weer grotendeels bebost.

De situatie aan de randen van de Veluwe was gunstig voor het ontstaan van bedrijvigheid. Stromend water uit de beken vormde een energiebron voor korenmolens, zaagmolens, papiermolens en wasserijen. De aanleg van het Apeldoorns kanaal als vaarweg vormde een impuls voor de economische ontwikkeling van het gebied.



Legenda

Veluwe		gestuwd zand & grind
		grof daluitspoelingsmateriaal
Dekzand gebied		afspoelingsmateriaal & dekzand
		dekzand
IJsseldal		lemige rivierduinen
		riverklei & zand

- Geomorfologie (bron: Landschapsbeleidsplan 1992)

- *IJsseldal*

De hogergelegen rivierduinen en oeverwallen boden bescherming tegen hoogwater en vormden de vestigingsplaats van de mens (Cortenoever en Brummen). Vanaf de 12^e eeuw werden er dijken aangelegd en werd de IJssel steeds meer aan banden gelegd. Tussen de

dijken had de rivier nog vrij spel. De rivier verlegde steeds zijn loop, waardoor een complex van oude rivierlopen en meanderruggen is ontstaan.

Bij hoog water staan de uiterwaarden onder water. De hier door de rivier afgezette klei werd gebruikt voor de steenfabricage. Een deel van die uiterwaarden is inmiddels ingepolderd en overstroomt dan ook niet meer. In de uiterwaarden liggen nu nog restanten van oude riviergeulen en kleiwinputten.



- *Dekzandgebied*

De beken stroomden via de dekzandgronden af naar de IJssel. Waar mogelijk werden de natte heide en de broekbossen ontwaterd en ontgonnen. Kenmerkend zijn de landgoederen en kastelen die als een langgerekte zone in het gebied liggen. De eigenaren hebben grote invloed gehad op de ontginning van het gebied. De meest natte delen bleven bestaan of werden bebost. Op de hogere dekzandruggen werden boerderijen gesticht, onder andere bij Hall. Daar ontstond een kampenlandschap, een landschap van door houtwallen omgeven kleine akkers. De Empese en Tondense Heide vormen nog een restant onontgonnen gebied.

Waardering

Aan bepaalde geomorfologische verschijnselen kan een bijzondere betekenis worden toegekend door hun zeldzaamheid, gaafheid of representativiteit. Deze gebieden worden beschouwd als “aardwetenschappelijk waardevol” en behoeven daarom bescherming.

In de gemeente Brummen worden de volgende gebieden aangemerkt als waardevol:

- De stuwwal van de oostelijke Veluwe met de Eerbeekse beek: een periglaciaal droogdalsysteem met aan de voet een puinwaaier;
- de Overmarsch: een waardevolle oude meanderbocht, die overigens slechts voor een klein deel op het grondgebied van de gemeente ligt;
- de Brummense Waarden: een zeldzaam en gaaf complex van richels en droge geulen met daarin aanwezig een zeer lange, oude bedding;
- de Reuvenswaerd: een gave, geomorfologisch waardevolle uiterwaard met een zeer zeldzaam richel- en geulencomplex en een zeldzaam systeem van oude beddingen.



Legenda

-  Kwaliteit van Internationaal niveau
-  Kwaliteit van nationaal niveau
-  Kwaliteit van provinciaal niveau
-  Kwaliteit van regionaal niveau

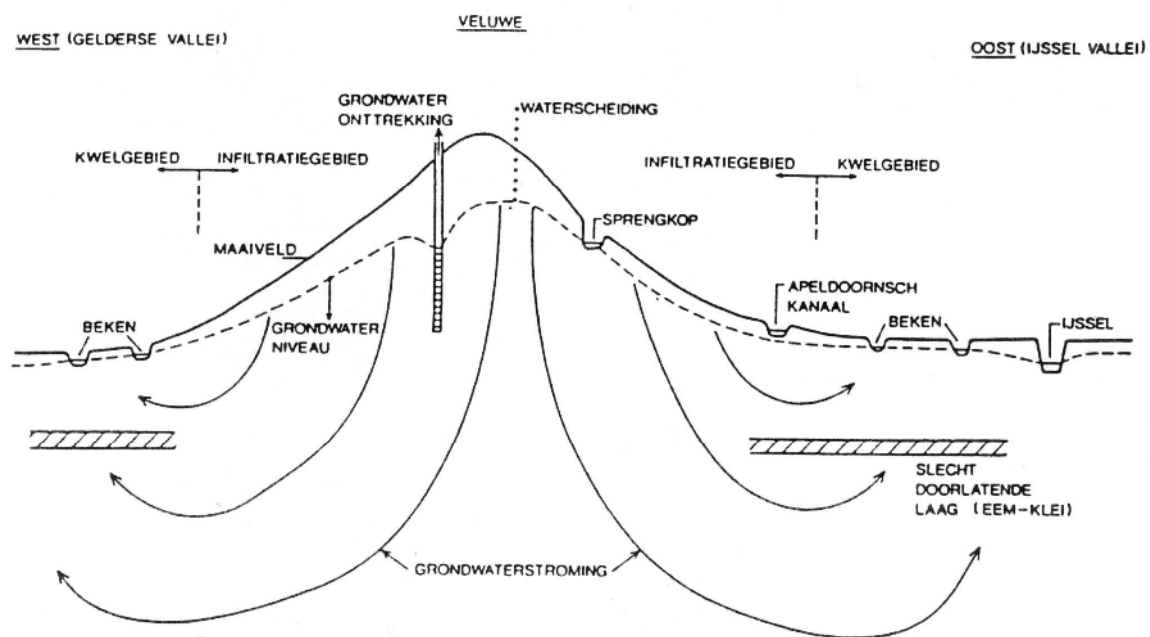
- Aardkundige waarden (bron: Streekplan provincie Gelderland)

2.2 Hydrologie

Grondwatersysteem

De Oost-Veluwe wordt gekenmerkt door een krachtig regionaal kwelsysteem (Veluwesysteem). Op de stuwwal van de Veluwe infiltreert de neerslag naar de grondwatervoorraad, waarvan de top soms wel enkele tientallen meters beneden maaiveld ligt. Dit grondwater stroomt af naar lagere terreinen van de Oost-Veluwe en het IJsseldal. Tijdens deze tocht neemt het water mineralen op. Dit betreft vooral carbonaat- calcium-, ijzer- en magnesiumionen. Hoe langer de verblijftijd hoe mineraalrijker het diepe kwelwater.

In Brummen wordt veel potentieel kwelwater weggevangen door de sprengenkoppen van de Eerbeekse beek en de diepe grondwaterwinningen rond Eerbeek. Ook de IJssel (inclusief dode armen) draineert sterk op het traject tot Deventer. Het gevolg is dat er (tegenwoordig) nauwelijks diep grondwater in het dekzandgebied aan de oppervlakte komt.



- Het grondwatersysteem van de Veluwe

In het gebied tussen het Apeldoorns kanaal en de oeverwallen langs de IJssel (het dekzandsysteem) heeft de hydrologie een subregionaal karakter. In de dekzandruggen infiltreert het water, wat vervolgens in de beekdalen weer als kwel naar boven komt. Deze kleinere (lokale) systemen worden sterk beïnvloed door de af- en ontwatering van landbouwgebieden en door het neerslagoverschot. In de zomersituatie zullen de gebieden waar (lokale) kwel optreedt veel kleiner zijn dan in de winter. Hoe hoger het maaiveld boven het grondwaterniveau ligt, hoe groter de grondwaterstandfluctuaties. In natte tijden is de

grondwaterspiegel bol en volgt het reliëf, terwijl in droge tijden de spiegel vlak is en flauw meehelt met de topografische macrogradiënt. Het kwelwater wordt sterk beïnvloed door het landbouwkundig gebruik. De kwaliteit is meestal slecht (te voedselrijk).

Het Ijsseloeverwalsysteem is een subregionaal systeem. De IJssel werkt hier zowel 's zomers als 's winters drainerend.

Een apart systeem wordt nog gevormd door het Apeldoorns kanaal. Hieruit treedt infiltratie op naar de naastgelegen gebieden (100 l/s). Het grootste deel stroomt horizontaal af in noordoostelijke richting. Hier kwelt het kanaalwater waarschijnlijk op tot een afstand van enkele honderden meters.

Oppervlaktewatersysteem

De waterhuishouding van het buitengebied van Brummen is geregeld in acht eenheden (stroomgebieden). Dit zijn:

- Stroomgebied van de Leuvenheimse Beek. Hiertoe behoren de beken van het zuidelijk deel van de gemeente: de Brummense, Leuvenheimse en Soerense Beek. Voor de spoorwegonderdoorgang vloeien zij samen en lozen via het Van Sytzemagemaal op de IJssel (peil 7.2 m +NAP).
- Stroomgebied van de Oekense en Rhienderense Beek, die via het Colenbrandergemaal lozen (peil 5.6 m +NAP).
- De Oude IJssel, waar de Voorstondense, Eerbeekse, Tondense en Emper Beek op uitmonden. De Oude IJssel watert vrij af op de IJssel, maar wordt bij hoge rivierwaterstand bemalen. Dit laatste gebeurt via de Lage Leiding door het Van der Feltzgemaal (peil 4.5/4.4 m +NAP).
- Stroomgebied van de Voorster Beek, waarvan twee bovenstroomse takken, te weten de Oude Voorster Beek en de Veldbeek, in de gemeente Brummen liggen.
- Stroomgebied van de Oude Beek, waarvan het water op het Apeldoorns kanaal wordt gezet. Het bemalingspeil is 11.8 m +NAP.
- De Brummense en Cortenoever Waarden, waarvan de watergangen vrij afwateren op de IJssel.
- De Hovense Waard, die bemalen wordt (peil 4.5 m +NAP).
- Het Apeldoorns kanaal, pand I (peil 13.2 m +NAP).

De afvoer vindt geleidelijk of getrapt via (regelbare) stuwen of over opgeleide trajectdelen plaats onder vrij verval. Uitzonderingen hierop zijn hierboven reeds vermeld en betreffen de gebieden net bovenstrooms van de gemalen.

Op het landgoed Leusveld is aan de noordzijde een natuurontwikkelingstrook aangelegd, waarbinnen het waterpeil is verhoogd. Ten zuiden en oosten van het landgoed is een hydrologische bufferzone ingesteld. Op het landgoed zelf zijn de maatregelen gericht op het vasthouden van het water door de plaatsing van stuwen.

2.3 Ecologische waarden

Het gevarieerde Brummense landschap vormt het leefgebied voor een groot aantal planten en dieren. Deze komen voor in de diverse bossen en natuurterreinen, maar ook in het agrarische gebied.

Bossen en natuurterreinen

De bossen ten westen van Eerbeek maken deel uit van het Veluws bosgebied. Het bos bestaat voornamelijk uit naaldhout, wat "an sich" een beperkte natuurwaarde heeft. De betekenis van deze bossen komt vooral voort uit het feit dat het onderdeel vormt van een groot aaneengesloten natuurgebied. Het is een leefgebied voor veel verschillende diersoorten, waaronder de das, edelhert en wild zwijn.

In het dekzandgebied komen verspreid bossen en natuurterreinen voor, afgewisseld met agrarische gronden. Veel bossen zijn gelegen op natte gronden en maken deel uit van een landgoed. Het zijn vooral eiken-beukenbossen, eiken-haagbeukenbossen en elzenbroekbossen met een bijzondere vegetatie.

Er zijn drie gebieden met een hoge natuurwaarden die afhankelijk zijn van natte omstandigheden: het landgoed Leuvenheim, het Leusveld en de Empese en Tondense Heide. De natte landnatuur op het landgoed Leuvenheim kenmerkt zich door sloten, rabattenbossen, wilgenstruwelen, kleibosses en natte heiderestanten. In het Leusveld zijn de ecologische waarden vooral gebonden aan water, sloten, broekbossen en schraalgraslanden. Water, sloten, natte heiderestanten en hooilanden kenmerken de Empese en Tondense Heide.

Verder komen in de gemeente Brummen verspreid naaldbossen en eikenberkenbossen voor, die uit ecologisch oogpunt wat minder waardevol zijn.

Ook in de uiterwaarden komen waardevolle terreinen voor. In het kader van de ruilverkaveling zijn de meeste terreinen in eigendom gekomen van Staatsbosbeheer. Ze worden beheerd als natuurgebied. Een bijzonder terrein ligt aan de Weg naar het Ganzenei. Hier komen weilanden voor met een zeer waardevolle vegetatie en vormen de meidoornhagen een bijzondere aankleding van het landschap. Ook voor verschillende zeldzame en beschermde dieren zijn deze terreinen een waardevol leefgebied, onder andere voor de ringslag, de knoflookpad, de kleine ijsvogelvinder, de levendbarende hagedis, de adder en de kwartelkoning.

De betekenis van de bossen en natuurterreinen is onderzocht door Bureau Schenkeveld (juli 2000). De bossen en natuurterreinen zijn beoordeeld en gewaardeerd aan de hand van de natuurbehoudswaarde (Nbw). Als waardevol zijn beoordeeld alle bossen en natuurterreinen met een Nbw > 6. In bijlage 1 van de toelichting (Bijlage Waardering bos- en natuurterreinen) zijn de resultaten van het onderzoek weergegeven, alsmede de hiervoor gehanteerde bronnen.

Uit de analyse van de aard van de kwaliteiten van de bos- en natuurterreinen valt te concluderen dat deze terreinen vooral kwetsbaar zijn voor veranderingen in de waterhuishouding, betreding en verstoring (recreatief medegebruik, houtteelt).

Ecologische waarden in het agrarisch gebied

Ook in het agrarisch gebied komen belangrijke natuurwaarden voor:

- Houtopstanden als houtsingels, houtwallen en boomgroepen in het agrarisch gebied zijn belangrijk als dekking voor bijvoorbeeld de das of ter oriëntatie voor vleermuizen. De houtopstanden zijn ook leef- of broedgebied voor tal van insecten en vogels.
- De oevers en de beplanting langs het Apeldoorns Kanaal en de spoorlijn vormen ecologische verbindingen tussen verschillende natuurterreinen.
- Steilranden van oude akkers, zoals bij Hall, bieden een waardevol biotoop voor de zandhagedis.
- De Brummense landgoederenzone met zijn afwisseling tussen bossen en agrarische gronden behoort ecologisch gezien tot één van de meest waardevolle gebieden. Dit geldt met name voor het Leusveld, landgoed Leuvenheim en Voorstonden. De kwelgebieden en de vochtige bossen zijn van belang voor de flora. De weidepoelen en sloten zijn essentieel als leefgebied voor onder meer de knoflookpad, de kamsalamander, de poelkikker en de ringslang. Ook is hier een dassenpopulatie aanwezig. Ondanks het intensieve agrarische gebruik komen, vooral aan de randen van akkers en weilanden, in slootranden of langs onverharde wegen, soms toch zeldzame planten tot ontwikkeling, zoals waterviolier en beekpunge. Het stroomgebied van de Rhienderense Beek biedt goede mogelijkheden voor verdere natuurontwikkeling, omdat het voor een gedeelte nog een natuurlijk karakter heeft en het een duidelijk begrensde eenheid is.
- De Eerbeekse/Voorstondense Beek vormt een belangrijke schakel tussen het Apeldoorns kanaal en de IJssel. Gerichte maatregelen zullen snel tot hogere ecologische waarden leiden, mede omdat deze deels opgeleide beek onafhankelijk functioneert ten opzichte van de omringende stroomgebieden. De Eerbeekse Beek heeft de HEN-status; water van het hoogste ecologische niveau.
- De uiterwaarden vormen op regionaal niveau een belangrijke noordzuid-verbinding. Hier overwintert meer dan 1% van de totale Europese populatie Kolgans en Kleine Zwaan. Door het reliëf in de bodem ontstaan op korte afstand verschillen in nat en droog. Dit levert een bijzondere vegetatie op. Bij een extensiever gebruik kan de stroomdalflora zich verder ontwikkelen. Cortenoever behoort al tot de kerngebieden voor stroomdalflora en is aangewezen als reservaatgebied. In de Brummense en Spankerense Waarden zijn beheerovereenkomsten gesloten voor een aangepast agrarisch gebruik, dat mede is gericht op natuurbeheer. De onvergraven gedeelten hier behoren tot de meest waardevolle uiterwaarden van Nederland.

De bijzondere natuurwaarden komen ook tot uitdrukking in de aanwijzing tot Natura 2000-gebied (de vroegere Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). In Brummen zijn drie gebieden (voorlopig) aangewezen als Natura 2000-gebied en vallen daarmee onder de wettelijke

bescherming van de Natuurbeschermingswet. Het betreft de Veluwe, de landgoederen Brummen (Leusveld, Voorstonden en Empese en Tondense Heide) en de uiterwaarden van de IJssel. Hierop wordt verderop in dit bestemmingsplan uitvoerig ingegaan (zie hoofdstuk 4).

2.4 Landschapswaarden

Kenmerkend voor het Brummense buitengebied is de afwisseling tussen verschillende landschapstypen. De belangrijkste landschapstypen die in Brummen worden onderscheiden zijn het bosgebied van de Veluwe, de Landgoederenzone, het kampenlandschap rondom Hall, het natte heideontginningslandschap van de Empese en Tondense Heide en de uiterwaarden. Deze gebieden hebben de volgende kenmerken¹:

- De Veluwe is een besloten bosgebied. In het bos zijn enkele kleine open enclaves met bebouwing. Deze enclaves worden scherp begrensd door de bosranden.
- De Landgoederenzone loopt in noord-zuid richting over het plangebied. Ze wordt gekenmerkt door een grote mate van afwisseling tussen bossen en agrarische gronden, kleine landschapselementen, lanen en water. Deze afwisseling wordt in het algemeen hoog gewaardeerd.
- Het kampenlandschap rond Hall bestaat uit een oud akkercomplex met beplantingen en steilranden.
- In de natte heideontginningsgebieden rond de Empese en Tondense Heide ontbreekt juist veelal hoog opgaande beplanting en bebouwing. Dit gebied wordt gekenmerkt door een grote mate van openheid.
- In de uiterwaarden komen veel kleine landschapselementen voor als hagen, bomenrijen, moeras en open water. Hoewel er veel beplantingen aanwezig zijn, ervaart men in het gebied een gevoel van wijdsheid. Het gebied met overwegend grasland wordt veelal beleefd vanaf de hoger gelegen dijk.

Waardering

De landschappelijke waardering van het agrarische gebied is terug te voeren op de volgende kwaliteiten:

- *Aanwezigheid van houtopstanden*
Verspreid in het agrarische gebied komen diverse soorten houtopstanden voor, zoals houtsingels, houtwallen en groepen markante bomen. Deze houtopstanden zijn belangrijk voor het landschapsbeeld. Ze zorgen voor afwisseling in het landschap en ze begrenzen open ruimten.
- *Zandwegen*
In het dekzandgebied tussen Eerbeek en Brummen ligt een groot aantal zandwegen. Zandwegen in een overwegend agrarisch gebied komen steeds minder voor in

¹ Bron: Landschapsbeleidsplan gemeente Brummen (DHV Milieu & Infrastructuur, januari 1992).

Nederland. Ze worden verhard omwille van een betere bereikbaarheid of zijn juist verdwenen omdat ze geen directe functie meer hadden. Vaak komt langs zandwegen een bijzondere bermvegetatie voor.



- *Bodemreliëf*

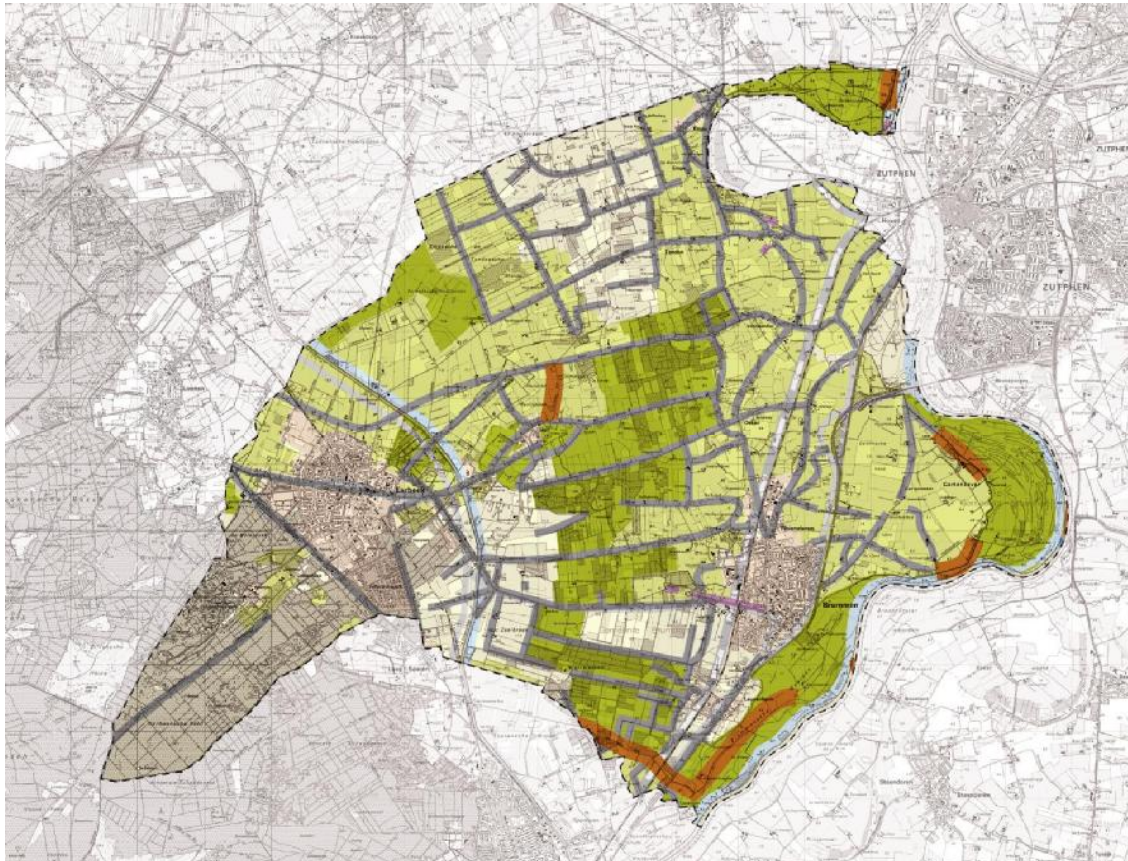
Het bodemreliëf is op een aantal plaatsen zeer kenmerkend. In de uiterwaarden is een nog relatief gaaf stelsel aanwezig van geulen en richels. In het kampenlandschap bij Hall komen steilranden voor langs oude akkers. Deze hebben een cultuurhistorische waarde, omdat ze een verwijzing vormen naar het agrarische gebruik in het verleden.

- *Openheid*

In enkele gebieden is er nauwelijks bebouwing en hoog opgaande beplanting aanwezig. Deze gebieden hebben een grote mate van openheid. Dit komt voor in delen van het natte heideontginningsgebied in de omgeving van de Empese en Tondense Heide. Openheid vormt een waardevol aspect, omdat door toenemende verstedelijking open gebieden steeds zeldzamer worden. Een ander gebied waar openheid van belang is, is het akkercomplex bij Hall.

2.5 Cultuurhistorie en archeologie

De wijze waarop de mens het gebied in gebruik heeft genomen, heeft geleid tot karakteristieke patronen en elementen in het landschap. Aan dergelijke relictten wordt nu vaak een cultuurhistorische waarde toegekend, vooral wanneer ze in een nog herkenbare samenhang voorkomen.



Legenda

Landschappelijke waarde

Hoog

Middel

Lijnelementen met hoge cultuurhistorische en landschappelijke waarde

Wegen en paden

Spoorlijnen

Waterlopen

Dijken en kaden

Overige lijnelementen

- Cultuurhistorische waarden (bron: Streekplan provincie Gelderland)

In Brummen worden de volgende elementen als cultuurhistorisch waardevol beschouwd:

- Oude lijnvormige elementen, zoals wegen, paden en dijken. In Brummen is een bijzonder patroon aanwezig van oost-west lopende wegen door het dekzandgebied.
- Op enkele plaatsen komen nog oude dijken en kaden voor langs de IJssel.
- Het verkavelingspatroon tussen Eerbeek, Brummen en de Zutphense Hoven.
- Steilranden langs oude akkercomplexen, bijvoorbeeld bij Hall.
- Diverse landhuizen.
- Een concentratie van bouwkundig belangwekkende boerderijen in de uiterwaarden.
- Het Apeldoorns kanaal.
- Het stoomtrein tracé tussen Apeldoorn en Dieren.

Verder zijn een aantal panden in het buitengebied aangewezen als rijks- of gemeentelijk monument. Een opsomming van deze monumenten wordt gegeven in bijlage J en K van de regels.

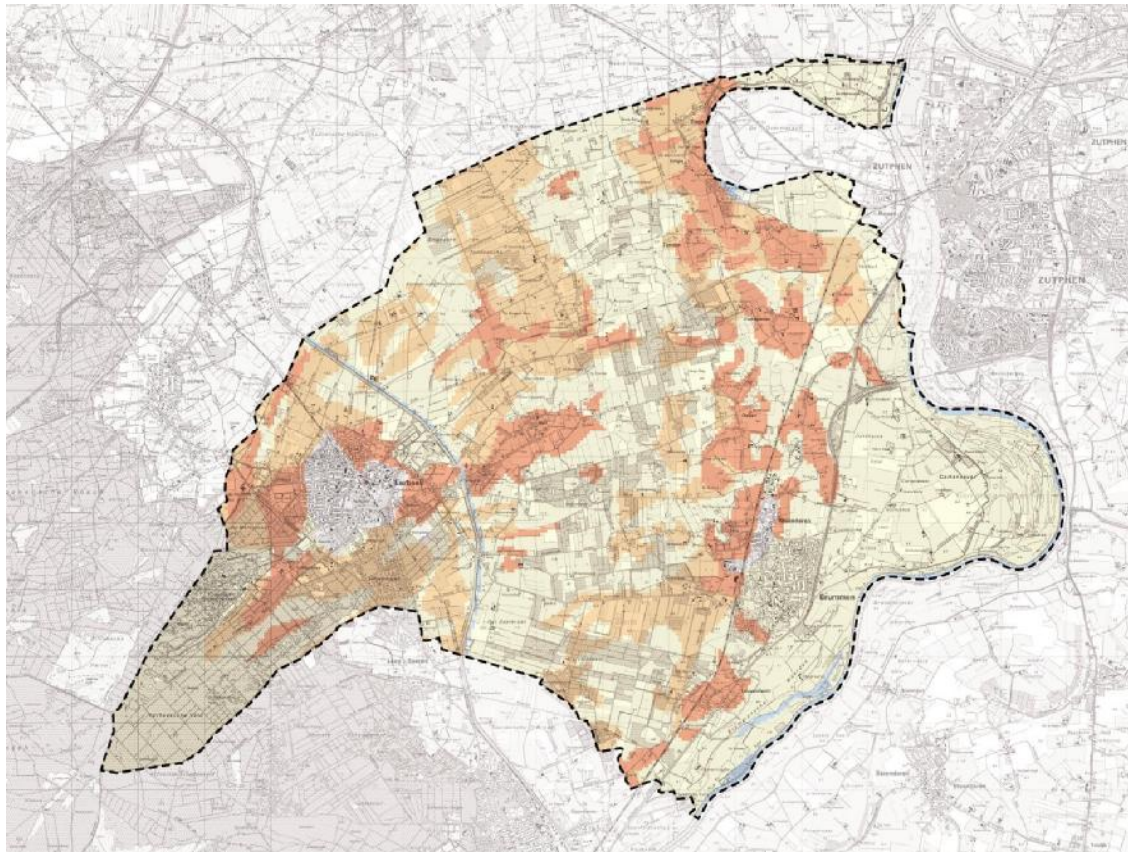


Archeologie

De oudste bewoningsplekken herbergen vaak een waardevol bodemarchief. De Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW, 2^e generatie) geeft aan welke gebieden een hoge, middelhoge of lage trefkans op archeologische waarden hebben. In Brummen is de kans op archeologische vondsten het grootst:

- Op de rand van de stuwwal rond Eerbeek.
- Op het oude akkercomplex bij Hall.
- Op de hoger gelegen rivierduinen en stroomruggen langs de IJssel.

Op bijgaande kaart is de archeologische verwachtingswaarde van het buitengebied in beeld gebracht.



Legenda

- Hoge trefkans
- Middelhoge trefkans
- Lage trefkans
- Water

- Archeologische verwachtingswaarden (bron: Streekplan provincie Gelderland)

In het verleden zijn verder op diverse plekken archeologische vondsten gedaan. Een aantal van deze terreinen heeft een beschermde status en is opgenomen op de Archeologische Monumentenkaart (de zgn. AMK-terreinen).

3. Het gebruik

In dit hoofdstuk komen de verschillende gebruiksfuncties in het buitengebied van Brummen aan de orde. Al deze activiteiten vragen om een bepaald ruimtebeslag. De belangrijkste grondgebruiker in het buitengebied is de landbouw, maar daarnaast zijn er meer economische activiteiten, zoals het toerisme en overige, niet-agrarische bedrijven. Ook het wonen is een belangrijke functie.

3.1 Agrarische bedrijven

In dit bestemmingsplan wordt als een agrarisch bedrijf beschouwd: ieder bedrijf dat zich richt op het voortbrengen van producten door het houden van dieren en/of het telen van gewassen.

Daarnaast zijn er bedrijven die verwant zijn aan de agrarische sector, zoals een loonwerkbbedrijf, veehandelsbedrijf, veevoederbedrijf of landbouwmechanisatiebedrijf. Deze bedrijven voldoen niet aan bovenstaande definitie. Bovendien zijn dergelijke bedrijven steeds minder afhankelijk van vestiging in het buitengebied, hoewel zij wel een binding hebben met de agrarische sector. Deze categorie bedrijven wordt beschouwd als niet-agrarische bedrijven.

Volgens cijfers van het CBS² waren er in 2005 in de gemeente Brummen 161 agrarische bedrijven. Ruim een kwart hiervan (46 bedrijven) kan worden beschouwd als een hobbybedrijf; de bedrijfsomvang is zo klein dat er geen reëel inkomen uit verdiend kan worden.

Sinds 1990 is het aantal bedrijven met ongeveer een derde afgenomen. Dat houdt in dat gemiddeld 5 tot 6 bedrijven per jaar worden beëindigd. De algemene verwachting is dat deze trend verder door zal zetten. Hoeveel bedrijven de komende jaren zullen stoppen, is afhankelijk van een aantal factoren. Enerzijds zijn dat externe factoren, zoals marktontwikkelingen, anderzijds speelt de situatie op het bedrijf zelf een rol, bijvoorbeeld een te geringe bedrijfsomvang, waardoor noodzakelijke investeringen niet gedaan kunnen worden of het ontbreken van een opvolger voor het bedrijf.

Tabel 1: Ontwikkelingen van het aantal agrarische bedrijven

Jaar	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Aantal	246	236	233	233	220	217	214	204	195	188	182	175	173	164	162	161

² Centraal Bureau voor de Statistiek, Landbouwtellingen.

Ondanks de daling van het aantal bedrijven nam de totale productieomvang in die jaren toe. De gemiddelde productie per bedrijf is flink gestegen. De piek van de productie lag in 1998. Na die tijd is de totale productieomvang weer afgenomen.

De meeste bedrijven worden gerekend tot de graasdierhouderij. Dit zijn overwegend gespecialiseerde melkveebedrijven. Het aantal gespecialiseerde hokdierbedrijven (intensieve veehouderij) is afgenomen tot 4 stuks. De plantaardige sector is matig vertegenwoordigd. Er zijn enkele akkerbouw-, tuinbouw en blijvende teelt (boom- en fruitteelt) bedrijven. Glastuinbouw komt in Brummen niet voor.

Voor bovengenoemde bedrijven geldt dat het aangemerkte type bedrijfsvoering voor meer dan 60% zorgdraagt voor het inkomen van het bedrijf. Indien dit niet het geval is, wordt er gesproken over een combinatiebedrijf.

Tabel 2: Verdeling over bedrijfstypen

Bedrijfstype	aantal	in %
Akkerbouwbedrijven	7	4%
Tuinbouw en blijvende teeltbedrijven	5	3%
Graasdierbedrijven	133	83%
Hokdierbedrijven	4	2%
Combinaties	12	7%
Totaal	161	100%

De productieomvang van een agrarisch bedrijf wordt uitgedrukt in het aantal NGE (=Nederlandse grootte eenheid). In het algemeen wordt een bedrijf van 70 NGE of meer als 'volwaardig' beschouwd. Van deze bedrijven is de continuïteit in principe gewaarborgd. Dit betekent niet dat een bedrijf met minder dan 70 NGE niet kan functioneren. Een agrariër kan hier mogelijk voldoende inkomen uit verdienen. Op termijn heeft een dergelijk bedrijf echter onvoldoende middelen om te kunnen investeren – en daarmee zijn toekomst veilig te stellen. Tussen 32 en 70 NGE hebben bedrijven nog redelijke mogelijkheden om door te groeien. Is de omvang minder dan 32 NGE, dan is er duidelijk sprake van nevenactiviteiten. Bij minder dan 12 NGE kan eigenlijk niet meer gesproken worden van bedrijfsmatige activiteiten, maar van een hobby.

Tabel 3: Verdeling van de bedrijven naar omvang:

Bedrijfsomvang	Kenmerk	aantal	in %
Tot 12 NGE	Hobbymatige activiteit	46	29%
12 tot 32 NGE	Agrarisch nevenbedrijf	31	19%
32 tot 70 NGE	Agrarisch bedrijf, neigt naar volwaardigheid	27	17%
70 tot 150 NGE	Volwaardig agrarisch bedrijf	42	26%
150 NGE en meer	Meermansbedrijf	15	9%
Totaal		161	100%

Hieruit blijkt dat circa 48% van de agrarische bedrijven als een niet-volwaardig bedrijf beschouwd moet worden. Deze agrariërs halen veelal een aanvullend inkomen uit andere activiteiten, bijvoorbeeld een baan elders.

De gemiddelde bedrijfsomvang loopt uiteen per bedrijfstype.

Tabel 4: Gemiddelde omvang per bedrijfstype

Bedrijfstype	Gemiddeld aantal NGE
Akkerbouwbedrijf	12
Tuinbouw/blijvende teeltbedrijf	30
Graasdierbedrijf	65
Hokdierbedrijf	112
Combinaties	38
Totaal gemiddeld	61

Hieruit blijkt dat vooral de plantaardige teelten vaak als nevenactiviteit beoefend worden. De veebedrijven hebben gemiddeld een hoge productieomvang.

De meeste agrarische grond (90%) is in gebruik door graasdierbedrijven. De combinatie- en akkerbouwbedrijven nemen de rest voor hun rekening. Het ruimtebeslag van tuinbouw-, blijvende teelt- en hokdierbedrijven is zeer beperkt, samen gebruiken ze minder dan 0,2% van de totale oppervlakte aan cultuurgrond.

Tabel 5: Verdeling van bedrijven naar oppervlakte

Oppervlakte	aantal	in %
minder dan 1 ha	7	4%
1 tot 5 ha	30	19%
5 tot 10 ha	20	12%
10 tot 20 ha	25	16%
20 tot 50 ha	51	32%
meer dan 50 ha	28	17%
Totaal	161	100%

3.2 Niet-agrarische bedrijven

In het buitengebied komen diverse niet-agrarische bedrijven voor. Sommige bedrijven zijn wel verwant aan de agrarische sector of aan het buitengebied, zoals loonbedrijven, tuincentra of maneges. Andere bedrijven hebben geen functionele relatie met het buitengebied.

De meeste bedrijven zijn ontstaan vanuit een agrarisch bedrijf of hebben een nauwe relatie hiermee. In een aantal gevallen betreft het nevenactiviteiten bij een agrarisch bedrijf. De omvang van de activiteiten loopt nogal uiteen. Relatief veel niet-agrarische bedrijven zijn gevestigd in de directe omgeving van het dorp Eerbeek.

Tabel 6: Niet-agrarische bedrijven in het buitengebied

Soort bedrijf	Voorbeelden ³	Aantal
Agrarisch verwant bedrijf	Loonwerkbedrijf	7
	Landbouwmechanisatiebedrijf	
	Veehandel	
Buitengebied verwant bedrijf	Tuincentrum	10
	Hovenier	
	Dierenpension	
	Manege	
Horeca	Café-restaurant	7
	Logiesaccommodatie	
	Speelpark	
Overig	Aannemersbedrijf	28
	Installatiebedrijf	
	Papierindustrie	
	Garagebedrijf	
	Zorg- en welzijnsinstelling	
	Kunstwerkplaats	
Nutsvoorziening	Waterzuivering	9
	Waterschapsdepot	
Totaal		61

Bijlage A, behorende bij de regels van dit bestemmingsplan, bevat een complete lijst van alle niet-agrarische bedrijven in het buitengebied. Bij de meeste bedrijven is een dienstwoning aanwezig, soms ook meer dan één.

Naast deze niet-agrarische bedrijven zijn er ook diverse beroepen of bedrijfjes, die min of meer vanuit de woning worden uitgeoefend. Deze aan huis gebonden beroepen en bedrijven zijn niet afzonderlijk geïnventariseerd, omdat ze in beginsel altijd zijn toegestaan binnen de woning tot een maximale oppervlakte van 50 m².

3.3 Wonen

In het buitengebied van Brummen ligt een groot aantal woningen. Veel daarvan zijn van oorsprong boerderijen, die hun agrarische functie hebben verloren. Maar er zijn er ook veel die, vooral aan het begin van de 20^e eeuw, direct als burgerwoning in het buitengebied zijn gebouwd.

In het verleden werden burgerwoningen beschouwd als een ongewenste functie in het buitengebied. Het beleid was gericht op het laten "uitsterven". In het bestemmingsplan 1982

³ Niet uitputtend.

zijn de aanwezige woningen geïnventariseerd als “landelijke woonbebouwing”. De woningen werden echter niet als zodanig bestemd, maar vielen onder het overgangsrecht. In een deel van het buitengebied werd een beleid gevoerd waarbinnen geen algehele vernieuwing van de bebouwing mocht plaatsvinden. In de dichter bebouwde gebieden, bijvoorbeeld rond de kernen, was dit wel toegestaan.

In de praktijk werden er nauwelijks burgerwoningen gesloopt. Inmiddels kan worden gesteld dat wonen volledig is geaccepteerd in het buitengebied.

3.4 Landgoederen

Brummen is rijk aan landgoederen en landhuizen. Historisch gezien bestaat er een verschil tussen een landhuis (bedoeld voor permanent verblijf) en een buitenplaats (als buitenhuis), maar heden ten dage is dit onderscheid niet relevant. Landgoederen en -huizen hebben vaak een cultuurhistorische en monumentale waarde.

In het buitengebied van Brummen liggen 11 landhuizen, waarvan één (Engelenburg) buiten dit bestemmingsplan is gelaten. Omdat landhuizen vaak veel te groot zijn voor enkele bewoning hebben ze in veel gevallen een bijzondere functie, zoals een kantoor, een sociaal-educatieve functie, horeca of als conferentieoord.

Huis Spaensweerd en De Wijde Landen liggen in de uiterwaarden, Reuvensweerd ligt aan de dijk (maar binnendijks), de overige zeven landhuizen liggen in de Landgoederenzone. De landhuizen zijn:

Huis Empe	Voorsterweg
Huis Voorstonden	Voorsterweg
Het Leusveld	Rhienderensestraat
Huis Den Bosch	Hammelerweg
De Wildbaan	Spankerenseweg
De Wijde Landen	Bronkhorsterweg
Huis Spaensweerd	Bronkhorsterweg
Huis Rhienderstein	Hazenbergh
Huis De Rees	Arnhemsestraat
Reuvensweerd	Piepenbeltweg

Bijlage E behorende bij de regels van dit bestemmingsplan, bevat een overzicht van de aanwezige landhuizen en hun bestaande functies.

3.5 Toerisme, recreatie en sport

De recreatieve betekenis van het buitengebied wordt bepaald door de aanwezigheid van recreatieve voorzieningen, de aanwezigheid van bos- en natuurgebieden die voor de recreant toegankelijk zijn en de landschappelijke kwaliteit van het gebied.

Een landschap is voor de recreant aantrekkelijk wanneer het voldoende afwisseling biedt. Vooral routegebonden recreatievormen als wandelen en fietsen krijgen daardoor een hogere attractiewaarde. Voor de recreant vormen het Veluws bosgebied, de zone langs het Apeldoorns kanaal en de Landgoederenzone de meest aantrekkelijke gebieden. Door het buitengebied van Brummen lopen een aantal lange afstandswandel- en -fietsroutes.

Verblijfsrecreatie

In het buitengebied van Brummen liggen acht terreinen voor verblijfsrecreatie. Eén daarvan, de Vinkenweide, valt echter buiten dit bestemmingsplan (zie hoofdstuk 1). De andere zeven terreinen betreffen:

- Vakantiepark Coldenhove, onderdeel van Landal Green Parks. Dit is het grootste verblijfsrecreatieterrein in het plangebied, gelegen aan de Boshoffweg in het Veluws bosgebied. Het park bestaat uit een bungalowterrein en een camping en kent veel eigen voorzieningen, zoals een overdekt zwembad, tennishal, horeca en een detailhandel.
- Groepsaccommodatie Zuiderzon, ligt tegen het terrein van Coldenhove aan.
- Camping de Hallse Hull. De camping bestaat uit een aantal veldjes met in totaal 150 standplaatsen. Een deel van het terrein bestaat uit bos, dat deel uitmaakt van de Ecologische Hoofdstructuur.
- Het A.B.K. huis (van de Stichting Natuurvrienden). Het ABK huis is een verblijfsaccommodatie, met name tweepersoonskamers, waar ook (grotere) groepen kunnen verblijven.
- Naturistencamping Gelre aan de Imbosweg, gelegen in de bossen van de Veluwe. De camping telt 60 standplaatsen. De voorzieningen zijn beperkt.
- Camping De Kikker aan de Kikvorsstraat. Deze kleine camping heeft een vergunning voor 28 standplaatsen.
- Camping Robertsoord aan de Doonweg. Volgens de vergunning zijn er 7 recreatiewoningen, 50 stacaravans en 30 kampeerplaatsen toegelaten.

Voorts is er een viertal minicampings waar kan worden “gekampeerd bij de boer”. Dergelijke kleine kampeergelegenheden vormen een verbreding van het verblijfsrecreatieve aanbod. De vier minicampings zijn:

- Erve de Weijenberg aan de Weg over 't Hontsveld;
- 't Lentinck aan de Windheuvelstraat;
- een minicamping aan de Brummenseweg;
- een minicamping aan de Pongeweg.

Recreatie

In het buitengebied bevinden zich diverse voorzieningen voor dagrecreatie. Deze zijn met name bedoeld voor recreanten en de plaatselijke bevolking. Dit zijn:

- Dagrecreatie en een mobiel horecapunt aan de Bronkhorsterweg.
- Mobiel horecapunt aan de Rhienderensestraat.
- Het Gat van Cortenoever (een zwemplas) aan de Dwarsweg.

- De volkstuinen aan de Eerbeekseweg.
- Volkstuinen aan de Weverweg/Lombokweg.

Voorts zijn er nog enkele andere functies met een recreatieve betekenis, zoals maneges, horecagelegenheden en een scoutinggebouw. Deze zijn niet allen bestemd als 'recreatie', maar kregen een andere bestemming als 'Niet-agrarisch bedrijf' of 'Maatschappelijk'.

Sport

In het buitengebied bevinden zich diverse sportvoorzieningen. Deze zijn met name bedoeld voor de plaatselijke bevolking. Dit zijn:

- Het zwembad aan de Boshoffweg.
- De schietbaan aan de Eerbeekseweg.
- Het sport- en spelterrein aan de Sterrebosweg/Hoevesteeg.
- Het veldsportcomplex aan de Knoevenoordstraat.
- De tennisbanen aan de Metelerkampweg.

Evenemententerreinen

In het buitengebied ligt een aantal terreinen waar jaarlijks terugkerende evenementen worden georganiseerd. Voor deze evenementen is in het verleden een vrijstelling ex. artikel 19 WRO verleend. Het betreft de volgende evenementen en locaties:

1. Schietwedstrijd sv Willem Tell. Dit evenement vindt plaats bij schietvereniging Willem Tell aan de Eerbeekseweg. Het terrein naast de schietvereniging wordt gedurende het evenement gebruikt als parkeer- en kampeerterrein.
2. Kermis en Oranjefeest Eerbeek. Jaarlijks wordt in Eerbeek een kermis en oranjefeest gehouden op de locatie Kanaalweg, dr. Gunningstraat en 't Hungeling te Eerbeek. Ten behoeve hiervan wordt op de betreffende locatie een feesttent, meerdere kermisattracties en een stellage ten behoeve van het vogelschieten geplaatst.
3. Oogstfeest Tonden. Het oogstfeest wordt gehouden op het perceel Hoevesteeg 3 te Tonden. Ten behoeve van het evenement wordt op de betreffende locatie een feesttent geplaatst.
4. Festiviteit HDCN te Eerbeek. De Harley Davidson Club Nederland Oost organiseert jaarlijks een feest voor de leden op een weiland aan de Den Texweg 4 te Eerbeek. Ten behoeve van de festiviteit wordt een gedeelte van het weiland ingericht als parkeergelegenheid en worden een aantal voorzieningen geplaatst.
5. Kindervakantiespelen Eerbeek. SWB organiseert jaarlijks de kindervakantiespelen in Eerbeek. Dit evenement vindt plaats in en om het Tjark Riks Centrum en op een weiland naast café-restaurant de Korenmolen aan de Kanaalweg te Eerbeek.
6. Oogstfeest Oeken. Het Oogstfeest te Oeken vindt plaats op het weiland hoek Buurtweg/Kleine Vosstraat. Ten behoeve van het evenement wordt een feesttent geplaatst.
7. Concours Hippique te Eerbeek. Dit evenement vindt plaats op een aantal weilanden langs de Kanaalweg en Professor Weberlaan te Eerbeek. Ten behoeve van dit evenement wordt een tent, een clubgebouw en een aantal stellages ten behoeve van springen en dressuur geplaatst en worden een aantal stukken weiland ingericht als parkeergelegenheid.

3.6 Verkeer

De wegen in het buitengebied zijn van regionale en lokale betekenis. De belangrijkste wegen zijn de N348 van Dieren naar Zutphen, de Eerbeekseweg/Brummenseweg, en de Harderwijkerweg. De overige wegen hebben een lokale betekenis. In het buitengebied liggen een aantal zandwegen, die als zodanig zijn bestemd.

Voorts zijn er twee spoorlijnen die het gemeentelijk grondgebied doorkruisen:

- de spoorlijn Arnhem - Zutphen;
- de spoorlijn Dieren – Apeldoorn, die gebruikt wordt door een toeristische stoomtrein.

Het tracé van de rondweg om Laag Soeren is niet in het plan opgenomen. Er vindt nog studie plaats naar de mogelijkheden voor verbetering van de route Dieren – Eerbeek – Loenen – Apeldoorn. De besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden.

3.7 Leidingen en nutsvoorzieningen

Dwars door het buitengebied lopen diverse hoofdtransportleidingen. Dit zijn:

- hoogspanningskabel (ondergronds);
- afvalwatertransportleiding;
- brandstofleiding;
- aardgasleiding.

Waterzuivering

In het plangebied ligt een rioolwaterzuivering en een industriewaterzuivering. Deze zijn in het plan meegenomen onder de niet-agrarische bedrijven. Dit geldt ook voor een onderhoudsdepot van het waterschap.

Dijken

De uiterwaarden langs de IJssel worden begrensd door een waterkerende dijk. De dijk wordt onderscheiden in een kernzone (de dijk zelf met een strook tot 4 meter uit de teen van de dijk) en een beschermingszone, die zich uitstrekt tot een afstand van 20 meter uit de teen van de dijk. Daarbuiten ligt ook nog een buitenbeschermingszone (tot 100 meter uit de teen binnendijks en 150 meter uit de teen buitendijks).

Binnen deze zones stelt de dijkbeheerder beperkingen aan het gebruik en toegestane werkzaamheden, die het waterkerende vermogen van de dijk zouden kunnen aantasten.

Grondwaterbeschermingsgebied

Ten noordwesten van het dorp Eerbeek wordt drinkwater gewonnen. Rondom deze waterwinning ligt een grondwaterbeschermingsgebied. In deze zogenaamde 25-jaars zone gelden specifieke regels om te voorkomen dat vervuiling van het grondwater ontstaat.

4. Het planologisch kader

Het bepalen van het beleid voor het buitengebied van de gemeente Brummen is geen autonoom proces. Het moet worden gezien in een nationale en regionale context. Plannen van het rijk, de provincie, het waterschap Veluwe en de regio Stedendriehoek vormen een richtinggevend kader. Verder is er reeds bestaand gemeentelijk beleid dat van invloed is op de ruimtelijke ordening van het buitengebied.

Dit hoofdstuk bevat een samenvatting van het relevante beleid. Eerst wordt ingegaan op de hoofdlijnen van het beleid, met name verwoord in de Nota Ruimte, het streekplan van de provincie Gelderland en de ruimtelijke ontwikkelingsvisie 'Ligt op groen'. Daarna wordt het beleid thematisch behandeld. Aan de orde komen onder meer het beleid ten aanzien van water, natuur en landschap, landbouw, functiewijziging in het buitengebied en recreatie en toerisme.

4.1 Het ruimtelijk beleid op hoofdlijnen

4.1.1 Nota Ruimte

De Nota Ruimte bevat de visie van het rijk op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland tussen nu en 2020, met een doorkijk naar 2030. De nota bevat de ruimtelijke bijdrage aan een sterke economie, een veilige en leefbare samenleving en een aantrekkelijk land. Het rijk wil meer sturen op hoofdlijnen en zich minder bemoeien met details volgens het motto "decentraal wat kan, centraal wat moet". Men zet in op een dynamisch en op ontwikkeling gericht beleid. Het accent verschuift van het stellen van beperkingen naar het stimuleren van ontwikkelingen.

De nationale ruimtelijke hoofdstructuur omvat gebieden en netwerken die voor de ruimtelijke structuur en het functioneren van Nederland van grote betekenis zijn, i.c. de stedelijke netwerken, economische kerngebieden en de hoofdinfrastructuur. In de meer landelijke gebieden gaat het om elementen en opgaven die voortkomen uit waarden en ontwikkelingen met betrekking tot water, natuur, landschap en cultuurhistorie.

Het beleid in een groot deel van het landelijke gebied van Brummen dient op basis van de Nota Ruimte gericht te zijn op het behoud, het beheer en de ontwikkeling van de natuurwaarden, de landschappelijke kwaliteit en de cultuurhistorische waarden. De meest kwetsbare en waardevolle delen van het landelijke gebied vallen samen met de gebieden die (door de provincie) zijn begrensd in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS omvat onder andere de gebieden die bescherming genieten op basis van de Natuurbeschermingswet, de zogeheten Natura 2000-gebieden. De EHS omvat ook andere beschermde natuurgebieden en gebieden met een grote cultuurhistorische waarde.

In het plangebied maken het Brummense deel van het Centraal Veluws Natuurgebied, de I Landgoederenzone en de IJsseluiterwaarden deel uit van de EHS. In deze gebieden staat de bescherming en de ontwikkeling van de natuurwaarden voorop. Verder bestaat de EHS uit een aantal nader te begrenzen en te ontwikkelen ecologische verbindingen tussen de Veluwe en de IJssel. Dit is verder uitgewerkt in het Streekplan van de provincie Gelderland.

Volgens de Nota Ruimte staan het economisch draagvlak en de vitaliteit van het landelijk gebied onder druk. Om daarin verlichting te brengen wil het rijk de mogelijkheden voor hergebruik en nieuwbouw in het buitengebied verruimen. Voor het beheer van het buitengebied is een economisch vitale grondgebonden landbouw van belang. Dit soort bedrijven neemt echter in snel tempo af. Daarom moeten er meer mogelijkheden worden geschapen voor een bredere bedrijfsvoering en kan vrijkomende bebouwing worden omgezet in een woonbestemming of dienen als vestigingsruimte voor bepaalde vormen van kleinschalige bedrijvigheid.

4.1.2 Streekplan Gelderland 2005

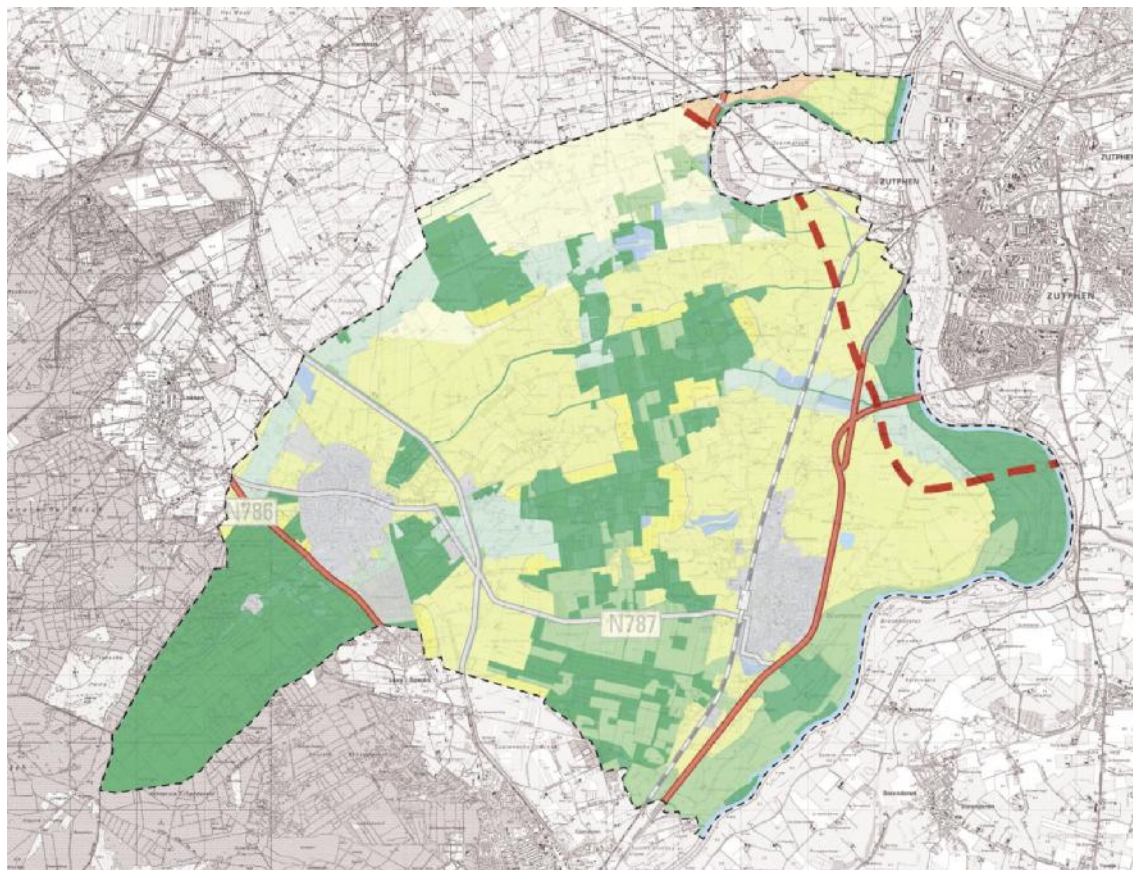
Het streekplan (vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 29 juni 2005) borduurt voort op de uitgangspunten uit de Nota Ruimte. Het streekplan geeft de beleidskaders aan voor de ruimtelijke ontwikkeling in de komende tien jaar. De vitaliteit en kwaliteit van het landelijk gebied (en de kernen daarin) staan onder druk. Het aantal agrarische bedrijven neemt af en de agrarische productie is sterk geïntensiveerd. Schaalvergroting in de grondgebonden productietakken heeft geleid tot verschalig van de landschapsstructuur. Het streekplan voorziet in maatregelen om de afname van de vitaliteit en kwaliteit van het landelijk gebied tegen te gaan.

Het landelijk gebied van de provincie Gelderland spitst zich toe op een tweeledige provinciale ruimtelijke hoofdstructuur, namelijk het Groenblauwe raamwerk en het Rode raamwerk. Daarnaast zijn er binnen het landelijk gebied van de provincie Gelderland Multifunctionele gebieden te onderscheiden.

In het Groenblauwe raamwerk ligt het beleidsaccent op het beschermen en versterken van aanwezige kwetsbare waarden en belangen. Dit zijn functies met een lage ruimtelijke dynamiek, zoals de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), waardevolle open gebieden en gebieden waar meer ruimte voor water moet worden gecreëerd. Het Rode raamwerk heeft betrekking op hoogdynamische functies, zoals stedelijke functies, hoofdinfrastructuur en intensieve vormen van recreatie en agrarische teelten. De aandacht van de provincie richt zich met name op deze twee raamwerken. De bemoeienis van de provincie in de Multifunctionele gebieden is van mindere aard, met uitzondering van het Waardevol landschap. In het Multifunctioneel gebied is meer planologische beleidsvrijheid voor (samenwerkende) gemeenten. Het omvat steden, dorpen, buurtschappen en gebieden buiten de provinciale hoofdstructuur.

Het Groenblauwe raamwerk in Brummen bestaat uit de EHS (te weten het CVN, de bossen en de agrarische percelen in de Landgoederenzone, de IJsseluiterwaarden en de zoekzones

voor ecologische verbindingen) en een aantal kleine zoekgebieden voor waterberging. Het grootste deel van het resterende agrarische gebied wordt gekarakteriseerd als Waardevol landschap. Het gebied ten westen van Empe langs de noordgrens van de gemeente wordt gerekend tot het Multifunctioneel platteland.



Groen Blauw Raamwerk (natuur, landschap, water)		Rood Raamwerk (wonen, werken, vervoer)		Multifunctioneel gebied	
EHS natuur		Stedelijk netwerk met bebouwing 2000		Bebouwd gebied 2000	
EHS verweving		Regionaal centrum (bebouwd gebied 2000)		Extensivering landbouw (buiten EHS)	
EHS verbindingzone		Regionale weg met aansluiting		Waardevol landschap	
Waardevol opengebied		Stedelijke ontsluitingsweg		Multifunctioneel platteland	
Open water		IC spoorlijn / station			
Zoekruimte regionale waterberging					

- Beleidskaart Streekplan Gelderland 2005

Op 1 juli 2009 hebben Provinciale Staten van Gelderland de herbegrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur vastgesteld. Ten opzichte van het Streekplan zijn op een aantal plaatsen percelen toegevoegd aan de EHS: o.a. in het beekdal van de Rhienderense beek en rondom de diverse landgoederen.

De consequenties die de EHS heeft voor functies als landbouw, natuur, recreatie en het hergebruik van vrijkomende gebouwen wordt behandeld in paragraaf 4.2 (Het beleid per thema).

4.1.3 Ruimtelijke ontwikkelingsvisie 'Ligt op groen'

De ruimtelijke ontwikkelingsvisie 'Ligt op groen' (ROV) is op 28 september 2006 door de raad van de gemeente Brummen vastgesteld. Met deze visie positioneert de gemeente Brummen zich in de regio en worden richtinggevende keuzes gemaakt voor de ruimtelijke ontwikkeling.

De identiteit van de gemeente Brummen wordt vooral bepaald door de groene kwaliteit. Deze groene kwaliteiten, en niet de programmatische wensen, zijn het vertrekpunt voor toekomstige ontwikkelingen.

De ROV onderscheidt vijf landschappelijke zones, met elk eigen ontwikkelingsmogelijkheden en –wensen. De zones zijn noord-zuid gericht. Van oost naar west zijn dit de IJsselvallei, de Oeverwal, het Arcadisch landschap, de Veluweflank en de Veluwe. De Veluweflank en de Oeverwal zijn de meest dynamische zones. Hier zijn ook de meeste investeringen nodig om het landschap duidelijker leesbaar te maken. De vijf hoofdzones worden met elkaar verbonden door oost-westverbindingen, met name gevormd door de oost-west lopende beken.

Voor de IJsselvallei, het Arcadisch landschap (onderscheiden in de ontginningen en de landgoederenzone) en de Veluwe wordt ingezet op behoud van het bestaande landschapsbeeld. Agrariërs zijn samen met de natuurbeherende instanties de beheerder van het landschap. Zij dragen in belangrijke mate bij aan het groene karakter van de gemeente. Om deze functie duurzaam te behouden, wordt, binnen randvoorwaarden en voor zover dit te combineren is met de gebiedskenmerken, ruimte geboden aan dynamiek in de vorm van schaalvergroting, verbrede landbouw of vernieuwende teeltconcepten. Naast agrarische functies wordt ruimte geboden aan extensieve recreatie, combinaties van agrarisch gebruik en natuurontwikkeling en/of herstel van de hydrologische situatie.

In de ROV is de keuze gemaakt om uiterst zorgvuldig om te gaan met het toevoegen van bebouwing in het buitengebied. In beginsel worden geen nieuwe rode ontwikkelingen toegelaten. De gemeente hanteert het principe van géén rood voor groen, tenzij het college van burgemeester en wethouders een afwijking van dit principe gerechtvaardigd acht en dit per geval ter besluitvorming voorlegt aan de gemeenteraad. Met name op de Oeverwal en de Veluweflank zou een dergelijke ontwikkeling een bijdrage kunnen leveren aan het versterken van het landschap. Door het vergroten van contrasten worden de landschappelijke zones als eenheid beter herkenbaar.

Hergebruik van vrijkomende bebouwing kan plaatsvinden door woon- en werkfuncties die het groene karakter niet aantasten, maar wel een nieuwe economische drager kunnen vormen om de boer als beheerder een bestaansbasis te bieden.

De gemeente is bereid mee te werken aan het provinciale groei- en krimpscenario als dat leidt tot een verhoging van de ecologische betekenis van de Veluwe. Er kan ruimte worden geboden aan verplaatsende recreatiebedrijven op plekken waar de ontwikkeling de groene kwaliteit versterkt. In de hele gemeente zijn er kansen voor kleinschalige en extensieve vormen van recreatie. Kansen voor intensieve vormen van recreatie zijn er op de Veluweflank, langs het Apeldoorns kanaal of op de Oeverwal.

4.1.4 IJsselsprong Zutphen

In regionaal verband is de intentie uitgesproken om een nieuw woongebied te ontwikkelen aan de westkant van de IJssel ter hoogte van Zutphen. Dit kan gepaard gaan met een bypass van de IJssel, een noodzakelijke maatregel om het waterbergende vermogen van de rivier te vergroten. De gemeente Brummen stelt momenteel samen met de gemeenten Zutphen en Voorst, de provincie Gelderland, de regio Stedendriehoek, het Waterschap Veluwe en Rijkswaterstaat een structuurvisie op voor de zogeheten IJsselsprong. Uitgangspunt voor de gemeente Brummen is dat woningbouw in dit gebied op compacte wijze wordt uitgevoerd en gepaard gaat met een forse investering in het (uiterwaarden)landschap om zo een duurzame landschappelijke zone te creëren.

De structuurvisie IJsselsprong is nog in ontwikkeling. Er heeft nog geen formele besluitvorming over plaatsgevonden.

4.2 Het beleid per thema

In deze paragraaf komen de beleidsuitgangspunten thematisch aan de orde. Vooral het Streekplan Gelderland bevat veel beleid dat een doorwerking dient te krijgen in dit bestemmingsplan.

4.2.1 Het waterbeleid

- *Waterberging*

Op het winterbed van de IJssel is de 'Beleidslijn grote rivieren' (2006) van toepassing. Uitgangspunt van deze beleidslijn is het waarborgen van een veilige afvoer en berging van rivierwater onder normale en onder maatgevende hoogwaterstanden. Daarvoor dient de beschikbare afvoer- en bergingscapaciteit van het rivierbed behouden te blijven en moeten ontwikkelingen die de mogelijkheid tot rivierverruiming nu en in de toekomst onmogelijk maken, worden tegengegaan.

Op het winterbed van de IJssel in de gemeente Brummen is het “stroomvoerend” regime van toepassing. De beleidslijn biedt een afwegingskader voor de beoordeling van activiteiten in het winterbed. De stappen worden hier in het kort samengevat.

1. Kleine, tijdelijke of voor het rivierbeheer noodzakelijke activiteiten zijn toegestaan. Eventueel verlies aan afvoer- of bergingscapaciteit moet echter zoveel mogelijk worden gecompenseerd. Het betreft activiteiten als bedoeld in het Besluit bouwvergunningsvrije en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken, activiteiten als bedoeld in artikel 20 van het Besluit op de ruimtelijke ordening of een eenmalige uitbreiding van ten hoogste 10% van de bestaande bebouwing.
2. Bij maatgevende hoogwatersituaties treden er in het rivierbed verschillen op in de rivierkundige omstandigheden. Deze verschillen rechtvaardigen een gedifferentieerde afweging van het toelaten van activiteiten. Deze differentiatie leidt tot een onderscheid in deelgebieden met een “bergend” of een “stroomvoerend” regime.
3. Onder het “stroomvoerend” regime zijn zogenaamde riviergebonden activiteiten toegestaan. De lijst van deze activiteiten is beperkt. Het betreft waterstaatkundige kunstwerken, waterkrachtcentrales, voorzieningen voor een betere en veilige afwikkeling van de beroeps- en recreatievaart, realisatie van natuur en voorzieningen voor de waterrecreatie.
4. Niet-riviergebonden activiteiten die vallen onder het “stroomvoerend” regime zijn niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang of een zwaarwegend bedrijfseconomisch belang voor bestaande grondgebonden activiteiten en de activiteit redelijkerwijs niet buiten het rivierbed kan worden gerealiseerd.

De Beleidslijn grote rivieren vormt samen met de PKB ‘ruimte voor de rivier’ de beleidsinzet om meer ruimte te bieden aan de rivier. De PKB biedt een samenhangend pakket met rivierverschuimende maatregelen om in 2015 te kunnen voldoen aan het wettelijk vastgelegde beschermingsniveau. Vooral als gevolg van de klimaatverandering zal ook in de toekomst voortdurend geïnvesteerd moeten worden in de veiligheid van het rivierengebied. De PKB anticipeert hierop met het reserveren van een aantal binnendijkse gebieden voor rivierverschuimende maatregelen die na 2015 nodig kunnen zijn. Waar voorheen sprake was van dijkversterking en –verhoging om het water te keren, wordt nu gekozen om het water een deel van zijn natuurlijke ruimte terug te geven.

In deze regio betreft het de bypass bij Zutphen en/of de dijkterugleggingen Cortenoever en Voorsterklei. Gebieden met een ruimtelijke reservering moeten gevrijwaard blijven van grootschalige en/of kapitaalintensieve ontwikkelingen die het treffen van mogelijke toekomstige rivierverschuimende maatregelen ernstig belemmeren.

- *Waterbeheer*

Het buitengebied van de gemeente Brummen ligt in een “Actiegebied WHP-3” (Derde Waterhuishoudingsplan Gelderland 2005-2009). Dat zijn gebieden waarvoor aanvullend beleid is geformuleerd om de reeds aanwezige natuurwaarden middels gericht waterbeheer te beschermen en voor verdere achteruitgang te behoeden. Delen van de Landgoederenzone hebben de functie ‘natte landnatuur’ en ‘natte parel’. Rond deze

gebieden ligt een 'beschermingszone natte landnatuur'. Binnen deze zone moeten de waterkwaliteit en de hydrologie zoveel mogelijk worden afgestemd op de natte natuurwaarden. De meest waardevolle beken en andere wateren zijn aangemerkt als HEN-wateren. Dit zijn wateren van het hoogste ecologische niveau. Zij benaderen het meest een natuurlijke situatie. In het plangebied behoren de Eerbeekse beek en een vijftal vennen op de Empese en Tondense Heide en het landgoed Leuvenheim tot deze categorie.

Het geformuleerde beleid, de doelstellingen en de functiekaart uit het WHP zijn voor het waterschap Veluwe vertrekpunt bij het formuleren van doelen en maatregelen in de stroomgebieduitwerkingsplannen.

4.2.2 Natura 2000

Natura 2000 is de nieuwe naam voor de eerder aangewezen Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. Door middel van een aanwijzingsbesluit vallen deze gebieden onder de wettelijke bescherming van de Natuurbeschermingswet. De Natura 2000 gebieden vormen een netwerk van natuurgebieden van Europees belang. Dit netwerk heeft als hoofddoelstelling het waarborgen van de biodiversiteit in Europa.

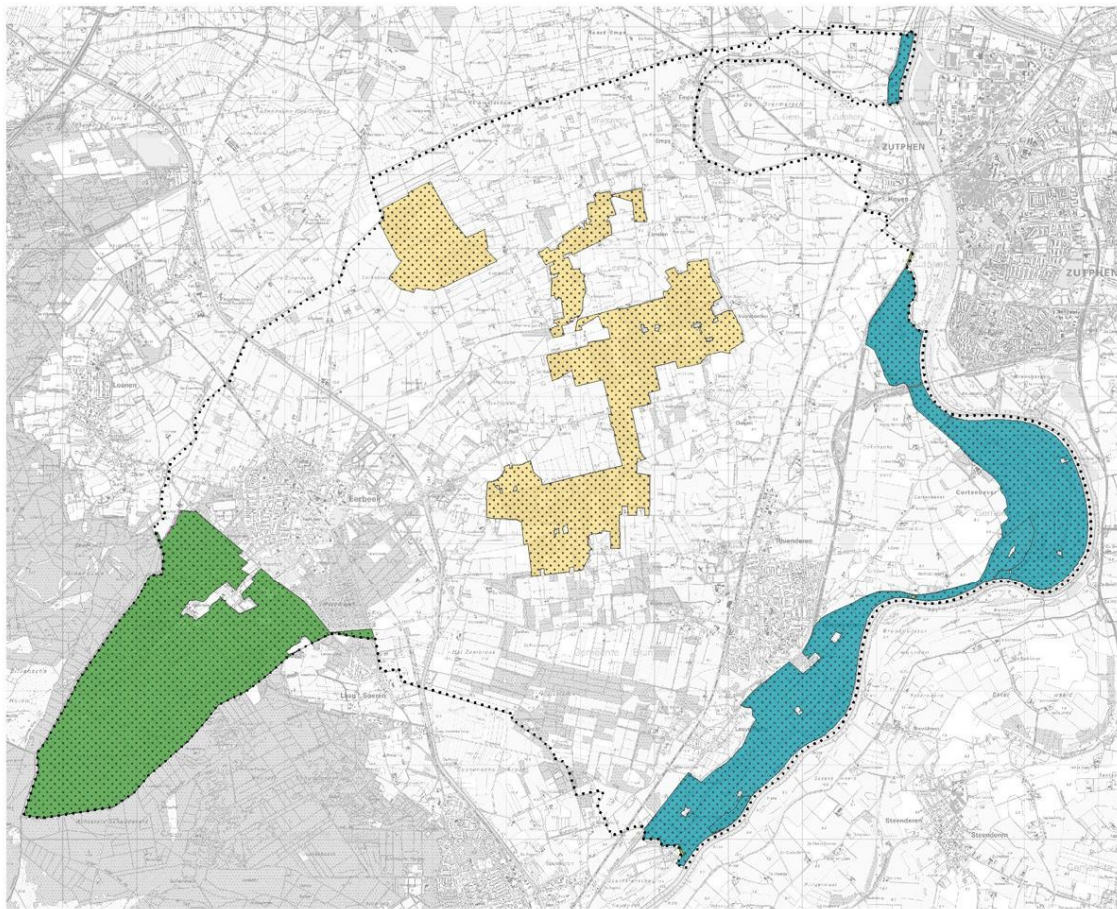
In december 2006 is een Natura 2000-doelendocument vastgesteld door het ministerie van LNV. Dit doelendocument beschrijft de begrenzing en de doelen van de Natura 2000 gebieden en geeft sturing aan de vervolgens op te stellen beheerplannen. In januari 2007 heeft het ministerie van LNV de eerste concept-aanwijzingsbesluiten ter inzage gelegd voor de eerste 111 Natura 2000-gebieden (1^e tranche). Later in 2007 volgde de 2^e tranche en de 3^e tranche-gebieden lagen ter inzage van 11 september tot en met 22 oktober 2008.

Binnen het buitengebied van Brummen zijn drie Natura 2000-gebieden aangewezen: de Veluwe, de Landgoederen Brummen (i.c. Leusveld, Voorstonden en Empese en Tondense Heide) en de IJsseluiterswaarden.

Per gebied zijn doelstellingen geformuleerd voor de instandhouding van de beschermde soorten en habitattypen. Volgens de Natuurbeschermingswet zijn maatregelen en activiteiten die, gelet op de doelstellingen van het aanwijzingsbesluit, schadelijk kunnen zijn voor het aangewezen gebied, verboden, tenzij voor de maatregelen of activiteiten een vergunning is verleend.

De instandhoudingsdoelen voor de Veluwe zijn:

- Het vergroten van interne samenhang van gebieden door herstel van evenwichtige verdeling van open en gesloten met meer geleidelijke overgangen van zandverstuivingen, heide, vennen, graslanden en bos.
- Het versterken van het ruimtelijk netwerk van bos, heide- of stuifzandgebieden, waarbij tussenliggende gebieden gebruikt kunnen worden als stapstenen, met name voor soorten als reptielen en vlinders.
- Het versterken van overgangen van droge naar natte gebieden, zoals beekdalen en herstel van vennen op landschapsschaal.



Legenda:

- IJsseluiterwaarden
- Landgoederen
- Veluwe

- Natura 2000-gebieden

De instandhoudingsdoelen voor de Landgoederen Brummen zijn:

- Het versterken van de functionele samenhang van de Natura 2000 gebieden met hun omgeving ten behoeve van duurzame instandhouding en ter vergroting van de algemene biodiversiteit. Onder andere door het herstel van natuurlijke waterstromen en –standen, zowel grondwater als oppervlaktewater van goede kwaliteit, en op termijn herstel van overstromingsdynamiek.
- Binnen de Natura 2000 gebieden herstel van gradiënten en mozaïeken van verschillende onderdelen, met name ten behoeve van kalkmoerassen, blauwgraslanden en vochtige alluviale bossen.

De instandhoudingsdoelen van de IJsseluiterwaarden zijn:

- Herstel van ecologische relaties tussen binnendijkse en buitendijkse gebieden. Verbinden van leefgebieden van amfibieën, leefgebieden van vissen, met bossen binnendijs, met moerassystemen op

de Natte As, met hogere zandgronden en beeksystemen. Verder behoud van huidige slaapplekken en foerageergebieden van vogels in komgronden.

- Behoud en herstel binnen uiterwaarden van afwisseling tussen grootschalige én open gebieden met kleine én half open gebieden. Herstel van evenwichtige verdeling met laaggelegen uiterwaarden (rietmoerassen en vochtige alluviale bossen) met hooggelegen uiterwaarden (met droge hardhoutoibossen) met nevengeulen en met diepe plassen. Bij voorkeur door herstel van erosie en sedimentatieprocessen.
- Herstel van rivierdelta's én zoetwatergetijdengebied met voldoende doorstroming en overstromingsdynamiek én met doorgaande verbinding naar Europese achterland voor trekvis.

Voor elk gebied zal een eigen beheerplan worden gemaakt. Daarin staan de maatregelen vermeld die helpen bij de realisatie van de natuurdoelen. Het beheerplan moet ook aangeven of het bestaande gebruik onveranderd kan worden voortgezet en voor welke activiteiten of ontwikkelingen wel of geen vergunninglicht aan de orde is. De beheerplannen moeten nog worden opgesteld c.q. vastgesteld.

4.2.3 Ecologische hoofdstructuur

De provinciale ambitie is om in 2018 de beoogde omvang van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) in Gelderland te hebben gerealiseerd door bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de bijzondere waarden en kenmerken.

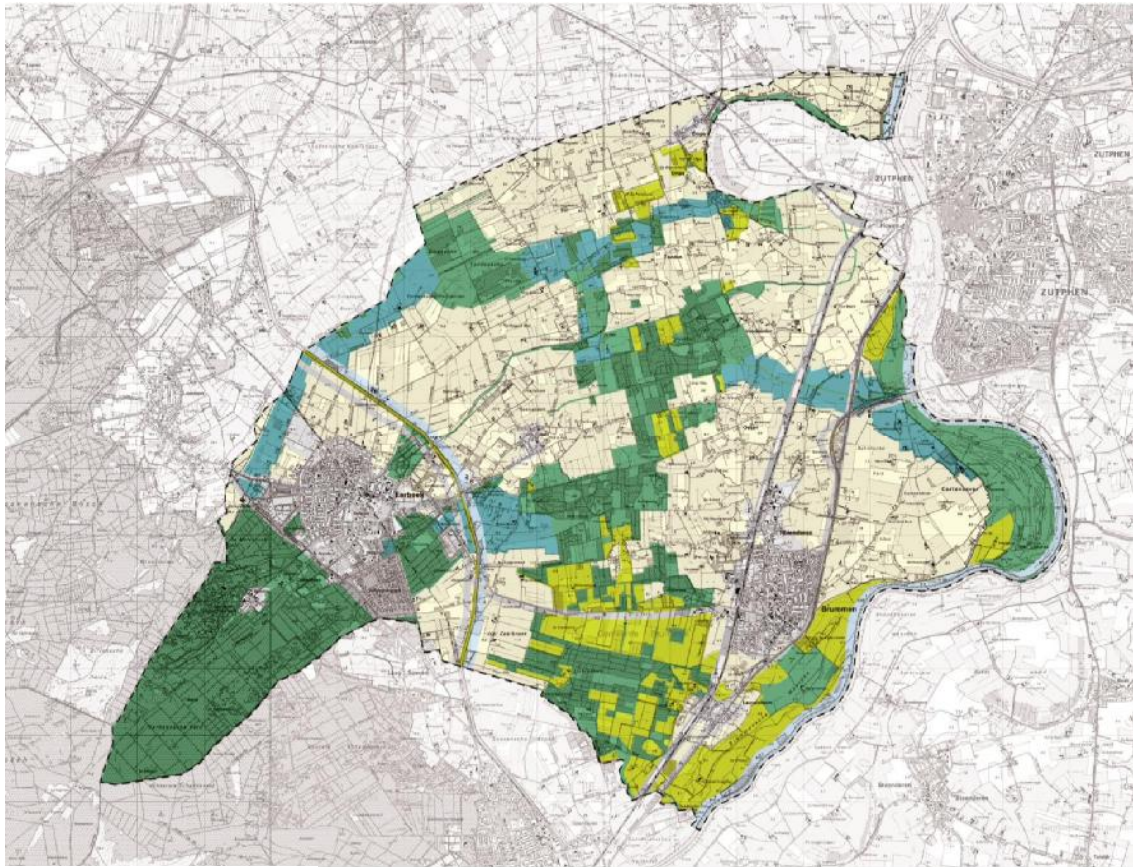
De EHS bestaat uit drie onderdelen: EHS-natuur, EHS-verweving en ecologische verbindingzones. De EHS-natuur bestaat uit natuur- en bosgebieden en voor een klein deel ook uit agrarische cultuurgrond die omgezet zal worden in natuur (natuurontwikkelingsgebieden). De EHS-verweving omvat landgoederen, landbouwgebieden met natuurwaarden en landbouwgebieden met een hoge dichtheid aan natuur- en bouselementen. Ecologische verbindingzones verbinden de verschillende delen van de EHS-natuur en de EHS-verweving met elkaar. Ecologische verbindingzones bestaan uit een schakeling van natuurelementen (stapstenen) die het multifunctioneel gebied doorsnijden.

Voor de EHS-verweving geldt hetzelfde beleid als voor de EHS-natuur met dit verschil dat er in dit gebied ruimte is voor:

- een vergroting van bestaande agrarische bouwpercelen,
- een verdere ontwikkeling van extensieve recreatievormen,
- nieuwe landgoederen.

Bij EHS-natuur geldt dat compensatie noodzakelijk is.

De ecologische verbindingzones bestaan uit landbouwgronden met verspreide natuurelementen en zijn (veelal) langs beken en watergangen gesitueerd. Deze zones dienen gevrijwaard te blijven van ruimtelijke ontwikkelingen die realisering van deze zones kunnen frustreren. Er bestaat binnen deze zones ruimte voor nieuwe landgoederen waarmee de ecologische functie van de betreffende zone kan worden bevorderd. Binnen het buitengebied Brummen bevinden zich twee ecologische verbindingzones: de Soerense Poort en de Beekbergse Poort (zie ook de paragraaf 4.2.4: Groene wiggen).



Legenda

- Natuur
- Verweving
- Verbindingszone

- Ecologische Hoofdstructuur

In het beleid is er speciale aandacht voor natte natuur. Waardevolle natte natuur dient beschermd te worden tegen verdroging. In het bestemmingsplan dienen de gronden met deze waarden en de bijbehorende beschermingszones te worden aangegeven.

In mei 2006 hebben Gedeputeerde Staten van Gelderland de streekplanuitwerking 'Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse Ecologische Hoofdstructuur (EHS)' vastgesteld. In deze uitwerking zijn de kernkwaliteiten in de EHS nader benoemd.

In de gehele EHS gaat het om de landschappelijke verwevenheid van natuur, bos en landschapselementen met cultuurgronden. Het buitengebied van Brummen valt binnen twee deelgebieden van de EHS, namelijk de Veluwe en de IJsselvallei. Hieronder zijn per deelgebied de voor het grondgebied van Brummen relevante kernkwaliteiten geformuleerd:

Kernkwaliteiten Veluwe:

- Het grootschalige samenhangende bos- en natuurgebied waarbinnen uitwisseling van planten en dieren mogelijk is, waarbinnen processen zo veel mogelijk ongestoord verlopen, en waarbinnen het beheer optimaal is afgestemd op de gevarieerde natuurdoelstellingen.
- De verbinding van de Veluwe met de IJsselvallei, Rijnuitwaerden, Gelderse Vallei en Randmeerkust via de toekomstige poorten en robuuste verbindingen. Deze dienen verder ontwikkeld te worden.
- De verwevenheid en het samengaan van cultuurhistorie en natuur in onder andere landgoederen, sprengen, oude landbouwenclaves, grafheuvels en hakhoutbossen.
- De beken, sprengen en beekdalen op de flanken van de Veluwe met hun hydrologische en landschappelijke samenhang met hun omgeving.

Kernkwaliteiten IJsselvallei:

- De grote variatie en de hoge kwaliteit van de aanwezige natte natuurterreinen en wateren (beken en sprengen), die samenhangt met de toevoer van grondwater uit de Veluwe.
- De overgangen van de droge Veluwe naar de natte flanken en naar de IJssel(vallei) waarbinnen uitwisseling van planten en dieren mogelijk is, en waarbinnen abiotische processen zoveel mogelijk ongestoord verlopen, en waarbinnen de natuur zich op de gehele gradiënt ontwikkelt.
- Het vanuit ecologisch opzicht samenhangend geheel van landgoederen en beken in de Zuidelijke IJsselvallei, waarin soorten als de das, amfibieën en vleermuizen voorkomen.
- Het goed bewaard gebleven reliëf en de daarmee samenhangende variatie en hoge kwaliteit van de natuur in de IJsseluitwaerden. Met het in deze uiterwaerden zowel gave kronkelwaarden met stroomdalgraslanden, hagen en hardhoutoibosjes, als goede kansen voor een grootschalige, weinig gestuurde natuurontwikkeling.

Voor ontwikkelingen binnen de EHS geldt een 'nee, tenzij' benadering. Dit houdt in dat een bestemmingswijziging niet mogelijk is als daarmee de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Als een ontwikkeling toch doorgang vindt wegens het ontbreken van reële alternatieven en er sprake is van groot openbaar belang, dan moeten er mitigerende of compenserende maatregelen getroffen worden om de schade van de ontwikkeling zo veel mogelijk te beperken.

Onder significante aantasting wordt verstaan:

- Een vermindering van areaal en kwaliteit van bestaande natuur-, bos- en landschapselementen en gebieden die zijn aangewezen voor nieuwe natuur en agrarische natuur.
- Een vermindering van de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren in verbindingzones en tussen de verschillende leefgebieden in de overige delen van de EHS. In het bijzonder de vrije verplaatsing van herten en wilde zwijnen binnen het gehele bos- en natuurgebied van de Veluwe.
- Een vermindering van de kwaliteit van het leefgebied van alle soorten waarvoor conform de Flora- en Faunawet bij de ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing vereist is en die als zodanig wordt genoemd in de AMvB Vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en Faunawet.
- Een vermindering van de grote natuurlijke eenheden (aaneengeslotenheid).
- Een belemmering voor het verloop van natuurlijke processen in de grote eenheden.

- En verstoring van de natuurlijke morfologie, waterkwaliteit, watervoering en verbondenheid met het landschap van HEN-wateren.
- Een verandering van de grond- en oppervlaktewateromstandigheden (kwaliteit en kwantiteit) die de voor de natuurdoeltypen gewenste grond- en oppervlaktewater situatie (verder) aantast.
- Een verhoging van de niet gebiedseigen geluidsbelasting in stiltebeleidsgebieden en stiltegebieden (in geval de norm van 40 decibel wordt overschreden).

Gedeputeerde Staten maken op bovenstaande een uitzondering voor ondergeschikte uitbreidingen van bestaande functies wanneer deze uitbreidingen een gering effect hebben op bovenstaande kernkwaliteiten en omgevingscondities.

4.2.4 Groene Wiggen

De groene overgangen ("groene wiggen") tussen de stuwwal van de Veluwe en de randgebieden moeten beschermd worden. Dit om te voorkomen dat de krans van steden en dorpen aan elkaar groeit en volledig versteent. Voor de gemeente Brummen zijn de groene wiggen tussen Apeldoorn en Eerbeek en tussen Eerbeek en Dieren van belang. Binnen deze groene wiggen liggen de geplande "ecologische poorten" die, na een concrete begrenzing, deel uit zullen maken van de EHS: de Soerense Poort en de Beekbergse Poort. In deze wiggen zijn nieuwe bouwlocaties niet uitgesloten, mits in dat kader een bijdrage geleverd wordt aan de ontwikkeling van de landschappelijke en de gewenste ecologische functie van deze gebieden.



- Beekbergse Poort



- Soerense Poort

De Soerense Poort ligt tussen Dieren, Eerbeek, Brummen en de IJssel en zorgt voor natuurverbindingen in twee richtingen: van de Veluwe naar de IJssel en van de Empense en Tondense heide via landgoed Voorstonden naar de landgoederenzone Brummen-Voorst. De Soerense Poort wordt gekenmerkt door een kleinschalige afwisseling van bos, natuurgebieden en landbouwgrond. Binnen de poort ligt een landgoederenzone. De volgende maatregelen worden genomen om de Soerense Poort verder te ontwikkelen:

- Het omvormen van een deel van de landbouwgronden tot natuur.
- Waterherstelprojecten waarbij water wordt afgestemd op de natuurdoelen.
- Goede bestaansmogelijkheden voor de bestaande landgoederen.
- Het realiseren en verbeteren van wandel- en fietsmogelijkheden.
- Het landschap herstellen door de aanleg van kleine bosjes, singels, e.d..
- Het inrichten van het gebied als leefgebied voor het hert.
- Het verduurzamen van grondgebonden landbouw.
- Het passeerbaar maken van het Apeldoorns Kanaal voor amfibieën en vissen.
- Het opheffen van barrières voor boommarters, steenmarters en dassen door de aanleg van ecopassages.
- Het tegengaan van verstening om de doorgangen van de Veluwe naar de IJsselvallei op te houden.

In 2006 is een visie en uitvoeringsprogramma vastgesteld. In 2007 is gestart met de actieve realisatie van de ontwikkelingen. De poort moet klaar zijn in 2018.

De Beekbergse Poort is een lange zone langs beken en sprengen van de Veluwe ten zuiden van Apeldoorn tot aan de IJssel. De Beekbergse Poort versterkt de samenhang tussen de Veluwe en de in de poort gelegen natuurgebieden in de IJsselvallei tot een robuuste natuurzone. Water is daarbij de drager voor nieuwe natuur. De volgende maatregelen worden genomen om de Beekbergse Poort verder te ontwikkelen:

- Het realiseren van 256 ha nieuwe natuur en 29 ha agrarisch natuurbeheer.
- Het versterken van het kleinschalige cultuurlandschap door aanleg van landschapselementen rondom Loenen, Beekbergen en de Loenense hooilanden.
- Het opheffen van de verdroging van de Empense en Tondense heide en het Lampenbroek.
- Het realiseren van tijdelijke opvang van water in natte periodes.
- Het opheffen van riooloverstorten.
- Het realiseren van ecopassages.
- Het stimuleren van kavelruil ter versterking van de landbouw en het realiseren van nieuwe natuur met indien nodig het verplaatsen van bedrijven.
- Het stimuleren van verbrede landbouw.
- Het versterken van de mogelijkheden om te wandelen of te fietsen en het stimuleren van kleinschalige accommodaties.
- Het realiseren van nieuwe landgoederen en maatregelen ter ondersteuning van bestaande landgoederen.

In 2005 is een visie en uitvoeringsprogramma vastgesteld. De concrete uitvoering is gestart in 2006. De poort moet klaar zijn in 2015.

4.2.5 Waardevolle landschappen

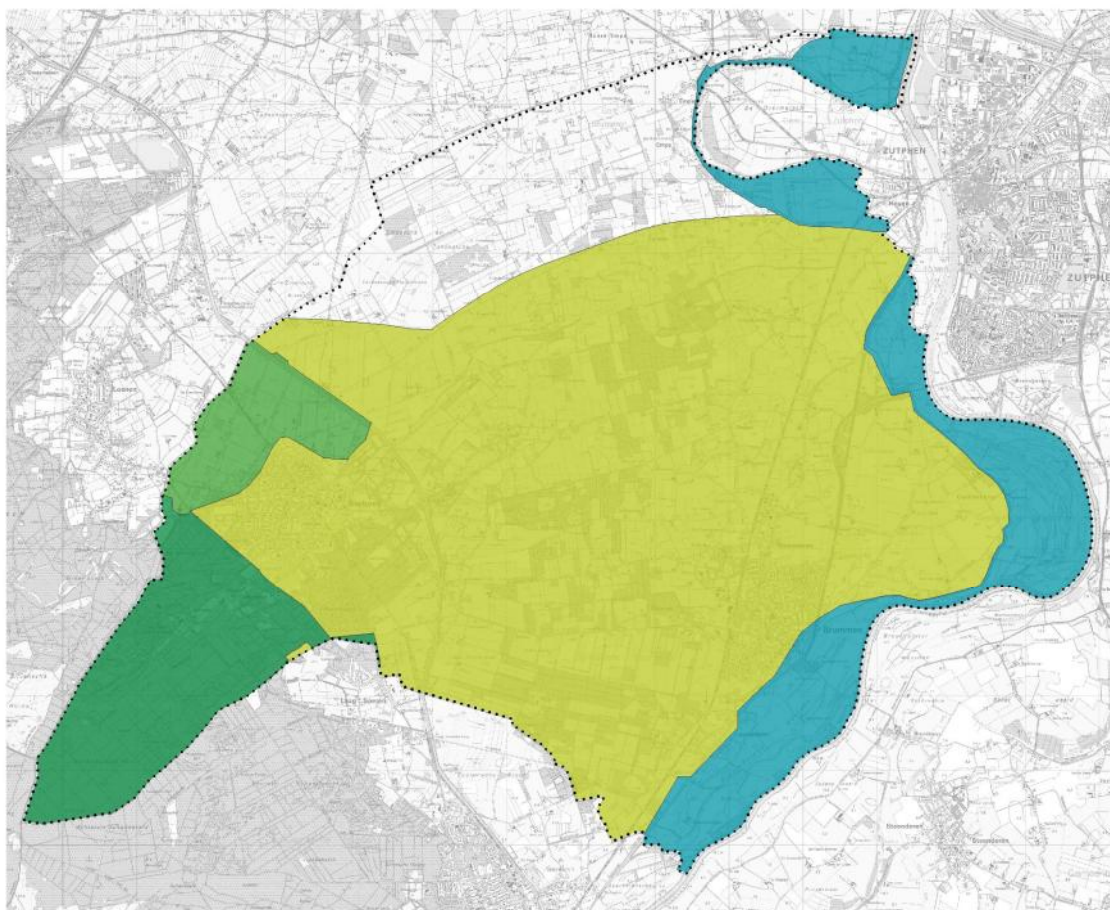
In mei 2006 hebben Gedeputeerde Staten van Gelderland de streekplanuitwerking 'kernkwaliteiten Waardevolle landschappen' vastgesteld. Waardevolle landschappen zijn gebieden met (inter)nationaal en provinciaal zeldzame of unieke landschapskwaliteiten van visuele, aardkundige en/of cultuurhistorische aard, en in relatie daarmee bijzondere natuurlijke en recreatieve kwaliteiten.

Het ruimtelijke beleid voor de Waardevolle landschappen is: behouden en versterken van de landschappelijke kernkwaliteiten. Voor de Waardevolle landschappen geldt een 'ja, mits'-regime: activiteiten zijn toegestaan mits de kernkwaliteiten worden behouden of versterkt. Wanneer één van de in het geding zijnde kernkwaliteiten wordt aangetast, maar andere kernkwaliteiten worden versterkt, en er over het geheel genomen sprake is van versterking van de kernkwaliteiten, kan dit acceptabel zijn. Dit is niet het geval bij aantasting van onvervangbare en/of zeldzame kernkwaliteiten. Per ontwikkeling dient afzonderlijk een afweging gemaakt te worden.



Een groot deel van het landelijke gebied van Brummen buiten de EHS behoort tot de beleidscategorie "Waardevol landschap". Het buitengebied van Brummen valt binnen de Waardevolle landschappen 'Veluwemassief', 'Beekbergen-Loenen', 'Zuidelijke IJsselvallei' en

'Ijsseluitervwaarden'. Hieronder zijn de kernkwaliteiten van deze Waardevolle landschappen beschreven:



Legenda:

-  Ijsseluitervwaarden
-  Zuidelijke Ijsselvallei
-  Wiggen Beekbergen en Loenen
-  Velumassief

- Waardevolle landschappen (bron: Streekplanuitwerking Kernkwaliteiten Waardevolle landschappen)

Kernkwaliteiten Veluwemassief:

- De Groene long van Nederland
- Stuwwal met grootschalige afwisseling van open heide, gesloten bos, uitgestrekt open stuifzand en vennen, agrarische enclaves.
- Rijk aan aardkundige kwaliteiten (vooral het reliëf).
- Afwezigheid van oppervlaktewater met uitzondering van vennen en enkele beken.
- Weinig bebouwing
- Karakteristieke en cultuurhistorisch waardevolle open essen op de flanken.
- Een antropogene leegte van nu met een schatkamer van cultuurwaarden van toen: landgoederen, grafheuvels, boerderijen, e.d.
- Rijke variatie aan (cultuurhistorisch bepaalde) soorten bos: van zeer oude loofboscomplexen tot rechtlijnig verkaveld productiebos en recent ontwikkeld oerbos met begrazers.
- Rust, ruimte, donkerte.

Kernkwaliteiten Beekbergen-Loenen:

- Gave open oude bouwlanden, met bebouwing langs de randen.
- Kleinschalig met afwisseling in landbouwgebruik en beplanting.
- Gradiënt van besloten boslandschap naar open landschap.
- Sprengenbeken die van de stuwwal stromen.

Kernkwaliteiten Zuidelijke IJsselvallei:

- Overgang van stuwwal met besloten boslandschap via halfopen dekzandlandschap naar open rivierenlandschap IJssel.
- Kleinschalig mozaïeklandschap met grote afwisseling van relatief open tot besloten landschap en hiermee samenhangend een grote afwisseling van talrijke landgoederen, grondgebonden landbouw (met name weidebouw), bos, en beken die van de flank afstromen.
- Blokverkaveling maar ook grote afwisseling in perceelsvormen.
- Bebouwingspatroon in de vorm van dorpen langs de rand van het Veluwemassief en op de oeverwal; verspreid vele buurtschappen.
- Vrij uitzicht vanaf de dijk over het binnendijkse landschap en de rivier.
- Het Apeldoorns kanaal vormt een markant en cultuurhistorisch element in het landschap.

Kernkwaliteiten IJsseluiterwaarden:

- Enige nog breed meanderende rivier, leesbaar rivierenlandschap.
- Gaaf microreliëf van lage rivierduinen, complexen van richels en geulen (kronkelwaarden) en dergelijke.
- Grote openheid van de uiterwaarden met nauwelijks bebouwing.
- Steile en gave gradiënt van beboste stuwwallen van de Zuid-Veluwe en Hattem naar de uiterwaarden.
- Zich op Veluwemassief, fraaie stadsgezichten bij Kampen, Zwolle, Deventer, Zutphen, Doesburg; weidse vergezichten over de rivier.
- Rust, ruimte en donkerte met uitzondering van de omgeving van stedelijke gebieden.

4.2.6 Kapverordening (1994)

In de kap- of bomenverordening van de gemeente Brummen is bepaald dat zonder een kapvergunning geen bomen of andere houtopstanden geveld mogen worden. Hierop gelden wel een aantal uitzonderingen wanneer er wel zonder vergunning geveld mag worden (zie voorschriften kapverordening). In het geval dat bomen of andere houtopstanden geveld zijn zonder dat hier een vergunning voor is verkregen kunnen Burgemeester en Wethouders de verplichting tot herplanten opleggen op dezelfde plaats als dat deze houtopstand geveld is. Ook kan het college van B&W overgaan op het geven van een boete of hechtenis als niet aan de regels wordt voldaan.

4.2.7 Landbouw

Voor het beleid ten aanzien van de landbouw is het Reconstructieplan Veluwe 2005 van belang. Het doel van dit plan is het verbeteren van de sociaal economische omstandigheden voor landbouw, recreatie en toerisme, wonen, werken en leefbaarheid. In de huidige situatie zitten deze functies elkaar te vaak in de weg, waardoor economisch belangrijke sectoren als de landbouw en recreatie zich onvoldoende kunnen ontwikkelen, terwijl de kwaliteit van natuur, landschap en water te weinig verbetert. Een tweede doel van de reconstructie is het creëren van een goede omgevingskwaliteit op het gebied van water, milieu, natuur, landschap en cultuurhistorie.

De opgaven uit het reconstructiebeleid komen overeen met de opgaven in andere beleidsstukken (realiseren van de EHS, gewenste water- en milieuaspecten, e.d.). Het Reconstructieplan geeft daarnaast ook aan wat het toekomstperspectief is voor de intensieve veehouderij. Centraal in het Reconstructieplan staat het oplossen van problemen en de uitvoering. De uitvoering van de reconstructie duurt 12 jaar: van 2004 tot 2015.

Een belangrijk onderdeel uit het Reconstructieplan is de zonering voor de intensieve veehouderij. Intensieve veehouderij in de kwetsbare gebieden – rond dorpen en natuurgebieden – wordt op termijn afgebouwd, terwijl de sector tegelijk op duurzame locaties wordt geconcentreerd door bedrijven daar ontwikkelingsruimte te bieden. Om deze beweging ruimtelijk in goede banen te leiden is het landelijk gebied opgedeeld in drie zones: landbouwon ontwikkelingsgebieden (waar de intensieve veehouderij goede ontwikkelingsmogelijkheden krijgt), extensiveringsgebieden (waar de intensieve veehouderij op termijn wordt afgebouwd) en verwevingsgebieden (waar intensieve veehouderij kan samengaan met andere functies en waarden).

Het grootste deel van de agrarische gronden in Brummen valt in de categorie “Verwevingsgebied”. Het verwevingsgebied is gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur. In dit gebied is (her)vestiging of uitbreiding van intensieve veehouderij op bestaande bouwpercelen mogelijk, mits de ruimtelijke kwaliteit of functies van het gebied zich daar niet tegen verzetten, met een oppervlakte van maximaal 1 ha.

Het gebied ten noorden van de Weg over het Hontsveld is aangegeven als “verweving met sterlocatie”. De provincie ziet hier ruimte voor schaalvergroting en hervestiging van te

verplaatsen intensieve veehouderijbedrijven op bestaande bedrijfslocaties. Dat betekent dat ook grondgebonden bedrijven hier mogen omschakelen naar intensieve veehouderij tot maximaal 1,5 ha.

Rondom de voor verzuring gevoelige delen van de EHS liggen zones van 250 meter breed. Deze gebieden vormen de "Extensiveringsgebieden". De uitbreiding van bestaande intensieve veehouderijen, de omschakeling van grondgebonden veehouderijen naar intensieve veehouderijen en de vestiging van nieuwe intensieve veehouderijen is hier niet mogelijk. Wel is een uitbreiding van de bebouwing mogelijk in het kader van het dierenwelzijn. In Brummen zijn zones rondom de Veluwe, de Empese en Tondense Heide en rondom de landgoederen Voorstonden, Leusveld en Leuvenheim extensiveringsgebied.

Overigens is het extensiveringsgebied vastgelegd rondom de oorspronkelijke begrenzing van de EHS, zoals die in het streekplan was opgenomen. De herbegrenzing van de EHS heeft vooralsnog niet geleid tot een aanpassing van de zonering.

4.2.8 Functiewijziging in het buitengebied

Door ontwikkelingen in de landbouw zullen naar verwachting veel agrarische gebouwen in het buitengebied hun functie verliezen. De provincie wil bevorderen dat deze gebouwen op een goede manier kunnen worden hergebruikt. Zij heeft daarmee de volgende doelen voor ogen:

- Land- en tuinbouwbedrijven de mogelijkheid geven een niet-agrarische nevenfunctie te vervullen.
- De behoefte aan landelijk wonen (en werken) kan worden geacommodeerd in vrijgekomen (bedrijfs)gebouwen. Hiermee kan een impuls worden gegeven aan de leefbaarheid van het landelijk gebied zonder nieuwe bouwlocaties toe te voegen.
- Functieverandering kan tevens leiden tot een impuls voor de (groene) kwaliteiten door dit te koppelen aan de aanleg van landschapselementen en openbaar toegankelijke paden.
- Ruimte bieden aan niet-agrarische bedrijvigheid die gebonden is aan de kwaliteiten van het buitengebied.
- Bij functiewijziging dienen de resterende vrijgekomen (bedrijfs)gebouwen te worden gesloopt.

Voorwaarden bij functiewijziging zijn dat de bedrijfsontwikkeling van agrarische bedrijven in de omgeving niet wordt belemmerd, het niet mag leiden tot knelpunten in de verkeersafwikkeling, er geen detailhandel mag plaatsvinden (anders dan lokaal geproduceerde agrarische producten) en met beeldkwaliteitsplannen de verschijningsvorm wordt afgestemd op de omgeving. Ook dient door de initiatiefnemer te worden bijgedragen aan de verbetering van de omgevingskwaliteit en publieke functies van het buitengebied ("verevening").

Omdat niet-agrarische bedrijvigheid effect kan hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van de omgeving, staat in het Groenblauwe raamwerk (EHS) functieverandering naar gebiedsgebonden functies voorop, zoals natuurbeheer, extensieve (verblijfs)recreatie of woon-werkcombinaties als kantoor aan huis. In het multifunctionele gebied zijn meer mogelijkheden voor kleinschalige vormen van niet-agrarische bedrijvigheid. Gemeenten dienen deze mogelijkheden zelf verder uit te werken. Vervangende nieuwbouw is niet mogelijk bij functieverandering naar werken.

De provincie ziet daarnaast ook wonen als een geschikte vorm van hergebruik van vrijgekomen gebouwen in het buitengebied.

Het streekplan biedt de mogelijkheid om aan het functiewijzigingsbeleid een regionale invulling te geven, waarin kan worden afgeweken van de in het streekplan gehanteerde maatvoering. De Regio Stedendriehoek heeft een streekplanuitwerking "functieverandering en verevening" opgesteld. Deze streekplanuitwerking kan door de afzonderlijke gemeenten verder worden ingevuld. De gemeente Brummen kiest ervoor om dit beleid nader in te vullen. Totdat de uitwerking gereed is voert de gemeente een beleid dat in overeenstemming is met het streekplan, met dit verschil dat men terughoudend is in het toelaten van nieuwe woonfuncties (zie ook onder 'Ligt op groen').

4.2.9 Toerisme en recreatie

De groeiende behoefte naar beleving van natuur en landschap, rust, stilte en het buitenleven heeft geleid tot nieuwe toeristische concepten als natuurtoerisme, cultuurtoerisme en plattelandstoerisme. De provincie wil extensieve vormen van recreatie en toerisme stimuleren. Dit laat zich in het algemeen goed verenigen met de diverse functies in het buitengebied. De provincie acht het wenselijk dat gemeenten meewerken aan functieverandering van vrijkomende bebouwing in het buitengebied naar een extensieve recreatieve functie. Voorwaarde blijft dat de recreatie te verenigen moet zijn met de natuur- en landschapsdoelstellingen, vooral binnen het Groenblauwe raamwerk en de Waardevolle landschappen. In de EHS-natuur is het "nee, tenzij"-regime ook van toepassing op extensieve vormen van verblijfsrecreatie, tenzij het gaat om functieverandering van vrijkomende gebouwen.

Nieuwvestiging en uitbreiding van intensieve toeristisch-recreatieve voorzieningen is binnen de EHS uitgesloten. Voor de Waardevolle landschappen wordt het "ja, mits"-beginsel gehanteerd. Algemeen uitgangspunt is dat initiatieven worden gerelateerd aan de kenmerken van de omgeving en aan hun bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van het regionaal toeristisch-recreatieve product.

Voor intensieve dagrecreatie gelden dezelfde uitgangspunten. De provincie acht het wenselijk om de ontwikkeling van concentratiepunten van dagrecreatie te laten aansluiten bij de omgevingskenmerken en waar mogelijk gebruik te maken van de regionale identiteit. In de nabijheid van of aansluitend aan het terrein zijn er mogelijkheden voor particuliere initiatieven en/of commerciële activiteiten, mits dit een aanvulling op het bestaande

recreatieaanbod vormt en niet leidt tot aantasting van het openbare karakter van de basisvoorziening.

- *Groei en krimp*

Om tot een beter evenwicht te komen tussen de ontwikkelingsbehoefte van recreatiebedrijven enerzijds en natuurbelangen anderzijds, is het project Groei en Krimp opgezet (streekplanuitwerking Groei en Krimp Verblijfsrecreatie op de Veluwe). Door krimp van bedrijven op voor de natuur kwetsbare locaties en groei op minder gevoelige plaatsen, in de zogenaamde recreatieclusters, ontstaat er zowel ontwikkelingsruimte als natuurwinst. Dit vindt plaats op basis van vrijwilligheid. Het Brummense deel van het Veluwegebied wordt gerekend tot het krimpgebied. Groei en krimp wordt uitgedrukt in het aantal hectares.

- *Ontwikkelingsvisie Apeldoorns Kanaal*

Deze intergemeentelijke visie van provincie, waterschap, gemeenten aan het kanaal en monumentenzorg is gericht op vernieuwing van de functionaliteit en het beeld van het Apeldoorns Kanaal. Voorop staat het kanaal als "levend monument" te behouden en de "kracht van het water" te benutten voor recreatief gebruik, verbetering van de waterhuishouding en ecologische ontwikkelingskansen, versterking van het beeld en het benutten van het kanaal als wervende woon- en werkomgeving. Concreet voor de gemeente Brummen wordt gedacht aan restauratie en onderhoud van cultuurhistorische elementen (bruggen), ontwikkelen van Eerbeek als recreatieknoop (vergroten camping, aanleg golfbaan), natuurontwikkeling (ecologische verbindingszone Eerbeek-Brummen, natuurlijke oevers), ontwikkeling landgoederen gekoppeld aan ecologische verbindingszone (omgeving Hall), verkeersdrukke op Kanaalweg verminderen, waterwinning uit het kanaal.

5. De beleidsvisie voor het buitengebied

Dit hoofdstuk geeft de gemeentelijke ruimtelijke beleidsvisie op het buitengebied. De ruimtelijke beleidsvisie past binnen de kaders van het beleid van de hogere overheden, maar met een eigen gemeentelijke invulling. Eerst wordt ingegaan op de hoofdlijnen van het beleid. Het buitengebied kan worden onderverdeeld in verschillende deelgebieden die elk hun eigen accenten hebben. Vervolgens wordt in dit hoofdstuk per thema aangegeven welke ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden er zijn en hoe deze worden vertaald in bestemmingen en regels.

5.1 De hoofdlijnen van het beleid

Uit de beschrijving van de huidige situatie (hoofdstuk 2) blijkt de multifunctionele betekenis van het buitengebied. Het buitengebied herbergt veel verschillende functies en bovendien bezit het bijzondere landschappelijke en natuurlijke kwaliteiten. Er is recent een ruilverkaveling uitgevoerd, waarbij onder meer nieuw bos en nieuwe natuur is aangelegd. De groene kwaliteiten zijn belangrijk voor de gemeente Brummen.

Het beleid van de gemeente Brummen is er op gericht om een goede balans te vinden tussen functie en kwaliteit. In het bestemmingsplan worden de rechten van de verschillende functies vastgelegd en worden de waarden van natuur en landschap beschermd. Het bestemmingsplan ondersteunt ook het landschapsbeleid, zoals dat is verwoord in het Landschapsbeleidsplan 2008. De huidige situatie is echter geen vaststaand gegeven: er blijft voortdurend vraag naar verandering en vernieuwing.

Het buitengebied was lange tijd vooral het domein van de agrariër. Het bieden van continuïteit aan de gevestigde agrarische bedrijven is nog steeds een belangrijk streven. Het aantal agrarische bedrijven neemt echter gestaag af. Om het platteland leefbaar te houden, worden er daarom meer mogelijkheden geboden voor nieuwe functies. De economische vitaliteit van het buitengebied kan worden versterkt door nieuwe economische dragers. De gemeente Brummen wil de recreatieve betekenis van het buitengebied versterken. Agrariërs kunnen een aanvullend inkomen verdienen uit nevenfuncties op de boerderij, natuur- en landschapsbeheer of recreatie. Ook wordt meer ruimte geboden aan vervolgfuncties op een agrarisch bedrijf dat wordt beëindigd. De gemeente is terughoudend in het bouwen van nieuwe woningen.

Samengevat is het buitengebiedbeleid van de gemeente Brummen gericht op:

- Het bieden van continuïteit aan de agrarische bedrijven;
- Het beschermen en ontwikkelen van de natuurlijke en landschappelijke kwaliteiten;
- Het versterken van de recreatieve functie van het buitengebied;

- Plattelandsvernieuwing: binnen bepaalde grenzen is er ruimte voor nieuwe niet-agrarische functies en wonen.

Op plankaart 3 'Zones ontwikkelingsvisie' wordt de gewenste ruimtelijke ontwikkeling voor het buitengebied weergegeven.

Binnen de gemeente kunnen verschillende gebieden worden onderscheiden die om een eigen benadering vragen. Afhankelijk van de kenmerken van het gebied worden in het beleid andere accenten gelegd.

In het buitengebied worden vijf deelgebieden – vijf landschappelijke zones – onderscheiden:

1. het Veluws bosgebied;
2. de uiterwaarden;
3. de landgoederenzone;
4. het agrarisch gebied – Waardevol landschap;
5. het overige agrarische gebied.

De begrenzing van deze zones is tot stand gekomen op basis van de indeling van het landelijk gebied in het streekplan en de Ruimtelijke ontwikkelingsvisie 'Ligt op groen'. Hoewel de benaming anders is, komt de indeling overeen met de landschappelijke zones uit de ROV. De Veluweflank en de oeverwal uit de ROV worden in dit bestemmingsplan gerekend tot het Agrarisch gebied (-Waardevol landschap). Het Arcadisch landschap uit de ROV is hier onderverdeeld in het Agrarisch gebied (-Waardevol landschap) en de Landgoederenzone. Tekstueel maakt de ROV dit onderscheid ook.

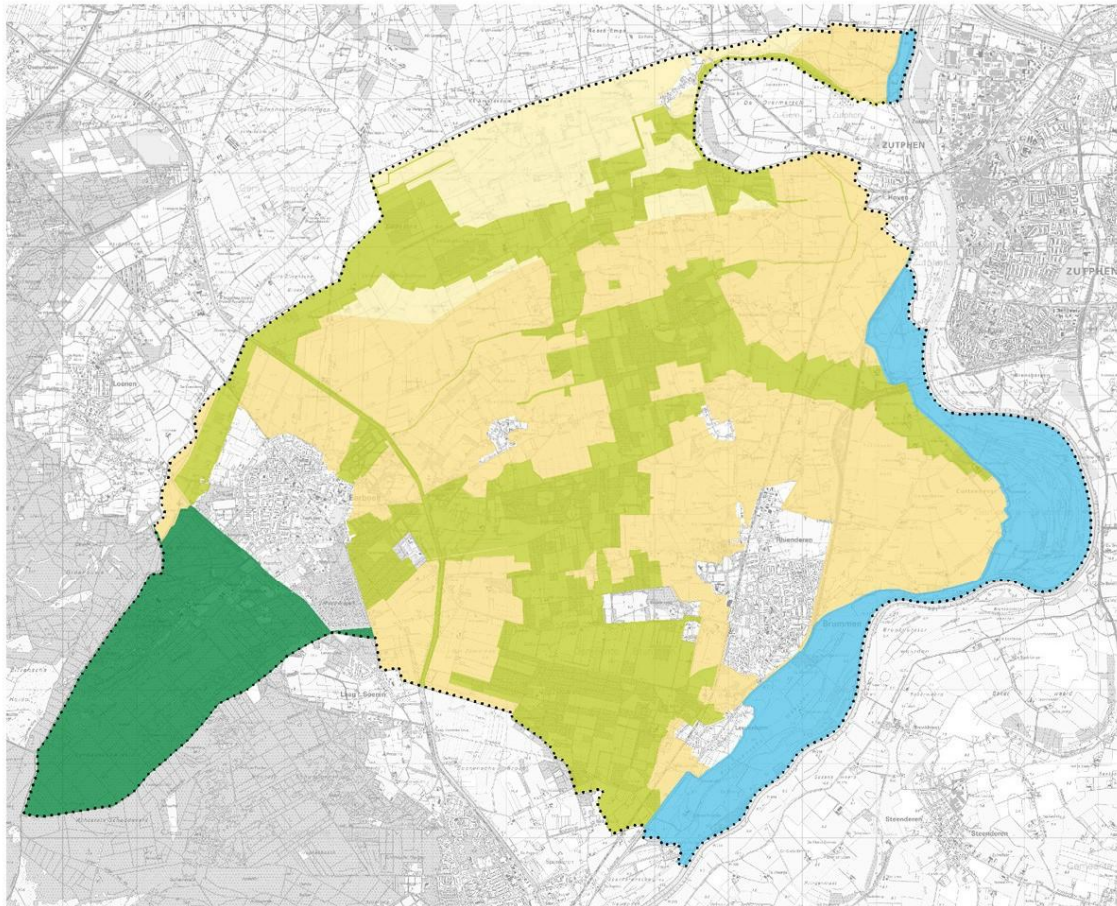
Hieronder wordt voor elk deelgebied aangegeven welke accenten in het ruimtelijk beleid worden gelegd: aan welke functies wordt prioriteit gegeven, wat zijn de belangen van natuur en landschap en binnen welke marges zijn er nieuwe ontwikkelingen mogelijk?

Het Veluws bosgebied

Het Veluws bosgebied beslaat grofweg het gebied ten westen van de Harderwijkerweg. Het bestaat grotendeels uit bos, dat deel uitmaakt van het grootste aaneengesloten natuurgebied van Nederland: de Veluwe. In dit deelgebied ligt een aantal bijzondere functies: het verblijfsrecreatiepark Coldenhove, twee papierfabrieken en een concentratie van burgerwoningen. Er liggen geen agrarische bedrijven.

De gemeente is – samen met rijk en provincie – van mening dat het bosgebied op de Veluwe van bijzondere waarde is. De Veluwe maakt deel uit van de EHS-natuur en het is aangewezen als Natura 2000-gebied. De functie natuur is richtinggevend. Daarnaast leent het gebied zich goed voor extensieve recreatie.

Voor de bestaande functies bestaat een beperkte ontwikkelingsruimte binnen hun eigen terreingrenzen, mits dit geen extra belasting voor de omgeving betekent. Er is geen ruimte voor nieuwe functies.



Legenda:

	Veluws bosgebied		Landgoederenzone
	Agrarisch gebied		Uiterwaarden
	Agrarisch gebied - waardevol landschap		

- Indeling in landschappelijke zones

Uiterwaarden

De uiterwaarden hebben primair een functie voor de waterberging. Ze overstromen bij hoog water. Het uiterwaardengebied ligt binnen de Ecologische Hoofdstructuur en binnen de beschermingszone van de Vogelrichtlijn/Natura 2000.

Delen van de uiterwaarden zijn in eigendom van Staatsbosbeheer en worden als natuurgebied beheerd. Het overige deel van de uiterwaarden is in agrarisch gebruik. Vaak zijn beheersovereenkomsten afgesloten met de grondgebruikers voor een aangepast agrarisch beheer, dat mede is gericht op natuur- en landschap.

Een vijftal agrarische bedrijven is gelegen in de uiterwaarden of heeft een deel van de bedrijfsgebouwen in het uiterwaardengebied. Er liggen hier geen intensieve veehouderijbedrijven.

De bestaande functies zijn ondergeschikt aan de waterbergende functie. De Beleidslijn grote rivieren legt restricties op aan de uitbreiding van bebouwing. Dit mag echter niet leiden tot het op slot zetten van de bestaande bedrijvigheid. De continuïteit van deze bedrijven dient te zijn verzekerd. Nieuwe functies of een omschakeling naar een andere, kapitaalintensieve functie is in het kader van de beleidslijn echter niet mogelijk.

Het gebied is geschikt voor extensieve, routegebonden recreatie zoals wandelen en fietsen. Het Bronkhorsterveer vormt een goede plek voor recreatieve ontwikkeling. Gedacht wordt aan een beperkte horecavoorziening. Dit kan een verplaatsbare (dat wil zeggen demontabele c.q. seizoensgebonden) voorziening zijn, zodat er niet gebouwd hoeft te worden in het winterbed van de rivier. Ook een passantenhaven is een optie.

Landgoederenzone

De Landgoederenzone loopt in noord-zuidrichting over het buitengebied. Het omvat een gebied met veel bos- en natuurcomplexen, afgewisseld met agrarische gronden. In het gebied ligt een aantal waardevolle landgoederen. Ook de Empese en Tondense Heide worden gerekend tot de landgoederenzone.

De bijzondere kwaliteit van het gebied blijkt ook uit het bestemmingsplan 1982, waarin het gebied werd aangeduid als "Bijzondere grootschalige landschapselementen". In het streekplan wordt het tot het Groenblauwe raamwerk en de EHS gerekend en bovendien geniet een groot deel van deze zone bescherming in het kader van de Habitatrichtlijn/Natura 2000.

In het gebied wordt een gelijkwaardig belang toegekend aan natuur, landschap (inclusief cultuurhistorie) en landbouw. Het beleid is gericht op het bieden van continuïteit aan de gevestigde agrarische bedrijven en het bieden van mogelijkheden voor een duurzame, streekeigen ontwikkeling van de landbouw. In het gebied zijn vooral (melk-) rundveebedrijven gevestigd, wat goed verenigbaar is met de aanwezige natuur- en landschapskwaliteiten. Door zijn kleinschaligheid en afwisseling is het gebied bij uitstek geschikt voor recreatie. Het beleid van de gemeente is erop gericht om de recreatieve betekenis van het gebied te versterken. Er is ruimte voor nieuwe voorzieningen, zowel voor verblijfs- als dagrecreatie, mits deze kleinschalig van aard blijven. Voorbeelden zijn minicampings ("kamperen bij de boer"), kleinschalige horeca en het bieden van mogelijkheden voor recreatief verblijf in de vorm van maximaal twee recreatie-appartementen of vijf kamers voor logies en ontbijt. Kleinschalig recreatief verblijf wordt ook toegestaan bij woningen. Voorwaarde, zowel bij agrarische bedrijven als bij woningen, is dat deze activiteiten plaatsvinden binnen de bestaande bebouwing.

De multifunctionaliteit van het gebied wordt onderstreept door het toestaan van een aantal niet-agrarische nevenactiviteiten op een agrarisch bedrijf, of – als een bedrijf wordt beëindigd – het wijzigen in een andere, niet-agrarische functie. Toegestaan wordt een aantal

landbouw-verwante of dienstverlenende functies (bijvoorbeeld een zorgboerderij, dierenarts) en recreatieve functies.

Voorwaarde bij functiewijziging – naar een niet-agrarische functie of naar wonen – is dat overtollige vrijkomende opstallen worden gesloopt en een positieve bijdrage wordt geleverd aan de landschappelijke kwaliteiten.

Agrarisch gebied en Agrarisch gebied - Waardevol landschap

De zone Agrarisch gebied (-Waardevol landschap) omvat het grootste deel van het buitengebied. In dit gebied staat het functioneren van de landbouw voorop, waarbij rekening dient te worden gehouden met de aanwezige landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Het hele buitengebied bezit landschappelijke kwaliteiten; geen enkel gebied is “waardenloos”.

De zone is nader opgedeeld in het ‘Agrarisch gebied’ en het ‘Agrarisch gebied - Waardevol landschap’. Het verschil tussen deze gebieden is de extra toets die (op grond van het streekplan) plaats dient te vinden bij ontwikkelingen in het Agrarische gebied - Waardevol landschap. In dit gebied geldt namelijk het ‘ja, mits’-regime. Ontwikkelingen mogen in dit gebied plaatsvinden, mits dit niet leidt tot een wezenlijke aantasting van de aanwezige natuur-, landschappelijke en cultuurhistorische waarden. Wat deze kwaliteiten zijn staat beschreven in paragraaf 4.2.5.

Aan agrarische bedrijven worden mogelijkheden voor verdere ontwikkeling geboden. Nieuwvestiging van agrarische bedrijven wordt niet rechtstreeks toegestaan, maar mocht dit aan de orde zijn, dan is dit het meest kansrijke gebied.



Functieveranderingen zijn mogelijk, mits ze geen afbreuk doen aan de agrarische betekenis en landschappelijke kwaliteiten van het gebied. Een deel van het bouwperceel kan worden gebruikt voor niet-agrarische nevenactiviteiten. Bij beëindiging van het bedrijf kan de functie ook worden gewijzigd in een niet-agrarisch bedrijf. Dit mag geen detailhandel zijn (met uitzondering van lokaal geproduceerde agrarische producten) of een activiteit met een grote verkeersaantrekkende werking.

Bij agrarische bedrijven worden kleinschalige vormen van recreatie toegelaten, zoals een minicamping, kleinschalige horeca of kleinschalig recreatief verblijf in de vorm van maximaal twee recreatie-appartementen of vijf kamers voor logies en ontbijt, mits dit binnen de bestaande gebouwen gerealiseerd wordt. Logies en ontbijt is ook mogelijk bij burgerwoningen, mits dit binnen de bestaande woning of in aangebouwde bijgebouwen gebeurt.

In de "Ontwikkelingsvisie Apeldoorns Kanaal" is de wens geuit voor meer horeca langs het kanaal. Nieuwe horeca zou hier bij voorkeur tot stand moeten komen in of aansluitend op bestaande bebouwing. Het meest gunstig is de oostzijde van het kanaal, omdat hier geen hinder is van doorgaand verkeer, maar wel in de nabijheid van een bestaande verharde weg en/of brug.

5.2 Het beleid ten aanzien van.....

5.2.1 Natuur, landschap en cultuurhistorie

Het algemeen uitgangspunt voor het te voeren beleid is het behoud van de bestaande natuurwaarden en landschappelijke kwaliteiten en de daaraan ten grondslag liggende milieuomstandigheden. Naast de instandhouding van de bestaande bos- en natuurgebieden gaat het ook om het behoud van de natuur- en landschapswaarden in het agrarisch gebied.

Bestaande bos- en natuurgebieden

Bos- en natuurgebieden komen verspreid over het hele buitengebied voor, maar de meeste bos- en natuurgebieden liggen op de Veluwe, in de uiterwaarden en de landgoederenzone. Deze gebieden worden bestemd als "Bos" of "Natuur". Bos- en natuurgebieden hebben vaak een meervoudige betekenis: behalve een ruimtelijke betekenis hebben ze ook een functie voor de natuur, houtteelt en recreatie. In gebieden met een hoge natuurbehoudswaarde (Nbw>6⁴) zijn andere functies ondergeschikt aan de natuur. In de minder kwetsbare bossen kunnen meerdere belangen worden gediend.

Binnen de bestemming "Bos" wordt met een aanduiding onderscheid gemaakt in drie categorieën: bos, bos met natuurwaarden en bos met natte natuurwaarden. Dit onderscheid

⁴ Zie vegetatieonderzoek, bijlage 1.

is gebaseerd op de actuele natuurwaarden⁵ en (grond)waterafhankelijkheid van de aanwezige natuur. Ook de bestemming "Natuur" kent de nadere aanduiding "natte natuur". Op de plankaart zijn alle bos- en natuurgebieden die groter zijn dan ½ hectare bestemd. Bosjes kleiner dan ½ ha worden aangemerkt als landschapselement. Kleinere bos- en natuurterreinen die een uitzonderlijke ecologische waarde hebben, zijn altijd als zodanig bestemd, ongeacht de grootte van het terrein. Deze terreinen hebben een Nbwt>6 of vormen het leefgebied van beschermde diersoorten.

Hydrologische bufferzones

De natte natuur- en bosgebieden worden beschermd door het hydrologisch beïnvloedingsgebied aan te geven. In deze hydrologische bufferzone worden beperkingen gesteld aan ingrepen in de waterhuishouding (zoals draineren, dempen en graven van sloten, aanbrengen van oppervlakteverhardingen etc.). De hydrologische bufferzones liggen rondom de Empese en Tondense Heide, het Leusveld en de landgoederen Voorstonden en Leuvenheim. Ze zijn aangegeven op plankaart 2.

HEN-wateren

Een aantal waterlopen (sprengen) in het Veluws bosgebied zijn aangemerkt als wateren van het hoogste ecologisch niveau (HEN-wateren). Zij verdienen een extra bescherming tegen ingrepen die de waterkwaliteit negatief kunnen beïnvloeden.

Waarden in het agrarisch gebied

In het gehele agrarische gebied komen landschappelijke waarden voor. Onder de noemer "landschapswaarden" worden zowel aardkundige, natuurlijke, landschappelijke als cultuurhistorische waarden gerekend.

Om de landschapswaarden te behouden, kunnen er beperkingen worden gesteld aan de werken en werkzaamheden die in deze gebieden zijn toegestaan. Dit gebeurt door:

- het afsluiten van beheersovereenkomsten. Met de gebruiker van de grond worden afspraken gemaakt over een aangepast agrarisch beheer, bijvoorbeeld over het tijdstip van maaien, het gebruik van meststoffen of het telen van een bepaald soort gewas. Beheersovereenkomsten worden privaatrechtelijk geregeld en vallen buiten het bereik van dit bestemmingsplan.
- Het aanlegvergunningstelsel in het bestemmingsplan. Om landschappelijke waarden veilig te stellen, mogen bepaalde activiteiten niet worden uitgevoerd zonder een vooraf verleende schriftelijke toestemming (aanlegvergunning). In gebieden waar een bijzonder microreliëf aanwezig is, mag bijvoorbeeld de grond niet zomaar worden opgehoogd, afgegraven of geëgaliseerd. Het aanleggen of dempen van sloten kan een aantasting betekenen voor natte natuur, bijzondere (grasland-) vegetaties of weidevogels. Hierdoor kunnen het grondwaterpeil en de ideale omstandigheden voor de aanwezige flora en fauna veranderen.

⁵ Op basis van het vegetatieonderzoek en provinciale gegevens (EHS).

Aan de toekenning van landschapswaarden ligt een gedetailleerde inventarisatie van alle kleine landschapselementen ten grondslag. Geïnventariseerd zijn onder meer alle kleine bosjes, bomenrijen, monumentale bomen, houtwallen en –singels, steilranden, waardevolle bermen en slootkanten en waterelementen. Deze kleine landschapselementen worden in het bestemmingsplan niet allemaal afzonderlijk bestemd, maar worden beschermd via een aanlegvergunningstelsel.

Gebieden waar waardevolle elementen voorkomen worden met een aanduiding aangegeven. Verstorende maatregelen, zoals vergraven en ophogen, verharden en het weghalen van beplantingen worden aan een aanlegvergunningplicht onderworpen. Dit betekent niet dat de maatregelen niet worden toegestaan. Er wordt wel een “vinger aan de pols” gehouden voor bepaalde werken. Voor het betreffende werk kan een aanlegvergunning worden afgegeven mits het werk op een zodanige wijze wordt uitgevoerd dat de gebiedskwaliteiten niet worden geschaad. Tot op zekere hoogte kunnen landschapselementen inwisselbaar zijn. Voor een efficiënt gebruik kan het bijvoorbeeld wenselijk zijn om ergens een houtsingel weg te halen. Met een aanlegvergunning kan hier toestemming voor verleend worden onder de voorwaarde dat elders een nieuwe singel wordt teruggeplant.



Onderscheid wordt gemaakt in gebieden met de volgende waardevolle landschapselementen of –kenmerken:

- (R) bodemreliëf
- (G) waardevolle graslandvegetatie
- (Z) zandwegen

(B) beslotenheid/houtopstanden

(W) weidevogels

(O) openheid

Deze aanduidingen zijn opgenomen op plankaart 2.

Archeologisch waardevolle gebieden

Delen van het buitengebied zijn aangemerkt als gebied met een hoge of middelhoge archeologische verwachtingswaarde. Daarnaast zijn er de AMK-terreinen; dit zijn terreinen waar in het verleden reeds archeologische vondsten zijn gedaan. Om te voorkomen dat er ingrepen kunnen worden gedaan die schadelijk zouden kunnen zijn voor het historische bodemarchief vallen deze gebieden ook onder het aanlegvergunningstelsel.

Ecologische hoofdstructuur

De ecologische hoofdstructuur is niet direct zichtbaar in de bestemming. In het bestemmingsplan is het feitelijk gebruik en beheer leidend voor de toekenning van de bestemming, niet de ambities uit het overheidsbeleid. De EHS komt wel tot uitdrukking op plankaart 3. Deze kaart kan worden gebruikt om te bepalen of nieuwe ontwikkelingen al dan niet kunnen worden toegestaan (toepassen van flexibiliteitsbepalingen). In de EHS geldt de "nee, tenzij"-benadering. Dat wil zeggen dat een nieuwe ontwikkeling *niet* kan worden toegestaan, *tenzij* is aangetoond dat deze geen significante negatieve effecten heeft op de aanwezige natuurwaarden. Afhankelijk van de differentiatie binnen de EHS worden aanvullende randvoorwaarden gesteld:

- EHS-natuur: compensatie
- EHS-verweving: een bijdrage aan de verbetering van de natuurwaarden
- EHS-verbinding: mag een ontwikkeling niet leiden tot onomkeerbare gevolgen voor het realiseren van de ecologische verbindingzone.

Ecologische verbindingzones

Om de ecologische relaties tussen de bestaande natuur- en bosgebieden te versterken, wordt gestreefd naar de aanleg van een aantal ecologische verbindingzones, dwars door het buitengebied. De zones betreffen:

- een verbinding (onder meer voor de das) tussen de Veluwe en de Empese en Tondense Heide (tussen de kernen Loenen en Eerbeek);
- een verbinding tussen de Empese en Tondense Heide, de Landgoederenzone en de IJsseluiterswaarden;
- een verbinding tussen de Landgoederenzone en de IJsseluiterswaarden (tussen Oeken en Voorstonden).

Deze zones zijn ook opgenomen in het streekplan. Op dit moment kan niet worden voorzien op welke termijn en in welke vorm de ecologische verbindingzones worden gerealiseerd en waar ze exact komen te liggen. De ecologische verbindingzones maken deel uit van de ecologische hoofdstructuur, zoals weergegeven op plankaart 3.

In zijn algemeenheid geldt voor het gehele Brummense grondgebied (dus zowel binnen als buiten de ecologische hoofdstructuur) dat agrarische gronden mogen worden omgezet in een bos- of natuurbestemming. Deze mogelijke omzetting kan alleen plaatsvinden op verzoek van de grondeigenaar.

5.2.2 Landbouw

De gemeente Brummen wil continuïteit bieden aan de bestaande agrarische bedrijven. Zij moeten voldoende ruimte krijgen om zich op een verantwoorde manier te kunnen ontwikkelen. In de bedrijfsvoering dienen de aanwezige landschapswaarden te worden gerespecteerd. Nieuwvestiging van een agrarisch bedrijf is niet zonder meer mogelijk. De Beleidslijn grote rivieren legt beperkingen op aan de bouw mogelijkheden in de uiterwaarden. Toch dienen ook deze bedrijven zich zodanig te kunnen ontwikkelen dat hun voortbestaan niet in gevaar komt.

Bestaande agrarische bedrijven

In dit bestemmingsplan wordt als een agrarisch bedrijf beschouwd: ieder bedrijf dat zich richt op het voortbrengen van producten door het houden van dieren en/of het telen van gewassen. Een duivenkweekstation wordt derhalve beschouwd als een agrarisch bedrijf, aangezien het hier ook gaat om het houden van dieren.

Het houden van paarden voor diverse gebruiksdoeleinden neemt steeds meer toe. Een goede afbakening van dit begrip is belangrijk. Het (op)fokken van paarden is een vorm van agrarisch gebruik. Er is hier sprake van "het voortbrengen van een agrarisch product". Ook het trainen van lokaal voortgebrachte veulens voor de handel wordt aangemerkt als agrarisch gebruik. Het houden van paarden (voor derden) en het trainen van paarden wordt daarentegen niet beschouwd als agrarisch gebruik, evenmin als een manege. Deze activiteiten zijn niet gericht op "het voortbrengen van een agrarisch product".

De bestaande bedrijven die een milieuvergunning hebben of onder de werking van een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) vallen, zijn bestemd als agrarisch bedrijf. Zij hebben een agrarisch bouwperceel toegewezen gekregen. Bebouwing is alleen toegestaan binnen dit perceel. Het doel is om de bebouwing zoveel mogelijk te concentreren: dit geldt voor het woonhuis, schuren, stallen en mestsilo's. Ook andere voorzieningen, zoals bijvoorbeeld een zwembad of een paardenbak, zijn toegelaten binnen het bouwperceel. Een paardenbak kan eventueel ook aansluitend aan het bouwperceel worden aangelegd, maar pas na het verlenen van ontheffing door burgemeester en wethouders.

Sleufsilo's (kuilvoerplaten) en mestplaten mogen aansluitend op het bouwperceel worden gesitueerd. Afhankelijk van het gebied kan dit bij recht worden toegelaten of na ontheffing. In de praktijk blijkt dat op veel plaatsen deze voorzieningen buiten het bouwperceel liggen. Waar dit het geval is zijn deze niet ondergebracht binnen het bouwperceel, omdat dit zou leiden tot onlogische bouwvlakken met een onwenselijke vorm (immers, dan kan ter plaatse van de sleufsilo ook worden gebouwd).

De omvang van het bouwperceel is gerelateerd aan de geldende rechten, de huidige omvang van het bedrijf, de reeds aanwezige bebouwing, het toekomstperspectief en de ligging: bedrijven in de uiterwaarden mogen niet zonder meer uitbreiden als gevolg van de Beleidslijn grote rivieren. Bij de vorm van het bouwperceel is ook rekening gehouden met de aanwezigheid van beplantingen, sloten e.d. In beginsel bedraagt de maximale oppervlakte van een bouwperceel 1,5 ha. In de uiterwaarden is dat 1 ha.

Gezien hun ontwikkelingsbehoefte zullen hoofdberoepsbedrijven meestal een ruimer bouwperceel krijgen dan kleine, niet-volwaardige bedrijven. Gelet op het feit dat de productie per bedrijf toeneemt en de strengere milieu- en dierwelzijnseisen, neemt de benodigde ruimte per bedrijf toe. Deze ontwikkeling doet zich zeker voor in de (melk)rundveehouderij, de sector waartoe de meeste agrarische bedrijven in Brummen behoren.

Vergroten of wijzigen van de vorm van het bouwperceel

Als tijdens de planperiode behoefte is aan het vergroten of wijzigen van het bouwperceel, dan kan de vorm van het bouwperceel worden gewijzigd. De doelmatigheid van de bedrijfsvoering wordt in dat geval afgewogen tegen de eventuele aantasting van landschappelijke, cultuurhistorische of natuurwaarden.

Uitbreiding van het bouwperceel is in beginsel ook mogelijk als dat voor de economische ontwikkeling van het bedrijf nodig is. De agrariër moet dan wel aantonen dat deze omvang noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering en dat er binnen het huidige bouwperceel onvoldoende mogelijkheden aanwezig zijn. De Stichting Advisering Agrarische Bouwplannen (SAAB) of een andere onafhankelijke instantie kan hierover advies uitbrengen⁶. Agrarische bouwpercelen mogen met maximaal 0,5 hectare worden uitgebreid. Na uitbreiding mag de omvang van het bouwperceel niet meer bedragen dan 2 ha.

In de uiterwaarden is een 'bouwperceel op maat' ingetekend met een maximum van 1 ha. Per bedrijf is aangegeven welke oppervlakte aan bebouwing op dit moment aanwezig is. Deze oppervlakte mag met ten hoogste 10% worden uitgebreid.

In bijzondere gevallen kan meer dan 10% worden uitgebreid, mits:

- de bedrijfseconomische redenen daarvoor kunnen worden aangetoond;
- de uitbreiding niet binnendijks kan plaatsvinden;
- de uitbreiding geen belemmering vormt voor de bestaande en toekomstige vergroting van de afvoercapaciteit van de rivier;
- en onder voorwaarden van goedkeuring van Rijkswaterstaat en de Inspectie VROM.

Het splitsen van bouwpercelen is niet mogelijk om te voorkomen dat het landelijke gebied versteent.

⁶ De stichting SAAB heeft de adviesfunctie overgenomen van de landbouwkundige dienst van de provincie Gelderland.

Nieuwvestiging

Nieuwvestiging van bedrijven, dat wil zeggen het oprichten van een bedrijf op een nieuwe locatie, is niet mogelijk. De algemene verwachting is dat in de komende jaren veel bedrijven beëindigd zullen worden. Dat betekent dat ook veel bedrijfsgebouwen/-locaties hun functie zullen verliezen. Als op een bestaande agrarische bouwlocatie het bedrijf wordt beëindigd, bestaat hier vanuit ruimtelijk oogpunt de mogelijkheid om een nieuw bedrijf te vestigen of een bestaand bedrijf naar toe te verplaatsen. Het agrarisch gebied, buiten de landgoederenzone, is hiervoor het meest kansrijk, omdat hier de beste ontwikkelingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven aanwezig zijn.

Intensieve veehouderijbedrijven

Voor intensieve veehouderijbedrijven geldt het beleid zoals dat is verwoord in het Reconstructieplan Veluwe. Een intensief veehouderijbedrijf is (een deel van) een agrarisch bedrijf waar op ten minste 250 m² bedrijfsvloeroppervlak dieren in stallen worden gehouden. Meestal betreft dit varkens, pluimvee, kalveren of nertsen. De Reconstructiewet schrijft een zonering van de intensieve veehouderij voor, die erop is gericht de intensieve veehouderijbedrijven zo te lokaliseren dat voor verzuring gevoelige natuur wordt ontlast.

Het Veluws bosgebied en een groot deel van de Landgoederenzone vallen in het extensiveringsgebied. Hervestiging of nieuwvestiging van intensieve veehouderij is hier niet mogelijk. Uitbreiding van stalruimte is alleen mogelijk om te voldoen aan eisen van dierwelzijn en –gezondheid. Uitbreiding van het aantal dierplaatsen is niet mogelijk.

Het overige deel van het Brummense buitengebied is verwevingsgebied. Hier worden meer mogelijkheden geboden voor de bestaande intensieve veehouderijbedrijven. Hervestiging en uitbreiding van intensieve veehouderij is mogelijk tot maximaal 1 ha. Voor uitbreiding van de bebouwing boven de 1 ha geldt ook hier dat dat alleen mogelijk is in het kader van dierwelzijn en –gezondheid. De extensiveringsgebieden zijn weergegeven op plankaart 2. Het overige gebied is verwevingsgebied.

Het Reconstructieplan biedt de mogelijkheid om in het verwevingsgebied op een sterlocatie – in het geval van Brummen aan de “Weg over het Hontsveld” – de vestiging van intensieve veehouderij op bestaande (ook grondgebonden) locaties toe te laten, met een maximale omvang van 1,5 ha. De gemeente is bereid hieraan mee te werken, maar pas nadat de haalbaarheid van een dergelijke ontwikkeling is aangetoond. Er moet voldaan worden aan alle andere relevante wet- en regelgeving, waaronder Natura 2000. Deze mogelijkheid krijgt geen doorwerking in het bestemmingsplan. Er zal in dat geval een eigen planologische procedure moeten worden gevoerd.

(Glas)tuinbouw, teeltondersteunde voorzieningen, boom- en sierteelt

In de gemeente Brummen liggen geen glastuinbouwbedrijven. Nieuwe glastuinbouwbedrijven zijn – conform het streekplan - overal uitgesloten.

Teeltondersteunend glas is alleen binnen het bouwvlak toegestaan met een maximum van 1000 m², mits sprake is van ondergeschikte activiteiten en het glas dient ter ondersteuning van de hoofdactiviteit op het agrarisch bedrijf.

Het gebruik van teeltondersteunende voorzieningen als bodembedekkende folies, plastic tunnels e.d. heeft een grote visuele invloed. In gebieden waar de openheid heel kenmerkend is (het gebied ten noordoosten van Eerbeek en de es rondom Hall) en in de uiterwaarden is het gebruik van dergelijke voorzieningen daarom niet toegestaan. Eenzelfde beleid geldt voor het gebruik van de gronden voor boom- of sierteelt. Ook dit is in de waardevolle open gebieden en in de uiterwaarden uitgesloten.

Voor het oprichten van menstoegankelijke tunnels (hoger dan 1,5 meter) en kassen is een bouwvergunning vereist. Dergelijke voorzieningen worden alleen binnen het bouwvlak toegestaan.

Tweede agrarische bedrijfswoning

In principe is per agrarisch bedrijf één bedrijfswoning toegestaan. De bouw van een tweede agrarische bedrijfswoning is mogelijk als de noodzaak daartoe voor de langere termijn wordt aangetoond en het bedrijf zonder een tweede woning ter plaatse niet kan functioneren. De werkzaamheden op het bedrijf moeten daarvoor een omvang hebben van ten minste twee volwaardige arbeidskrachten. De Stichting Advisering Agrarische Bouwplannen (of een andere onafhankelijke instantie) kan advies geven over de noodzaak van de tweede bedrijfswoning. Indien mogelijk dient gebruik te worden gemaakt van vrijkomende (agrarische bedrijfs-) woningen in de omgeving.

Paardenbakken

Bij agrarische bedrijven is de aanleg van een paardenbak mogelijk op het agrarisch bouwperceel. Als daar binnen het bouwperceel geen ruimte voor is, dan kan de bak ook aansluitend aan het bouwperceel worden gerealiseerd. Een uitzondering vormt het uiterwaardengebied, waar paardenbakken niet zijn toegestaan. Voor de aanleg van een paardenbak moet een ontheffing worden aangevraagd, waarbij eisen worden gesteld aan onder meer de maximale afmetingen (niet groter dan 20x60 meter) en de afstand tot omliggende functies (minimaal 50 meter tot naastgelegen woningen). Eventuele lichtmasten mogen alleen binnen het bouwperceel worden gerealiseerd. Daarnaast is een paardenbak ook aanlegvergunningplichtig (vanwege de omzetting van het bodemgebruik) en bouwvergunningplichtig (bij het plaatsen van het hekwerk). Bij de aanvraag moet een inrichtingsplan worden overlegd. Kleur- en materiaalgebruik moeten zijn afgestemd op de landelijke omgeving.

Nevenfuncties bij agrarische bedrijven

Aan bestaande agrarische bedrijven wordt de mogelijkheid geboden om ook andere activiteiten te ontplooiën. Op deze wijze kan aan agrariërs een aanvullend inkomen worden geboden en wordt de multifunctionaliteit van het platteland bevorderd. De activiteiten die

worden toegestaan, verschillen per gebied. In alle gebieden is het toegestaan om rechtstreeks (dus zonder nadere ontheffing) een aan-huis-gebonden beroep of bedrijf uit te oefenen, tot een maximale oppervlakte van 50 m². Voor detailhandelsactiviteiten, alleen in eigen voortgebrachte producten of streekgebonden producten, geldt een maximum oppervlakte van 25 m².

Voor een nevenfunctie met een grotere oppervlakte, tot 350 m² van de bebouwing, moet eerst een ontheffing worden verleend. Voorwaarden zijn dat de activiteit geen aanzienlijke verkeersaantrekkende werking met zich meebrengt, dat het parkeren en eventuele laden en lossen op eigen erf plaatsvindt en dat dit geen hinder geeft voor omwonenden. In bijlage M bij de regels is een lijst opgenomen, waarin per gebied aangegeven is welke functies kunnen worden toegestaan.

In het Agrarisch gebied (en – Waardevol landschap) zijn de ruimste mogelijkheden. Hier kan worden gedacht aan:

- aan de landbouw verwante functies (agrarische hulpbedrijven, toeleverende bedrijven, zorgboerderij);
- opslag;
- recreatie (minicamping, verhuur van recreatieappartementen, logies en ontbijt, kleinschalige horeca, verhuur van paarden, fietsen etc.);
- dienstverlenende beroepen/praktijken;
- ambachtelijke landbouwproductverwerkende bedrijven;
- andere ambachtelijke bedrijven.

De Landgoederenzone, het Veluws bosgebied en de Uiterwaarden liggen in de EHS. Om die reden wordt hier slechts een beperkt aantal nevenfuncties toegestaan. In de Uiterwaarden zijn alleen functies ten behoeve van natuur- en landschapsbeheer, een bezoekerscentrum of logies en ontbijt met een ontheffing toegelaten. De Landgoederenzone biedt wat meer mogelijkheden voor enkele landbouw verwante functies, opslag, dienstverlening en recreatie. In het Veluws Bosgebied liggen geen agrarische bedrijven.

Het beleid ten aanzien van recreatieve (neven-)functies op de boerderij wordt nader toegelicht in de paragraaf "Toerisme, recreatie en sport" (5.2.7).

In het plangebied ligt een zevental bedrijven met een combinatie van agrarische en niet-agrarische bedrijfsactiviteiten. Deze zijn als agrarisch bedrijf bestemd (agrarisch bouwperceel op de plankaart). In bijlage B bij de regels is aangegeven welke nevenactiviteit hier wordt toegestaan en met welke oppervlakte.

Het betreft de volgende zeven bedrijven:

- Cortenoeversweg 86 (oefenruimte voor band/orkest)
- Cortenoeversweg 121 (manege)
- Eerbeekseweg 22 (paardenpension)

- Hallsedijk 12 (ongediertebestrijding)
- Hallsedijk 53 (paardenpension)
- Harderwijkerweg 4 (loonwerkbedrijf)
- Soerense Zand Zuid 13 (hoveniersbedrijf)

De bestaande niet-agrarische functies mogen met 10% worden uitgebreid (overeenkomstig de regeling voor overige niet-agrarische bedrijven).

Daarnaast is er een viertal agrarische bedrijven met een minicamping. Het beleid voor deze vorm van kleinschalig kamperen wordt verwoord in paragraaf 5.2.7. De vier bestaande minicampings zijn:

- Brummenseweg 10
- Pongeweg 4
- Weg over 't Hontsveld 21
- Windheuvelstraat 7

5.2.3 Functiewijziging bij beëindiging van een (niet-)agrarisch bedrijf

Het aantal agrarische bedrijven neemt in ras tempo af. In de komende jaren zullen veel agrarische bedrijfsgebouwen hun functie verliezen. Afhankelijk van de ligging en de toestand waarin de gebouwen verkeren, kunnen gebouwen een nieuwe agrarische functie krijgen, worden gesloopt of een andere, niet-agrarische functie krijgen. De bestemming kan ook worden omgezet in 'wonen'.

Hergebruik van vrijkomende gebouwen

Bij beëindiging van een agrarisch bedrijf kunnen vrijkomende bedrijfsgebouwen tot een maximum van 500 m² een andere, niet-agrarische functie krijgen. De mogelijkheden voor een vervolgfunctie komen in grote lijnen overeen met de functies die ook als nevenfunctie op de boerderij zijn toegestaan. Dit is opgenomen in bijlage M bij de regels⁷.

In het Agrarisch gebied (en - Waardevol landschap) zijn er mogelijkheden voor:

- aan de landbouw verwante functies (agrarische hulpbedrijven, toeleverende bedrijven);
- opslag;
- recreatie;
- dienstverlenende beroepen/praktijken;
- ambachtelijke landbouwproductverwerkende bedrijven;
- andere ambachtelijke bedrijven.

Lichte horecavoorzieningen of een minicamping zijn wel toegestaan als nevenactiviteit op een boerderij, maar niet als vervolgvorm. Recreatieve voorzieningen op een agrarisch

⁷ De lijst met toegelaten functies is van toepassing op zowel nevenfuncties op een agrarisch bedrijf als vervolgvormen als het bedrijf is beëindigd.

bedrijf bieden iets extra's in de beleving van de recreant. Die toegevoegde waarde ontbreekt als het agrarische bedrijf is beëindigd.

In de Landgoederenzone (EHS) zijn functies toegelaten op het gebied:

- natuur- en landschapsbeheer
- opslag
- recreatie
- dienstverlening

De mogelijkheden zijn beperkter dan in het Agrarisch gebied.

In het Uiterwaardengebied (EHS) zouden vrijkomende gebouwen bij voorkeur moeten worden gesloopt. De uiterwaarden hebben op de eerste plaats een waterbergende functie en nieuwe kapitaalintensieve functies zijn hier niet toegestaan. Een uitzondering wordt gemaakt voor functies op het gebied van natuur- en landschapsbeheer of een bezoekerscentrum. In het Veluws bosgebied zijn geen agrarische bedrijven gevestigd. Functiewijziging van vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen is hier dus niet aan de orde.

Bij hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing voor een niet-agrarische functie geldt een aantal algemene ruimtelijke voorwaarden:

- de karakteristiek van bebouwing en erf dient in stand te blijven;
- het hergebruik vindt plaats binnen de bestaande gebouwen;
- overtollige bedrijfsgebouwen worden gesloopt;
- maximaal 50% van het voormalige agrarische bouwperceel mag gebruikt worden als erf;
- als gevolg van het gebruik mag geen substantiële toename van het verkeer plaatsvinden op de weg(en) die het perceel ontsluit(en);
- parkeren en laden en lossen vinden plaats op eigen erf;
- buitenopslag is niet toegestaan;
- de vestiging mag geen industrieel karakter krijgen;
- de milieuhygiënische consequenties zijn aanvaardbaar;
- er bestaan geen overwegende bezwaren uit oogpunt van natuur en landschap en het geheel wordt op zorgvuldige wijze landschappelijk ingepast;
- de woonfunctie van de voormalige agrarische bedrijfswoning blijft gehandhaafd;
- de bedrijfsvoering mag geen belemmeringen opleveren voor omliggende agrarische bedrijven.

Functiewijziging wordt mogelijk gemaakt middels een wijzigingsprocedure. Het agrarisch bouwperceel vervalt en het terrein krijgt de bestemming 'Bedrijf'. Belangrijk is het besef bij de aanvrager dat een verdere groei van de niet-agrarische activiteit ter plaatse onmogelijk is.

Boerderijsplitsing

Bij beëindiging van het agrarische bedrijf kan de oorspronkelijke boerderij worden gesplitst in twee of meer woningen, overeenkomstig is beschreven onder het kopje "Woningsplitsing" bij het beleid ten aanzien van wonen (zie paragraaf 5.2.4).

Bouwen in ruil voor sloop

Voor het bouwen (van een nieuwe woning) in ruil voor sloop van vrijkomende bedrijfsgebouwen heeft de gemeente Brummen geen regeling geformuleerd. De Regio Stedendriehoek heeft een streekplanuitwerking over functieverandering opgesteld ("Waar de stallen verdwijnen: Oude erven, nieuwe functies", beleidskader functieverandering van vrijkomende agrarische gebouwen, d.d. 25 april 2008). De gemeente Brummen kiest ervoor om deze streekplanuitwerking zelf nader in te vullen. Totdat de uitwerking gereed is voert de gemeente vooralsnog een terughoudend beleid, conform de ROV 'Ligt op groen'. Wel wordt erkend dat er zich situaties voor kunnen doen waarbij het toevoegen van nieuwe bebouwing in combinatie met een landschappelijke impuls wél wenselijk wordt geacht. Dit is echter pas mogelijk na een zorgvuldige afweging. Er dient een eigen planologische procedure voor te worden gevoerd waarbij goedkeuring van de raad is vereist.

Functiewijziging van een niet-agrarisch bedrijf

Bij beëindiging van een niet-agrarisch bedrijf kan eenzelfde richtlijn worden gehanteerd voor functiewijziging. Hierbij gelden dezelfde voorwaarden als bij functiewijziging van een agrarisch bedrijf. Alleen de procedure is anders: de functieverandering kan plaatsvinden middels een ontheffingsprocedure. Er vindt namelijk geen wijziging van de bestemming plaats, maar een verandering van bedrijfstype.

5.2.4 Wonen

Bestaande burgerwoningen in het buitengebied, die volgens het vigerend planologisch kader als woning worden gezien, krijgen een positieve bestemming. Daarnaast worden 'planologisch niet geregelde woonfuncties' die al jarenlang worden aangeslagen voor de WOZ-belasting in dit plan gelegaliseerd. Om verstening van het buitengebied tegen te gaan wordt de oppervlakte van woning en bijgebouwen gebonden aan een maximum.

Bestaande burgerwoningen

Bestaande burgerwoningen in het buitengebied, die reeds in vigerende plannen planologisch zijn geregeld, worden ook in dit plan positief bestemd. Daarnaast zijn er in de afgelopen periode nieuwe woningen ontstaan. In veel gevallen betreft dit een woningsplitsing - al dan niet legaal -, of een inwonings situatie die is uitgegroeid tot twee zelfstandige woningen.

Het wonen in het buitengebied is een algemeen geaccepteerde functie. Het streekplan staat, onder voorwaarden, nieuwe woonfuncties toe in vrijkomende (agrarische) bebouwing. Ook de ruimtelijke ontwikkelingsvisie 'Ligt op groen' bevat een dergelijke benadering (rood voor rood). Er is dus vanuit beleidsmatig oogpunt geen aanleiding om eventueel handhavend op te treden tegen de meeste planologisch niet-geregelde woonfuncties. Daarbij komt dat veel woningen al wel jarenlang worden aangeslagen voor de WOZ-belasting. Besloten is om in de volgende situaties een woonbestemming op te nemen:

- Het verblijf is in de periode tussen eind februari 1999 (eerste nieuwe WOZ-waarde beschikking) en 23 oktober 2007 (besluitvorming over inspraakplan) als zelfstandige woonruimte aangemerkt en aangeslagen en/of;
- De belanghebbende kan aantonen dat het gebruik als woning onder het overgangsrecht van het geldende bestemmingsplan valt en dat tot op heden sprake is geweest van een onafgebroken gebruik van het verblijf als woning.

De legalisatie van woningen mag niet leiden tot belemmeringen in de bedrijfsvoering van in de omgeving gelegen (agrarische) bedrijven. Alle gelegaliseerde woningen zijn getoetst aan de Wet geurhinder en veehouderij.

Bijlage 2 bij de toelichting geeft een overzicht van de woningen die in dit plan zijn gelegaliseerd. Hierin zijn ook voormalige agrarische dienstwoningen opgenomen, waarvoor in de afgelopen periode een binnenplanse vrijstelling is verleend om deze als burgerwoning te mogen gebruiken.

Omvang van de woning

De inhoud van de woning wordt gekoppeld aan een maximum. De gemeente Brummen hanteert uit oogpunt van een eenvoudig te toetsen handhaving oppervlaktematen in plaats van inhoudsmaten. Op basis van een inventarisatie van de oppervlakte van de bestaande burgerwoningen in het buitengebied (veelal voormalige boerderijen) is voor de gemeente Brummen een oppervlaktemaat van 150 m² reëel en hanteerbaar. Woningen die kleiner zijn mogen met 25% worden uitgebreid tot een maximum van 150 m².

In de uiterwaarden zijn de mogelijkheden beperkter. Hier mogen woningen eenmalig met 10% van de bebouwingsoppervlakte worden uitgebreid tot het maximum van 150 m². Een lijst met de bebouwingsoppervlakte van elke woning in de uiterwaarden is opgenomen in bijlage D van de regels.

Bijgebouwen bij burgerwoningen

Bij een burgerwoning is maximaal 75 m² aan bijgebouwen toegestaan. Indien bij een woning meer dan deze oppervlakte staat, is het oppervlak aan bijgebouwen toegelaten dat aanwezig is. Bij vervanging van deze bijgebouwen geldt dat 70% van de aanwezige bijgebouwen mag worden teruggebouwd met een maximum van 150 m² per bijgebouw. Naar keuze kunnen meerdere bijgebouwen worden vervangen door één gebouw.

Toegestane functies bij burgerwoningen

Binnen de woonbestemming zijn ondergeschikte functies als het op hobbymatige basis houden van dieren of een aan-huis-gebonden beroep of bedrijf rechtstreeks toegestaan. Een aan-huis-gebonden beroep of bedrijf mag 50 m² van de woning of van aangebouwde of vrijstaande bijgebouwen in beslag nemen en wordt uitgeoefend door een bewoner van de woning. Door de omvang van de beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten te beperken blijft het wonen de hoofdfunctie van het pand.

In de Landgoederenzone is ook het bieden van kleinschalig recreatief verblijf of lichte horecavoorzieningen bij burgerwoningen toegelaten. Toegestaan zijn maximaal 5 kamers (voor logies met ontbijt) of 2 recreatieappartementen, met een maximale oppervlakte van 100 m². Ook aangebouwde of vrijstaande bijgebouwen mogen hiervoor worden benut. Voor het bieden van kleinschalig recreatief verblijf of lichte horeca moet ontheffing worden verleend. In het Agrarisch gebied (-Waardevol landschap) is logies en ontbijt mogelijk binnen het bestaande hoofdgebouw (de woning) of in aangebouwde bijgebouwen.

Paardenbakken

Bij burgerwoningen in het Agrarisch gebied (-Waardevol landschap), Landgoederenzone en het Veluws bosgebied is het mogelijk om een paardenbak aan te leggen. Hiervoor moet een ontheffing worden aangevraagd. Er moet voldaan worden aan een aantal voorwaarden. De paardenbak moet worden gerealiseerd binnen of direct aansluitend op het bestemmingsvlak, de afstand tot omliggende woningen of andere functies moet minimaal 50 meter bedragen, het mag geen onevenredige schade voor natuur en landschap tot gevolg hebben en voorts worden er criteria gesteld aan de maximale afmetingen (maximaal 20x60 meter). Lichtmasten zijn alleen binnen het bestemmingsvlak 'Wonen' toegestaan. Voor de aanleg van een paardenbak is tevens een aanlegvergunning vereist (vanwege de omzetting van de grond) en een bouwvergunning (bij het plaatsen van een omheining). De aanleg van een paardenbak aansluitend aan het bestemmingsvlak 'Wonen' is pas mogelijk als eerst is aangetoond dat er binnen het bestemmingsvlak geen mogelijkheid is.

Schuilstallen voor dieren

In het buitengebied worden veel dieren gehouden op hobbymatige basis, zowel door burgers die in het buitengebied wonen als ook door inwoners uit de dorpen. De aanwezigheid van dieren in de wei is belangrijk voor het karakter van het buitengebied. Omdat niet iedereen de mogelijkheid heeft om bij de eigen woning een dierenverblijf te bouwen, wordt het bouwen van een solitaire schuilstal mogelijk gemaakt met een ontheffing. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- Een schuilstal is alleen mogelijk binnen de bestemming 'Agrarisch met landschapswaarden', en niet binnen de EHS-natuur of binnen een Natura 2000-gebied.
- Er dient sprake te zijn van aantoonbare noodzakelijkheid en doelmatigheid in het kader van dierenwelzijn.
- De afstand tot de woning van de eigenaar/gebruiker bedraagt meer dan 250 meter. Deze eis geldt niet als de eigenaar/gebruiker in de bebouwde kom woont.
- Er mag geen afbreuk worden gedaan aan het bestaande landschap. De schuilstal dient op een goede wijze te worden ingepast in het landschap, aan de rand van het perceel, bij voorkeur in een hoek nabij bestaande bosschages, waterlopen of erfafscheidingen. Er mag geen afbreuk worden gedaan aan het bestaande landschap.
- De schuilstal heeft een oppervlakte van maximaal 30 m² en een nokhoogte van maximaal 3,5 meter en wordt afgedekt met een kap. Qua materiaalgebruik wordt gedacht aan gepotdekselde houten gevelbekleding in een bedekte kleur en een

schuine dakbedekking met bitumen singels, leitjes of donkere dakpannen. Niet toegestaan zijn stalen (damwand)profielen, stenen muren en golfplaten.

- De schuilstal mag enkel worden gebruikt voor de huisvesting van dieren. Het opslaan van ander materiaal is niet toegestaan.

Woningsplitsing

Veel oorspronkelijke boerderijen bestaan uit een woongedeelte en een stalruimte, in één bouwmassa of geschakeld. De boerderijen hebben vaak grote, steile kappen en zijn qua omvang te groot voor één woning. Deze boerderijen kunnen, onder voorwaarden, worden gesplitst in twee of meer wooneenheden. Daarbij wordt getoetst op de volgende criteria:

- De oppervlakte van het gebouw mag niet worden vergroot en de kenmerkende bouwvorm blijft gehandhaafd. De woningen moeten dus worden gerealiseerd binnen de bestaande bouwmassa.
- Vrijstaande bijgebouwen mogen niet worden omgebouwd tot woonruimte.
- Om er twee volwaardige wooneenheden te kunnen realiseren moet het pand een inhoud hebben van minimaal 900 m³. De woningen moeten elk een oppervlakte hebben van minimaal 80 m².
- Bij een inhoud van 1500 m³ of meer kunnen er drie zelfstandige woningen in ondergebracht worden.
- Per woning is 75 m² aan bijgebouwen toegestaan.
- Alle overblijvende, niet-karakteristieke gebouwen moeten worden gesloopt.
- De landschappelijke, cultuurhistorische en architectonische waarden van het pand en de omgeving moeten worden gerespecteerd.
- De splitsing mag niet leiden tot beperkingen voor nabijgelegen agrarische bedrijven.
- Als het een monument betreft moet eerst advies worden ingewonnen bij de Rijksdienst voor de Monumentenzorg.

Bouwen in ruil voor sloop

Voor het bouwen van een nieuwe woning in ruil voor sloop van vrijkomende bedrijfsgebouwen heeft de gemeente Brummen geen regeling geformuleerd. In regionaal verband is een streekplanuitwerking voor functieverandering van vrijkomende agrarische gebouwen opgesteld ("Waar de stallen verdwijnen: Oude erven, nieuwe functies"). De gemeente Brummen kiest ervoor om dit beleid voor haar grondgebied nader uit te werken en voert hierin voornamelijk een terughoudend beleid.

Ook ROV 'Ligt op groen' is hierin terughoudend. Wel wordt erkend dat er zich situaties voor kunnen doen waarbij het toevoegen van nieuwe bebouwing in combinatie met een landschappelijke impuls wél wenselijk wordt geacht. Dit is echter pas mogelijk na een zorgvuldige afweging. Er dient een eigen planologische procedure voor te worden gevoerd waarbij goedkeuring van de raad is vereist.

Herbouw van een woning

Ingeval een woning wordt afgebroken en herbouwd, dan dient de nieuwe woning op min of meer dezelfde plek te worden gebouwd. In de praktijk komt het voor dat eerst nieuwbouw

plaatsvindt en pas daarna de oude woning kan worden afgebroken. Daarom geldt de regeling dat de bebouwingscontour van de nieuwe woning op maximaal 3 meter afstand van de bestaande woning is geprojecteerd.

5.2.5 Landgoederen

In het buitengebied van Brummen ligt een aantal waardevolle landgoederen. Het beleid is gericht op het behoud van de landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden van zowel de gronden als het landhuis. Om het landgoed in stand te houden kunnen nieuwe functies mogelijk worden gemaakt, maar altijd pas na een zorgvuldige afweging.

Bestaande landgoederen

In het buitengebied van Brummen ligt een aantal waardevolle landgoederen. Gestreefd wordt naar de instandhouding van deze landgoederen als een economische eenheid en de bescherming van de cultuurhistorische, architectonische, natuur- en landschapswaarden. Landgoederen vallen onder de Natuurschoonwet. Samen met het bestemmingsplan biedt dit voldoende bescherming voor de instandhouding van bossen en natuurterreinen. De gronden behorend tot het landgoed hoeven derhalve niet apart bestemd te worden, maar worden bestemd naar het feitelijke gebruik: bos, natuur en agrarisch. Het landhuis, eventuele bijgebouwen en dienstwoningen en directe omgeving (tuin of park), krijgen wel een eigen bestemming 'Landhuis'. In bijlage E van de regels is voor elk landhuis aangegeven welke functies er zijn toegelaten. Dit zijn de nu reeds bestaande functies, zoals wonen, kantoor of hotel.

Tot een maximum van 350 m² van de bebouwing kunnen Burgemeester en Wethouders ontheffing verlenen voor een nevenfunctie. Dit betreft een aantal recreatieve functies (zoals logies en ontbijt of beperkte horeca) en dienstverlenende functies, zoals een (para)medische of therapeutische praktijk, cursus- of tentoonstellingsruimte. In bijlage M van de regels is een overzicht opgenomen van de toegestane functies. Voorwaarden die worden gesteld zijn onder meer dat de verkeersaantrekkende werking in verhouding moet staan tot de wegcategorie, het parkeren moet plaatsvinden op eigen perceel en landschappelijk goed worden ingepast. Ook dient rekening te worden gehouden met in de omgeving gelegen woningen en bedrijven en met de aanwezige waarden van natuur, landschap en cultuurhistorie.

Eventuele uitbreiding van bebouwing is uitsluitend mogelijk indien deze ondergeschikt blijft aan de bestaande bebouwing en de cultuurhistorische en architectonische waarden niet worden aangetast.

Aan de landhuizen en landgoederen worden een grote waarde toegekend. Voor de instandhouding ervan, is het soms noodzakelijk te zoeken naar andere functies. De gemeente is bereid hierin mee te denken. Andere functiewijzigingen dan hiervoor genoemd, worden echter niet geregeld binnen dit bestemmingsplan. Er zal daarvoor een afzonderlijke planologische procedure moeten worden gevoerd.

Nieuwe landgoederen

Het stichten van een nieuw landgoed kan een versterking betekenen van de natuur- en landschapswaarden in een gebied. Met name de Landgoederenzone is hiervoor geschikt, maar ook in het agrarische gebied is een dergelijke ontwikkeling denkbaar. In de Ontwikkelingsvisie voor het Apeldoorns Kanaal wordt het idee van nieuwe landgoederen aangedragen als middel om een nieuwe impuls te geven aan de kanaalzone.

Als definitie voor een nieuw landgoed geldt: een openbaar toegankelijk bos- en/of natuurcomplex (al dan niet met overige gronden) met een oppervlakte van minimaal 25 ha, met daarin een woongebouw van allure met maximaal 3 wooneenheden en een minimale omvang van het nieuwe bos of natuurgebied van 5 ha. Omdat het nieuwe bebouwing betreft, hetgeen nogal wat ruimtelijke consequenties heeft, wordt de realisering van een nieuw landgoed niet rechtstreeks mogelijk gemaakt in dit bestemmingsplan. Per geval wordt dit apart bekeken en aan eventuele voorwaarden verbonden. Er zal dan ook een eigen planologische procedure moeten worden gevoerd.

5.2.6 Niet-agrarische bedrijven

Ondanks dat veel bedrijven in principe niet thuishoren in het buitengebied, is de gemeente Brummen zich ervan bewust dat bedrijven die al jaren op hun huidige plek zijn gevestigd niet zomaar kunnen worden verplaatst. Grootschalige uitbreidingen zullen echter niet worden toegestaan.

In het buitengebied van Brummen liggen 60 niet-agrarische bedrijven. Het merendeel van deze bedrijven is niet functioneel aan het buitengebied gebonden. Daarop is een aantal uitzonderingen, zoals agrarische hulpbedrijven, maneges, (sommige) horecabedrijven en nutsvoorzieningen (waterzuiveringsinstallaties).

De vraag of een niet-agrarisch bedrijf al dan niet een positieve bestemming krijgt, wordt beantwoord aan de hand van de volgende criteria:

1. bedrijven die in het bestemmingsplan 1982 positief waren bestemd als niet-agrarisch bedrijf, worden nu weer als zodanig bestemd. In dat plan werden ambachtsbedrijven, horecabedrijven, hoveniersbedrijven, loonwerkbedrijven, landbouwmechanisatiebedrijven, veehandelsbedrijven, veevoerderbedrijven en tuincentra apart bestemd; deze krijgen nu allen de bestemming 'Bedrijf'. Het type bedrijf wordt nader gespecificeerd in bijlage A bij de regels, of:
2. Voorafgaand aan de inspraakprocedure heeft het gemeentebestuur een positief besluit genomen over een verzoek om ontheffing of bestemmingsplanwijziging van dit bedrijf en/of is hiervoor de planologische procedure met goed gevolg afgerond. Voorwaarde hierbij is dat er voldoende ruimte is om op eigen erf te parkeren en te laden/lossen. De bedrijven zijn daarvoor in hun aard en omvang getoetst aan de gemeentelijke parkeernota.

Niet-agrarische bedrijven krijgen een eenmalige uitbreidingsmogelijkheid van 10% van de huidige bebouwingsoppervlakte. De oppervlaktemaat van het bedrijf is opgenomen in bijlage A van de regels.

Het uitoefenen van detailhandel in het buitengebied is ongewenst. Detailhandel heeft namelijk een verkeersaantrekkende werking en kan leiden tot ontwrichting van de winkelstructuur van de (kleine, kwetsbare) kernen. Een uitzondering kan worden gemaakt voor detailhandel in eigen geproduceerde producten of streekgebonden producten.

5.2.7 Toerisme, recreatie en sport

Het beleid is gericht op een versterking van de toeristisch-recreatieve betekenis van het buitengebied. Het Apeldoorns Kanaal en de Landgoederenzone zijn het meest geschikt voor nieuwe recreatieve ontwikkelingen. Agrotourisme wordt in het gehele buitengebied gestimuleerd.

Bestaande verblijfsrecreatiebedrijven

In het plangebied ligt een zevental terreinen voor verblijfsrecreatie: het vakantiepark Coldenhove, de groepsaccommodatie Zuiderzon, de naturistencamping Gelre, de camping Hallse Hull, het A.B.K.-huis, camping Robertsoord en camping De Kikker. Aan deze bestaande terreinen wordt ruimte geboden voor ontwikkeling en kwaliteitsverbetering, maar wel binnen de eigen terreingrenzen. Ook worden voorwaarden gesteld aan het behoud van het groene karakter en de landschappelijke inpassing.

Bijlage I bij de regels geeft voor elk verblijfsrecreatieterrein aan wat is toegelaten. De oppervlakte aan gebouwde gemeenschappelijke voorzieningen mag met 10% worden uitgebreid. Voor verblijfsaccommodaties (recreatiewoningen, stacaravans, trekkershutten, groepsaccommodaties) wordt het kader bepaald door:

- een maximum aantal accommodaties per type
- een maximale oppervlakte per accommodatietype

Binnen dit kader kan de ondernemer zijn eigen invulling geven aan het terrein, mits rekening wordt gehouden met de aanwezige natuur- en landschapswaarden.

Recreatiewoningen

In het buitengebied liggen enkele solitair gelegen recreatiewoningen. Daar waar deze legaal zijn gebouwd en/of worden aangeslagen als recreatiewoning in het kader van de WOZ (peildatum februari 1999 – 23 oktober 2007) worden zij positief bestemd. Een recreatiewoning heeft een oppervlakte van maximaal 75 m² (inclusief bijgebouwen) en een goot- en bouwhoogte van respectievelijk 3 en 7 meter.

Kleinschalig kamperen

Het “kamperen bij de boer” is een aanvulling op het aanbod reguliere campings. De toegevoegde waarde is dat het mensen laat kennismaken met het “boerenleven”, anderzijds wordt aan agrariërs de kans geboden om een neventak te ontplooien. Om die reden wordt

het kleinschalig kamperen gekoppeld aan de min of meer traditionele agrarische bedrijven, te weten de veeteelt- en akkerbouwbedrijven. Minicampings kunnen niet worden opgericht bij boomkwekerijen of sierteeltbedrijven.

Om te kunnen beoordelen of er sprake is van bedrijfsmatige agrarische activiteiten, wordt een advies gevraagd aan de Stichting Advisering Agrarische Bouwplannen. Het bedrijf moet een minimale bedrijfsomvang hebben van 12 NGE.

Minicampings tot maximaal 25 standplaatsen zijn toegestaan bij veeteelt- en akkerbouwbedrijven in de Landgoederenzone en het Agrarisch gebied. Er worden maximaal 15 van deze minicampings toegelaten. Voor een minicamping is een ontheffing vereist, waarbij voldaan moet worden aan een aantal voorwaarden:

- de camping is gesitueerd op of aansluitend aan het agrarisch bouwperceel;
- de noodzakelijke sanitaire voorzieningen worden gerealiseerd op het bouwperceel, bij voorkeur in een van de bestaande gebouwen;
- het parkeren vindt plaats binnen het bouwperceel;
- het terrein dient op een goede manier te worden ingepast in het landschap;
- agrarische bedrijven in de omgeving mogen niet gehinderd worden in hun bedrijfsvoering.

Stacaravans zijn niet gewenst, omdat deze (permanente) kampeermiddelen het landschap ontsieren en zij een risico vormen voor permanente bewoning.

In de uiterwaarden worden minicampings uitgesloten, vanwege de landschappelijke waarden van dit open gebied en de functie voor waterberging.

Kleinschalige logiesaccommodatie en horeca

Het "recreëren op de boerderij" wordt gezien als een aantrekkelijke aanvulling op het bestaande aanbod. Bovendien wordt aan agrariërs de mogelijkheid geboden om zo aanvullende neveninkomsten te verdienen. In het gehele buitengebied kan op een agrarisch bedrijf middels een ontheffing logies en ontbijtaccommodatie worden aangeboden.

Er worden maximaal 5 kamers of 2 appartementen toegestaan. Het is niet de bedoeling dat er extra voorzieningen worden gecreëerd (dus alleen kamers met sanitaire voorzieningen, bij appartementen aangevuld met een kleine keuken). De kamers c.q. appartementen worden in één van de bestaande gebouwen gerealiseerd.

Om de recreatieve potenties van de Landgoederenzone te benutten, wordt het aanbieden van logies en ontbijt hier ook mogelijk gemaakt bij burgerwoningen, onder dezelfde voorwaarden als hierboven genoemd. Het aanbieden van logies en ontbijt bij burgerwoningen is in het Agrarisch gebied (- Waardevol landschap) ook toegestaan, mits dit plaatsvindt in de woning of binnen een aangebouwd bijgebouw.

Bij een agrarisch bedrijf kunnen ook kleinschalige horeca-activiteiten worden aangeboden. Voorbeelden zijn een ijssalon, een theeschenkerij of een klein eethuis. Voorwaarden zijn:

- de activiteit wordt gerealiseerd in de bestaande bebouwing;
- de verkeersaantrekkende werking is beperkt;
- er vindt een goede landschappelijke inpassing plaats.

Terreinen voor dagrecreatie

In het buitengebied ligt een aantal terreinen met een functie voor dagrecreatie, zoals het (mobiel) horecapunt aan de Bronkhorsterweg en aan de Rhienderensestraat, de zwemplas Cortenoever en volkstuinten. Deze terreinen worden positief bestemd, waarbij nauw omschreven wordt welke activiteiten en oppervlakte aan bebouwing zijn toegestaan (Bijlage G van de regels). De oppervlakte bebouwing mag met maximaal 10% worden uitgebreid.

Sportterreinen

In het buitengebied ligt een aantal terreinen met een functie voor sportactiviteiten, zoals een zwembad, een schietbaan, sport- en spelterreinen en tennisbanen. Deze terreinen worden positief bestemd, waarbij nauw omschreven wordt welke activiteiten en oppervlakte aan bebouwing zijn toegestaan (bijlage H van de regels). De oppervlakte van de bebouwing mag met maximaal 10% worden uitgebreid. Voor de sportterreinen kan een ontheffing worden verleend om de bestaande bebouwing te mogen gebruiken voor niet-commerciële doeleinden, bijvoorbeeld de verhuur aan andere verenigingen. Verhuur voor feesten en partijen is uitdrukkelijk niet toegestaan.

Evenemententerreinen

Voorts ligt er in het buitengebied een aantal terreinen waar jaarlijks terugkerende evenementen worden georganiseerd. Het betreft evenementen als oranjefeesten, oogstfeesten, kermissen, schietwedstrijden en kindervakantiespelen. Deze terreinen worden niet apart bestemd, maar op de plankaart nader aangeduid. In bijlage L van de regels wordt beschreven welke evenementen en activiteiten er mogen plaatsvinden op de betreffende locaties.

Nieuwe recreatieve functies

Om de recreatieve functie van het buitengebied te versterken, is de gemeente Brummen in beginsel bereid om mee te werken aan de realisering van nieuwe dagrecreatieve voorzieningen, mits deze een aanvulling zijn op het bestaande aanbod, een weinig intensief karakter hebben en geen nadelige invloed op natuur en landschap.

In de "Ontwikkelingsvisie Apeldoorns Kanaal" is de wens geuit voor meer horeca langs het kanaal. Nieuwe horeca zou hier bij voorkeur tot stand moeten komen in of aansluitend op bestaande bebouwing. Het meest gunstig is de oostzijde van het kanaal, omdat hier geen hinder is van doorgaand verkeer, maar wel in de nabijheid van een bestaande verharde weg en/of brug.



Andere toeristisch-recreatieve speerpunten zijn:

- de verbetering van de voorzieningen bij de recreatieplas het “Gat van Cortenoever”. De sanitaire en parkeervoorzieningen kunnen hier worden verbeterd;
- de ontwikkeling van nieuwe wandel-, fiets- en ruiterroutes;
- een passantenhaven in de IJssel.

Het is niet mogelijk om bij voorbaat al een goed kader aan te geven waarbinnen dergelijke voorzieningen gerealiseerd kunnen worden. Elk initiatief brengt zijn eigen specifieke wensen mee. Daarbij dienen de effecten op de omgeving goed in beeld gebracht te worden. Voor de realisering van nieuwe recreatieve voorzieningen zal daarom altijd een afzonderlijke planologische procedure moeten worden gevoerd.

6. Afstemming met andere beleidsvelden

In dit hoofdstuk komt de afstemming met een aantal andere beleidsvelden en milieuaspecten aan de orde. In paragraaf 6.1 wordt aandacht besteed aan het aspect externe veiligheid. De laatste jaren heeft de overheid beleid en regelgeving ontwikkeld waarbij externe veiligheid en ruimtelijke ordening zodanig op elkaar zijn afgestemd, dat daarmee rampen zoveel mogelijk kunnen worden voorkomen of het effect hiervan zo veel mogelijk wordt beperkt. Paragraaf 6.2 handelt over de afstemming met het waterbeleid. Het uitgangspunt hierbij is dat aspecten die reeds elders zijn geregeld, in het bestemmingsplan niet opnieuw geregeld moeten worden. In paragraaf 6.3 wordt ingegaan op de afstemming met het natuurbeleid, meer specifiek Natura 2000. Er wordt een samenvatting gegeven van de voorttoets, die is uitgevoerd in het kader van de Natuurbeschermingswet.

6.1 Externe veiligheid

Externe veiligheid heeft betrekking op de veiligheid van diegenen die niet bij risicovolle activiteiten zijn betrokken, maar als gevolg van die activiteit wel risico's lopen. De risico's kunnen opgedeeld worden in twee categorieën: het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Het plaatsgebonden risico geeft inzicht in de theoretische kans op overlijden van een individu op een horizontale afstand van een risicovolle activiteit. De grenswaarde van het plaatsgebonden risico mag niet worden overschreden. Deze grens is 1 op de 1.000.000 (10^{-6}) voor nieuwe situaties, en 1 op de 100.000 (10^{-5}) voor bestaande situaties. Het groepsrisico wordt, naast de mogelijke ongevallen en bijbehorende ongevals-frequentie, bepaald door de aanwezige mensen in de nabijheid van een eventueel ongeval. Met het groepsrisico wordt aangegeven hoe hoog het aantal slachtoffers bij een ongeval kan zijn op basis van de aanwezige mensen.

- *Buisleidingen*

Op dit moment is de Circulaire 'Regels inzake de zonering langs hogedrukaardgastransportleidingen (1984)' en de Circulaire 'Bekendmaking van voorschriften ten behoeve van de zonering langs transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1, K2 en K3 categorie (1991)' van toepassing. Hierin worden veiligheidsafstanden gehanteerd. In de nieuwe regelgeving (AMvB Buisleidingen), die naar verwachting in de loop van 2009 van kracht wordt, gaan de afstanden verdwijnen en dienen risico's te worden berekend (plaatsgebonden risico en groepsrisico). Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (bij een bestaande leiding) is PR 10^{-6} de grenswaarde.

Ne geldt aan weerszijden van de leidingen een zone van 5 meter, waarin geen bouwwerken mogen worden opgericht. Bij brandstof- en aardgasleidingen geldt bovendien een

veiligheidszone, de zogeheten risicoafstand, waarbinnen het oprichten van gebouwen ook niet zonder meer mogelijk is. Bij de brandstofleiding bedraagt deze risicoafstand 27 meter.

Binnen het buitengebied van Brummen is een hogedrukaardgastransportleiding aanwezig. Voor de bestaande bebouwing vormt deze leiding geen belemmering. Nieuwe ontwikkelingen binnen de zone rond deze leiding dienen (tot aan de inwerkingtreding van de AMvB Buisleidingen) te worden getoetst aan de Circulaire uit 1984.

Nieuwe ontwikkelingen binnen de zone van de aanwezige defensieleiding in het buitengebied van Brummen moeten worden getoetst aan de Circulaire uit 1991. Met betrekking tot het plaatsgebonden risico en het groepsrisico bestaan er voor de bestaande bebouwing geen knelpunten.

- *Vervoer van gevaarlijke stoffen*

Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen is de Circulaire 'Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (2004)' van toepassing. Hierin wordt een onderscheid gemaakt tussen vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg, per spoor en over het water.

De Provincie Gelderland heeft in 1998 besloten een groot deel van de provinciale wegen in principe vrij te geven voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. De gemeente Brummen heeft in 2004 besloten een route voor gevaarlijke stoffen aan te wijzen, dit omdat de wegen in het buitengebied vaak niet geschikt waren voor grote voertuigen. De Dierenseweg-Apeldoornseweg (langs het kanaal) en de provinciale wegen N348 en de N786 zijn aangewezen als route. Deze routes hebben geen PR 10^{-6} . Het groepsrisico wordt eveneens niet overschreden. Er doen zich in de bestaande situatie geen knelpunten voor.

Via de spoorverbinding tussen Arnhem en Zutphen worden gevaarlijke stoffen vervoerd. De grenzen van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico worden niet overschreden.

Ook via de IJssel worden gevaarlijke stoffen vervoerd. In de bestaande situatie worden de grenzen van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico niet overschreden. Bij ontwikkelingen met een personendichtheid van meer dan 1500 personen per hectare in het buitengebied dient de gemeente rekening te houden met de verantwoording van het groepsrisico. Voor de IJssel geldt een aandachtsgebied van 25 meter vanaf de zomerdijk. Binnen dit gebied dient de gemeente terughoudend te zijn met het toevoegen van kwetsbare objecten. Onderhavig bestemmingsplan staat geen nieuwe ontwikkelingen met een dergelijke personendichtheid toe.

- *Risicovolle inrichtingen*

Het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI, 2004) richt zich op inrichtingen die als risicovol bestempeld zijn. Risicovolle inrichtingen kunnen zijn: BRZO-bedrijven, LPG-tankstations, bedrijven met een ammoniakkoelinstallaties (> 400 kg), bedrijven met een opslag voor gevaarlijke stoffen van meer dan 10.000 kg en spoorwegemplacements die zijn aangewezen voor het rangeren van gevaarlijke stoffen.

Binnen het plangebied zijn een aantal risicovolle inrichtingen aanwezig, zoals een BRZO-bedrijf, bedrijven met opslag voor gevaarlijke stoffen en buisleidingen. Deze inrichtingen vormen in de bestaande situatie geen knelpunt voor wat betreft het plaatsgebonden risico en groepsrisico.

- *Beleid gemeente Brummen*

Bij ontwikkelingen met consequenties voor de externe veiligheid kunnen zich twee soorten nieuwe situaties voordoen. Enerzijds kan een nieuwe situatie ontstaan doordat een bestaande risicobron wijzigt danwel een nieuwe risicobron wordt gerealiseerd. Anderzijds kan er een nieuwe situatie ontstaan door stedenbouwkundige planontwikkeling in de omgeving van een bestaande risicobron. Met het oog hierop geldt voor het buitengebied van Brummen een ambitieniveau 'niets doen'. Daarmee beperkt de gemeente zich tot het wettelijke kader van het externe veiligheidsbeleid.

6.2 Afstemming met het waterbeleid

Afstemming bestemmingsplan - Keur

De intentie is om in het bestemmingsplan geen zaken te regelen, die al onderwerp zijn van sectorale wetgeving. Het waterschap Veluwe regelt in de Keur wat wel en niet mag in of nabij oppervlaktewater, ten aanzien van lozen en onttrekken van water en op en langs dijken. Voorkomen moet worden dat iemand zowel bij het waterschap een ontheffing op grond van de Keur moet aanvragen als ook een aanlegvergunning bij de gemeente voor één en dezelfde ingreep. Zo is het overbodig om de aanleg van drainage te regelen in het bestemmingsplan, omdat drainage op grond van de Keur nergens zonder meer is toegestaan.

Uitgangspunt is dat voor het verlenen van vergunningen en ontheffingen voor ingrepen in de waterhuishouding het waterschap de bevoegde instantie is. Het bestemmingsplan (c.q. het aanlegvergunningstelsel) heeft daarin slechts een aanvullende werking, als de ingrepen in de waterhuishouding ook van invloed zijn op andere waarden, zoals bijvoorbeeld de aanwezigheid van weidevogels of waardevolle graslandvegetaties.

Ruimte voor waterberging

Eén van de manieren waarop het waterschap extra waterberging wil creëren is het verbreden van (gedeelten van) de bestaande watergangen. In het Stroomgebied-uitwerkingsplan Zuidelijke IJsselvallei heeft het waterschap Veluwe deze aangegeven. Het betreft (delen van) de Rhienderense Beek, Eerbeekse Beek en de Tondense Beek.

Deze A-watergangen worden als zodanig bestemd, met een bijbehorende beschermingszone van 5 meter aan weerszijden van de watergang waarbinnen geen bouwwerken zijn toegestaan. Binnen deze zone is het verbreden van de watergang mogelijk, met inachtneming van de bepalingen, zoals opgenomen in het aanlegvergunningstelsel. In

bepaalde gebieden met landschapswaarden is het graven in de bodem aanlegvergunningplichtig (gebieden met een bijzonder bodemreliëf, hoge archeologische verwachtingswaarde, waardevolle graslandvegetaties, weidevogels, in zones van nutsvoorzieningen).

In de Planologische Kernbeslissing Ruimte voor de Rivier heeft het rijk gebieden aangewezen die in aanmerking komen voor rivierverruimende maatregelen. In de gemeente Brummen betreft dit de aanleg van een bypass Zutphen en/of dijkterugleggingen bij Cortenoever en Voorsterklei. Zolang hier nog geen formele beslissing over is genomen en zolang niet bekend is op welke termijn dit gerealiseerd gaat worden, worden ze niet als zodanig opgenomen in het bestemmingsplan.

Het aanmerken van een zoekgebied voor waterberging in het bestemmingsplan – ook via een wijzigingsbevoegdheid – heeft mogelijk gevolgen voor de gebruiksmogelijkheden en de waarde van het perceel (schaduwwerking). Met grondeigenaren moet hier eerst overeenstemming over worden bereikt, ook over eventuele planschade. Zolang deze gevolgen niet duidelijk zijn kiest de gemeente ervoor om ze niet op te nemen in het bestemmingsplan.

Bufferzones natte natuurgebieden

In het buitengebied van Brummen is een aantal bos- en natuurgebieden aanwezig, waar de aanwezige natuurwaarden afhankelijk zijn van natte omstandigheden. De beïnvloedingsgebieden zijn als “hydrologische bufferzones” opgenomen op plankaart 2. Binnen deze zone zijn alle ingrepen in de waterhuishouding aanlegvergunningplichtig gesteld. Waterschap Veluwe voert in deze gebieden vooralsnog het vigerend waterschapsbeleid, dat gericht is op het voorkomen van negatieve effecten op de waterhuishouding ter plaatse en de aangrenzende natte natuur. Aanvullend c.q. specifiek beleid op deze zones toegespitste beleidsregels worden op termijn opgesteld.

6.3 Afstemming met het natuurbeleid

Natura 2000

Binnen het plangebied liggen drie Natura 2000-gebieden: de Veluwe, de Landgoederen Brummen en de IJsseluiterwaarden. Deze gebieden zijn beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet (Nb-wet). In deze wet is geregeld dat bij de beoordeling van een bestemmingsplan moet worden gekeken naar de mogelijke significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen waarvoor de Natura 2000-gebieden zijn aangewezen. Als blijkt dat een ontwikkeling negatieve effecten kan hebben, dan moet een passende beoordeling worden gemaakt.

Om te beoordelen of het voorliggende bestemmingsplan leidt tot significant negatieve effecten, is een “voortoets” uitgevoerd. Deze voortoets is als bijlage bij dit plan opgenomen. De voortoets zet de effecten (van ontwikkelingen) naast gevoeligheden (verbonden aan de

instandhoudingsdoelstellingen) van een Natura 2000-gebied en beoordeelt of er sprake is van mogelijk negatieve gevolgen.

In de ontwerp-aanwijzingsbesluiten voor de Natura 2000-gebieden zijn een aantal vormen van gebruik buiten de begrenzing gelaten. Zij heten te zijn "geëxclaveerd". Het betreft de bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en wegen. Van belang is voorts dat een Natura 2000-gebied ook een externe werking heeft: ook ontwikkelingen *buiten* een Natura 2000-gebied kunnen een effect hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied. In Brummen speelt dit met name bij de ammoniakemissie van agrarische bedrijven. Op dit aspect wordt verderop in deze paragraaf afzonderlijk ingegaan.

- *Bestaand gebruik*

Het bestemmingsplan Buitengebied is in hoofdzaak een conserverend plan, dat de bestaande situatie en rechten vastlegt.

In de beheerplannen die door de provincie worden opgesteld, wordt nog eens benoemd wat "bestaand gebruik" en "vergunningsvrije activiteiten" zijn. Bestaand gebruik is gedefinieerd als alle activiteiten die (op het moment van aanwijzing) in het gebied aanwezig waren, dan wel waren vergund of in een bestemmingsplan vastgelegd. Uit geen van de beheerplannen blijkt dat het bestaande gebruik in Brummen significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen heeft. Dat betekent dat voor bestaande activiteiten geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig is.

- *Ontwikkelingen*

Naast het vastleggen van het bestaande gebruik, biedt het bestemmingsplan ook de mogelijkheid voor nieuwe ontwikkelingen. Het betreft:

- bij recht: uitbreiding van bebouwing binnen de bouwpercelen c.q. bestemmingsvlakken;
- (kleinschalige) ontwikkelingen waarvoor een ontheffing nodig is;
- (kleinschalige) ontwikkelingen waarvoor een wijzigingsprocedure doorlopen moet worden;
- werken en werkzaamheden waarvoor een aanlegvergunning nodig is.

De toegelaten ontwikkelingen zijn altijd kleinschalig en van beperkte omvang. Het bestemmingsplan maakt geen grootschalige nieuwe ontwikkelingen mogelijk

Voor een uitgebreide beschrijving van de voortoets wordt verwezen naar de bijlage waarin de volledige rapportage is opgenomen. De conclusies uit de voortoets luiden als volgt:

- De algemene conclusie uit de concept-beheerplannen is dat het bestaand gebruik (i.c. het conserverende deel uit het bestemmingsplan) niet leidt tot significante negatieve effecten.
- De kenmerkende habitattypen en -soorten waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen komen niet voor binnen de bouwpercelen. Ontwikkelingen binnen het

bouwperceel (of het bestemmingsvlak) hebben geen negatief effect. Dit geldt voor zowel het bouwen als het gebruik.

- De agrarische bedrijven grenzen niet aan de voorkomende habitattypen. Ontwikkelingen aansluitend aan het agrarisch bouwperceel (via ontheffing of wijziging) hebben derhalve geen negatieve effecten.
- De aanleg van een paardenbak bij een woning kan in de Landgoederen Brummen een mogelijk effect hebben op het potentieel leefgebied van de Kamsalamander. Omdat het gaat om *potentieel* leefgebied, en er geen waarnemingen in de directe omgeving bekend zijn, wordt dit niet beschouwd als een *significant* negatief effect.
- In de Uiterwaarden IJssel ligt één agrarisch bedrijf in het Habitatrichtlijn-gebied. In dit gebied komt de Kamsalamander voor, maar de exacte locatie is niet bekend. Een negatief effect kan niet worden uitgesloten. Het wordt echter niet zinvol geacht om dit nu nader te onderzoeken, omdat: a) er op dit moment helemaal geen sprake is van uitbreiding van het bedrijf en b) een ecologisch onderzoek maar een beperkte geldigheid heeft van 3 jaar.
- Voor het leefgebied van de Kamsalamander is vooral de aanwezigheid van bosjes en houtwallen van belang. In nagenoeg het hele buitengebied zijn landschapselementen beschermd via het aanlegvergunningstelsel.
- Het omzetten van de bestemming 'Agrarisch' in 'Bos' of 'Natuur' zal in zijn algemeenheid een positief effect hebben op de natuurwaarden.
- De kenmerkende habitattypen en -soorten zijn altijd gekoppeld aan de gebieden met de bestemming 'Natuur' of 'Bos'. Hier kunnen (maar pas als daarvoor een aanlegvergunning is verleend) werken en werkzaamheden worden uitgevoerd die een negatief effect zouden kunnen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen.

De algemene conclusie is dat de ontwikkelingen die in het bestemmingsplan Buitengebied mogelijk worden gemaakt niet zullen leiden tot significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden.

De voortoets eindigt met enkele aanbevelingen voor aanpassing van de regels in het bestemmingsplan. Deze zijn in onderhavig plan doorgevoerd.

- Hoewel het wijzigen van de bestemming 'Agrarisch' in 'Bos' of 'Natuur' vooral positieve effecten voor de natuur zal opleveren, kan als extra criterium worden opgenomen dat het beheer dient aan te sluiten op de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied.
- Werken en werkzaamheden in de bestemming 'Bos' en 'Natuur', die een negatief effect hebben op de aanwezige natuurkwaliteiten, kunnen direct als "verboden" worden aangemerkt, in plaats van aanlegvergunningplichtig. Het gaat om de volgende werkzaamheden, die als ongewenst worden beschouwd: ophogen, afgraven of egaliseren van de bodem, aanleggen van wegen of andere oppervlakteverhardingen, werken die de waterhuishouding beïnvloeden, aanbrengen van ondergrondse leidingen en diepploegen.

De externe werking van Natura 2000 in relatie tot ammoniak

Over de toetsing van de ammoniakdepositie bestaat nog veel onduidelijkheid. Er bestaat geen kant-en-klare oplossing voor de beoordeling van (voorgenomen) activiteiten in of in de omgeving van de Natura 2000-gebieden.

Het bestemmingsplan biedt de mogelijkheid om binnen het agrarisch bouwperceel te bouwen. Dit kan een nieuwe stal zijn, maar ook een werktuigenloods. De bouw van de stal heeft op zichzelf geen effect op een nabijgelegen Natura 2000-gebied. Het *gebruik* van de stal kan dat wel hebben.

Op voorhand is echter niet aan te geven wat dat effect zal zijn. Dat is afhankelijk van de diersoort, aantal dieren en milieutechnische maatregelen. Daarnaast spelen vergunde rechten een rol. Zolang men binnen de vergunde milieuruimte blijft, is er geen sprake van een significant negatief effect.

Het is derhalve onmogelijk om vóóraf (bij het opstellen van het bestemmingsplan) aan te geven of het benutten van de restruimte binnen een agrarisch bouwperceel een effect zal hebben op een Natura 2000-gebied. Deze toets kan pas plaatsvinden bij een concrete milieuvergunning-aanvraag.

De koppeling die bestaat tussen de bouwvergunning en milieuvergunning biedt de gelegenheid om deze toets uit te voeren: er geldt een aanhoudingsplicht voor de bouwvergunning als er ook een milieuvergunning is vereist. Als de uitbreiding past binnen de geldende milieuvergunning zijn er geen nadelige effecten voor de instandhoudingsdoelen.

- *Toetsingskader en Handreiking*

In 2007 heeft het Ministerie van LNV het *Toetsingskader ammoniak rondom Natura 2000 gebieden* laten opstellen. Met dit toetsingskader moest worden voorkomen dat voor iedere toename van ammoniakdepositie een vergunning Nb-wet moest worden aangevraagd. Indien voldaan zou worden aan de criteria uit het toetsingskader mocht worden verwacht dat er geen significante effecten optreden. Echter, de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft meerdere uitspraken gedaan over het toetsingskader. Deze komen er in het kort op neer dat de Afdeling twijfels heeft of het toetsingskader voldoende waarborg biedt dat een vergunde uitbreiding geen significante gevolgen heeft voor een Natura 2000 gebied. Het gevolg van deze uitspraak is dat voor uitbreiding van veehouderijen met potentieel significante effecten in het kader van de vergunningverlening steeds afzonderlijk getoetst moet worden op het effect voor het Natura 2000-gebied.

Op advies van de Taskforce Stikstof/ammoniak i.r.t. Natura 2000, voorgezeten door de heer Trojan, is er een nieuwe handreiking opgesteld: *"Handreiking beoordeling activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken op Natura 2000-gebieden"*. De handreiking is bedoeld om het bevoegd gezag te helpen bij de afweging of een toename van de stikstofuitstoot in de omgeving van een Natura 2000-gebied kan worden toegestaan

of niet. Belangrijk punt is dat stikstofdepositie hier als één van de factoren wordt beschouwd. Daarnaast dient te worden geanalyseerd wat andere (meest) belemmerende factoren zijn voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen. Er zal een integrale, gebiedsgerichte afweging moeten worden gemaakt om te bepalen of een (voorgenomen) activiteit in een bepaald geval wel of niet kan worden toegestaan. De afweging zal op gebiedsniveau moeten plaatsvinden.

Dit beleid moet nog verder ontwikkeld worden. Ook de beheerplannen geven hier nog geen duidelijkheid over.

7. Toelichting op de juridische opzet

De digitale verbeelding (plankaarten) en de regels vormen samen het juridische deel van het bestemmingsplan, dat bindend is voor de burger en de overheid. In dit hoofdstuk wordt toelichting hoe de inventarisatie en het beleid zijn vertaald in het juridische deel van het plan.

Het bestemmingsplan Buitengebied is op de eerste plaats een conserverend plan, waarin het huidige gebruik wordt vastgelegd. Duidelijk is voor welke doeleinden de grond en de gebouwen mogen worden gebruikt en wat er aan nieuwe bebouwing wordt toegestaan. Dit biedt rechtszekerheid aan de burger.

De bestaande situatie is echter geen vaststaand gegeven. Er dienen zich voortdurend nieuwe initiatieven aan. Het plan moet flexibiliteit bieden om op deze ontwikkelingen in te kunnen spelen. Voor een deel is dat mogelijk. In het plan zijn daarvoor ontheffings- en wijzigingsbevoegdheden opgenomen. Daarmee kunnen (relatief kleinschalige) ontwikkelingen planologisch worden geregeld. Bijvoorbeeld de wijziging van de vorm of grootte van een agrarisch bouwperceel, het starten van een minicamping of de functiewijziging van een gebouw als agrarische activiteiten worden beëindigd.

Ontwikkelingen zijn echter ook onvoorspelbaar. De meeste initiatiefnemers hebben hun eigen specifieke wensen. Het is onmogelijk om voor alle nieuwe ontwikkelingen vooraf een kader aan te geven waarbinnen die ontwikkeling plaats kan vinden. Gewenste ontwikkelingen kunnen ook niet door het bestemmingsplan worden afgedwongen. Zolang niet bekend is op welk moment, op welke wijze en met welke financiële middelen iets tot stand kan worden gebracht, wordt dit niet in het bestemmingsplan geregeld. De beleidsvisie in hoofdstuk 5 geeft wel richtlijnen aan, maar voor meer ingrijpende ontwikkelingen zal een afzonderlijke procedure moeten worden gevoerd.

In de volgende paragraaf wordt eerst uiteengezet hoe de bestemmingen en aanduidingen op de plankaart tot stand zijn gekomen. De eerste opzet van het (voorontwerp)plan dateert nog van vóór de standaardisering zoals de nieuwe Wet ruimtelijke ordening die voorschrijft. In een later stadium is het plan, waar dat redelijkerwijs mogelijk is, aangepast volgens de richtlijnen van de Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen (SVBP 2008). Bij gedane aanpassingen hebben het behoud van de helderheid en leesbaarheid van het plan echter altijd voorop gestaan.

In paragraaf 7.2 volgt een toelichting op de opzet van de regels en in 7.3 een toelichting op elk artikel.

7.1 Toelichting op de plankaarten

Bij dit plan horen drie plankaarten:

Plankaart 1: Bestemmingen

Plankaart 2: Landschapskwaliteiten en beschermingszones

Plankaart 3: Zones ontwikkelingsvisie

Plankaart 1: Bestemmingen

Plankaart 1 bestaat (in de analoge versie) uit 7 kaartbladen (schaal 1:5.000) en een legenda. In digitale vorm is dit één digitale verbeelding. Op plankaart 1 zijn alle bestemmingen aangegeven. De bestemming van de gronden en gebouwen is rechtstreeks af te leiden uit het huidige (legale) gebruik.

De onderscheiden bestemmingen zijn (alfabetisch gerangschikt):

Bestemming		Nader onderscheiden in
A	Agrarisch met landschapswaarden	Agrarisch bouwperceel
A-U	Agrarisch - Uiterwaard	Agrarisch bouwperceel
B	Bedrijf (niet-agrarisch)	Lijst in bijlage A bij de regels
BO	Bos	(BO) Bos (BO-N) Bos met natuurwaarden (BO-NN) Bos met natte natuurwaarden
L	Landhuis	Lijst in bijlage E bij de regels
M	Maatschappelijk	Lijst in bijlage F bij de regels
N	Natuur	(N) Natuur (N-NN) Natte natuur
R	Recreatie	Lijst in bijlage G bij de regels
S	Sport	Lijst in bijlage H bij de regels
VR	Verblijfsrecreatie	(rw) Recreatiewoning (VR-V) Recreatie-voorzieningen (VR-K) Recreatie-kamperen Lijst in bijlage I bij de regels
V	Verkeer	(V-G) Gebiedstoegangsweg (V-O) Ontsluitingsweg (V-ON) Onverharde weg (V-P) Paden (V-S) Spoorbaan (V-V) Verharde weg
WA	Water	(WA-A) A-watergang (WA-H) HEN-water (WA-K) Kanaal (WA-R) Rivier
W	Wonen	Aantal woningen

Als bijlage bij de regels is een aantal lijsten opgenomen, waarin de niet-agrarische bedrijven en andere functies (landhuis, maatschappelijk, terreinen voor verblijfsrecreatie en sport en dagrecreatie) nader gespecificeerd zijn.

Voorts zijn op plankaart 1 een aantal dubbelbestemmingen opgenomen. Deze doorkruisen meerdere bestemmingen. Het betreft:

- diverse hoofdtransportleidingen (gas, hoogspanning, olie en riool). In de regels is de bijbehorende beschermingszone omschreven;
- de waterkering (waterkerende dijken met beschermingszone);
- waterstaatskundige functies. Dit betreft de uiterwaarden die bij hoog water onder water komen te staan.

De SVBP 2008 kent een limitatief aantal bestemmingen (hoofdgroepen). Als een functie niet onder één van deze hoofdgroepen kan worden gebracht, kan deze onder de hoofdgroep 'Overig' worden gebracht. In onderhavig bestemmingsplan is bij twee bestemmingen een nadere invulling gegeven aan de hoofdgroepen volgens de SVBP2008. Dit betreft de volgende bestemmingen:

- de landhuizen hebben een eigen bestemming 'Landhuis' gekregen. De SVBP2008 kent deze bestemming niet. De overweging hierbij is dat landhuizen een zeer specifieke en beschermingswaardige verschijningsvorm hebben, die niet goed onder een andere, algemene bestemming (bijvoorbeeld 'Wonen') is onder te brengen. Bovendien hebben ze door hun omvang vaak een meervoudige functie (bijvoorbeeld wonen en kantoor, of wonen en hotel). Door de landhuizen een eigen bestemming te geven, wordt hun speciale positie in het buitengebied duidelijk.
- De verblijfsrecreatierreinen hebben een eigen bestemming 'Verblijfsrecreatie' gekregen. Volgens de SVBP2008 zouden zij onder de bestemming 'Recreatie' moeten vallen. De dagrecreatie en verblijfsrecreatie-objecten verschillen echter dermate in hun functie en regeling, dat het voor de leesbaarheid veel beter is om ze in verschillende bestemmingen (c.q. artikelen) onder te brengen.

Plankaart 2: Landschapskwaliteiten en beschermingszones

Deze kaart geeft aan welke bijzondere landschappelijke waarden in het gebied aanwezig zijn. Onder de naam Landschapskwaliteiten worden ook aardkundige, ecologische en cultuurhistorische waarden gerekend. De kaart is in de analoge versie getekend op schaal 1:25.000.

Onderscheiden zijn gebieden met:

- (R) bodemreliëf
- (G) waardevolle graslandvegetaties
- (Z) zandwegen
- (B) beslotenheid/houtopstanden
- (W) weidevogels
- (O) openheid

Voor de wijze waarop deze waarden zijn toegekend wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van deze toelichting.

Voorts zijn op plankaart 2 aangegeven:

- (H) hydrologische bufferzone rondom natte natuur- en bosgebieden
- (G) grondwaterbeschermingsgebied
- (S) stiltegebied
- archeologisch waardevolle terreinen (zgn. AMK-terreinen)
- gebieden met een hoge of middelhoge archeologische verwachtingswaarde
- milieuzone – geluidgevoelige functie (i.c. de geluidszone rondom het industrieterrein Eerbeek Zuid).

- *Aanlegvergunningen*

De toegekende waarden zijn van belang voor de overige regels (aanlegvergunningen toegelaten andere werken en werkzaamheden), zoals opgenomen in artikel 27 van de regels. Activiteiten die een aantasting (kunnen) betekenen van de aanwezige waarden, worden aanlegvergunningplichtig gesteld. Een aanlegvergunning is een door burgemeester en wethouders schriftelijk verleende toestemming om bepaalde activiteiten (werken of werkzaamheden) uit te voeren. Zonder aanlegvergunning is het verboden om bedoelde activiteit uit te voeren. De activiteiten kunnen worden toegestaan wanneer zij verband houden met de doeleinden van de aan de gronden gegeven bestemming en de overige aanwezige waarden en kwaliteiten niet onevenredig worden geschaad.

De initiatiefnemer zal zelf de noodzaak van de werkzaamheden moeten aantonen. Tevens wordt een deskundig oordeel verlangd over de mogelijke nadelige gevolgen voor de landschappelijke, ecologische, cultuurhistorische, archeologische, aardwetenschappelijke of waterhuishoudkundige kwaliteiten. Een aanlegvergunning kan worden verleend, worden geweigerd of er kunnen nadere voorwaarden aan worden verbonden.

In de Ecologische Hoofdstructuur of binnen een Natura 2000-gebied (beide weergegeven op plankaart 3) moeten de mogelijke effecten op de te beschermen natuurwaarden in de beoordeling worden meegenomen. Binnen de bestemmingen 'Bos' en 'Natuur' zijn bepaalde werken en werkzaamheden overigens geheel uitgesloten.

Activiteiten die zijn opgenomen in het aanlegvergunningstelsel kunnen worden onderscheiden in activiteiten die samenhangen met:

- Bodem en reliëf: ophogen, egaliseren of afgraven;
- Waterhuishouding: aanleggen of dempen van watergangen of andere waterpartijen, bemalen, onderbemalen of het slaan van putten;
- Infrastructuur: aanleggen of verharderen van wegen of andere terreinen, aanbrengen van leidingen;
- Beplantingen: rooien van bomen en andere houtopstanden, bebossen of beplanten van open gebied;
- Agrarisch gebruik: diepploegen, scheuren van grasland in gebieden met waardevolle graslandvegetaties, of een intensieve manier van telen in de nabijheid van HEN-wateren.

Voor werken of werkzaamheden binnen het agrarisch bouwperceel of binnen de bestemmingsvlakken 'Wonen', 'Bedrijf', 'Maatschappelijk', 'Recreatie', 'Sport' is geen aanlegvergunning vereist.

De aanduiding 'Stiltegebied' heeft alleen een signalerende functie op de plankaart. In de regels is hier geen nadere regeling voor opgenomen, omdat het bestemmingsplan toch geen nieuwe lawaaiveroorzakende activiteiten toestaat.

Plankaart 3: Zones ontwikkelingsvisie

Op deze plankaart (schaal 1:25.000) is het buitengebied onderscheiden in vijf zones: Veluws Bosgebied, Uiterwaarden, Landgoederenzone, Agrarisch gebied – Waardevol landschap en Agrarisch gebied. Deze kaart heeft een betekenis voor eventuele toekomstige ontwikkelingen. Het Veluws Bosgebied, de uiterwaarden en de Landgoederenzone maken in hun geheel deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. De ontwikkelingsmogelijkheden zijn daarop afgestemd. Daarnaast zijn op deze plankaart de Natura 2000 gebieden aangegeven, alsmede het extensiveringsgebied (volgens het Reconstructieplan).

- *Ontheffingen en wijzigingen*

Aan deze plankaart is een stelsel van ontheffingen en wijzigingen gekoppeld (artikel 25). De plankaart heeft geen consequenties voor het huidige gebruik, maar wel voor toekomstige mogelijkheden. De volgende ontheffingen en wijzigingsbevoegdheden zijn opgenomen:

Ontheffing voor:	
een afwijking van 10% van genoemde maten	in alle bestemmingen
de bouw van een 2 ^e agrarische dienstwoning	bij agrarische bedrijven
het exploiteren van een minicamping	bij agrarische bedrijven
vormverandering van het agrarisch bouwperceel	bij agrarische bedrijven
bepaalde overschrijding van het agrarisch bouwperceel	bij agrarische bedrijven
sleufsilo's en mestplaten buiten het agr. bouwperceel	bij agrarische bedrijven
het uitoefenen van niet-agrarische nevenactiviteiten	bij agrarische bedrijven
het oprichten van een paardenbak	bij agrarische bedrijven en woningen
het uitoefenen van een andere, niet-agrarische bedrijfsactiviteit	bij bedrijven
het uitoefenen van nevenactiviteiten	bij een landhuis
verhoging van het aantal kampeerplaatsen	bij verblijfsrecreatieterreinen
het splitsen van woningen	bij woningen
het verstrekken van logies en ontbijt en lichte horecavoorzieningen	bij woningen
het plaatsen van antennemasten	in het Agrarisch gebied en Agrarisch gebied – Waardevol landschap
multifunctioneel gebruik voor niet-commerciële doeleinden	bij maatschappelijke en sportvoorzieningen

het oprichten van schuilstallen	binnen de bestemming 'Agrarisch met landschapswaarden'
---------------------------------	--

Wijzigingsbevoegdheid voor:

Vergroten van het agrarisch bouwperceel

Het omzetten van een agrarisch bouwperceel in "wonen"

Het omzetten van een agrarische bestemming in "bos" of "natuur"

Het omzetten van een agrarisch bedrijf in een niet-agrarisch bedrijf

Het bouwen t.b.v. een bestaand agrarisch bedrijf in de uiterwaarden

• *Extensiverings- en verwevingsgebied*

Op plankaart 3 is tevens het extensiveringsgebied weergegeven, overeenkomstig het Reconstructieplan. Het overige gebied is verwevingsgebied. Deze aanduidingen hebben consequenties voor de gevestigde intensieve veehouderijbedrijven.

Binnen het extensiveringsgebied is geen nieuwvestiging, hervestiging of omschakeling naar intensieve veehouderij mogelijk. Uitbreiding van de bebouwing ten behoeve van een bestaande intensieve veehouderijtak is alleen mogelijk in het kader van dierenwelzijn of veterinaire gezondheid. In het verwevingsgebied mag niet meer dan 1 ha van het agrarisch bouwperceel worden gebruikt ten behoeve van de intensieve veehouderij.

In bijlage C bij de regels is een overzicht opgenomen van alle agrarische bedrijven met een intensieve veehouderijtak.

7.2 Toelichting op de regels

De regels bestaan uit de volgende onderdelen:

- hoofdstuk I Inleidende regels;
- hoofdstuk II Bestemmingsregels;
- hoofdstuk III Algemene regels;
- hoofdstuk IV Overgangsrecht en slotregel;
- de bijlagen A tot en met M.

7.2.1 Inleidende regels

De inleidende regels omvatten de gebruikte begripsomschrijvingen en afkortingen (art. 1) en de wijze van meten (art. 2).

7.2.2 Bestemmingsregels

In de bestemmingsregels zijn de regels voor de verschillende bestemmingen omschreven.

Elke bestemming is opgebouwd uit:

- Bestemmingsomschrijving: een omschrijving waarvoor de gronden zijn bestemd.
- Eventueel inrichtingseisen: extra eisen die gesteld worden bij de uitvoering van de in de bestemmingsomschrijving genoemde doeleinden, zoals eisen aan de parkeergelegenheid en logistieke afwikkeling van het (vracht)verkeer.
- Eventueel voorrangsregel (bij dubbelbestemmingen): bepaling dat in afwijking van het bepaalde in de basisbestemming niet mag worden gebouwd anders dan ten behoeve van de dubbelbestemming.
- Bouwregels: welke bebouwing (gebouwen en andere bouwwerken) is toegelaten en aan welke eisen moet de toegestane bebouwing voldoen.
- Ontheffing van de gebruiks- en bouwregels: burgemeester en wethouders kunnen voor een aantal activiteiten ontheffing verlenen van de regels.
- Aanlegvergunning: voor bepaalde werken en werkzaamheden die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de landschappelijke, ecologische of andere waarden is een aanlegvergunning vereist.
- Eventueel uitzonderingsregels aanlegvergunningplicht (bij dubbelbestemmingen): uitzonderingen waarbij de aanlegvergunningplicht niet geldt.
- Wijzigingsbevoegdheid: burgemeester en wethouders kunnen in een aantal gevallen de regels of de plankaart wijzigen.
- Algemene regels: bij het bouwen van gebouwen en andere bouwwerken dienen ook de regels aangaande de algemene ontheffings- en wijzigingsregels in acht te worden genomen.

De gronden van het buitengebied zijn ingedeeld in de gebiedsbestemmingen "Agrarisch met landschapswaarden", "Agrarisch - Uiterwaard", "Bos" en "Natuur". Deze gebieden hebben elk hun eigen functie en kwaliteiten op basis waarvan een afgestemde regeling van toepassing is.

De verschillende specifieke functies zoals niet-agrarische bedrijven, burgerwoningen, wegen en dergelijke zijn specifiek bestemd. De volgende bestemmingen worden onderscheiden:

- Bedrijf (niet-agrarisch)
- Landhuis
- Maatschappelijk
- Recreatie
- Sport
- Verblijfsrecreatie
- Verkeer
- Water
- Wonen

Daarnaast gelden er nog een aantal dubbelbestemmingen:

- Leiding – Gas
- Leiding – Hoogspanning
- Leiding – Olie

- Leiding – Riool
- Waterstaat - Waterkering
- Waterstaat – Waterstaatskundige functie

Toelichting per bestemming

- *Agrarisch met landschapswaarden (artikel 3)*

Deze gronden zijn bestemd voor agrarische doeleinden, alsmede het behoud, beheer en/of herstel van landschappelijke, aardwetenschappelijke of ecologische waarden. Agrarische bedrijven zijn binnen de bestemming aangeduid met een agrarisch bouwperceel. Ondergeschikt aan de agrarische functie kunnen nevenfuncties of een aan-huis-gebonden beroep of bedrijf worden uitgeoefend en mogen ook op hobbymatige basis dieren worden gehouden.

Voorts zijn de gronden bestemd voor de bescherming van cultuurhistorische waarden van rijks- en gemeentelijk monumenten en voor extensief recreatief medegebruik.

De aanwezige landschapswaarden, en de kwetsbaarheid ervan voor bepaalde activiteiten, hebben geleid tot het eisen van een aanlegvergunning voor bepaalde werkzaamheden. Het aanlegvergunningenstelsel heeft een zelfstandige regeling gevonden in artikel 27.

In de ontwikkelingsbepalingen (hoofdstuk IV) wordt aangegeven welke nevenactiviteiten of functieveranderingen toegelaten zijn. Deze veranderingen worden bepaald door de gebiedskwaliteit en het voorgestane beleid.

In de planregels is een bebouwingsregeling opgenomen voor agrarische bebouwing. Voor de uitoefening van een aan-huis-gebonden beroep of bedrijf mag maximaal 50 m² van de gebouwen worden ingericht en gebruikt. In de regels is tevens een nadere regeling opgenomen voor andere bouwwerken op het agrarisch bouwperceel.

De goothoogte en de hoogte van woningen in het buitengebied (zowel agrarische en niet-agrarische dienstwoningen als burgerwoningen) bedragen 3 en 9 meter. De woningen mogen met 25% van de bestaande oppervlakte worden uitgebreid tot een maximum van 150 m². Voor agrarische bedrijfsgebouwen geldt een goothoogte en hoogte van respectievelijk 6 en 10 meter.

- *Agrarisch - Uiterwaard (artikel 4)*

De gronden zijn primair bedoeld voor de afvoer van (hoog)water, ijs en sediment, de waterhuishouding, aanleg en onderhoud van de waterkering, bescherming van natuur en landschapswaarden en agrarische doeleinden.

Bebouwing ten behoeve van deze doeleinden is toegestaan, met inachtneming van de Beleidslijn Grote Rivieren, dat beperkte uitbreidingsmogelijkheden voor bebouwing kent. In een bij de regels behorende lijst D "Bestaande functies Uiterwaard" zijn de

bestaande agrarische bedrijven, één ander bedrijf, twee landhuizen en een aantal woningen in de uiterwaarden opgenomen met de gezamenlijke oppervlakte van de bestaande bebouwing. Deze oppervlakte mag eenmalig met maximaal 10% worden uitgebreid. Voor woningen geldt een maximale oppervlakte van 150 m². De bestaande oppervlakte van het agrarische bouwperceel kan door middel van een wijzigingsbevoegdheid worden vergroot tot maximaal 1 ha.

Ondergeschikt aan de agrarische functie kunnen nevenfuncties of een aan-huis-gebonden beroep of bedrijf worden uitgeoefend en mogen ook op hobbymatige basis dieren worden gehouden. Voor de uitoefening van een aan-huis-gebonden beroep of bedrijf mag maximaal 50 m² van de gebouwen worden ingericht en gebruikt. In de regels is tevens een nadere regeling opgenomen voor andere bouwwerken op het agrarisch bouwperceel. Voorts zijn de gronden bestemd voor de bescherming van cultuurhistorische waarden van rijks- en gemeentelijk monumenten en voor extensief recreatief medegebruik.

Bescherming van de aanwezige natuur- en landschapswaarden vindt plaats door het aanlegvergunningstelsel. Het aanlegvergunningstelsel heeft een zelfstandige regeling gevonden in artikel 27.

- *Bedrijf (niet-agrarisch) (artikel 5)*

Niet-agrarische bedrijven die op het moment van tervisielegging van dit plan (legaal) aanwezig zijn, zijn als zodanig bestemd. Ook maneges, horecagelegenheden, een rioolwaterzuivering en een industriewaterzuivering worden gerekend tot het niet-agrarisch bedrijf.

In bijlage A is voor elk niet-agrarisch bedrijf de bestaande oppervlakte van de bedrijfsgebouwen en het aantal dienstwoningen opgenomen. De bedrijven krijgen beperkte uitbreidingsmogelijkheden (10%). De kolom "feitelijke bedrijvigheid" in bijlage A geeft aan welk bedrijf op een locatie is toegestaan.

Voor deze bestemming is een ontheffingsbepaling opgenomen om een andere niet-agrarische bedrijfsactiviteit toe te staan. Deze regeling is vergelijkbaar met de functiewijzigingsregeling bij agrarische bedrijven en gebonden aan een aantal voorwaarden. Daarnaast kan de bestemming worden gewijzigd in "wonen" door middel van een wijzigingsbevoegdheid.

- *Bos (artikel 6)*

De bestemming "Bos" is onderverdeeld in drie categorieën:

- "Bos" (BO): de houtproductie en de bescherming van natuur- en landschapswaarden.
- "Bos met natuurwaarden" (BO-N): primaire instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden en ondergeschikt daaraan houtproductie.

- “Bos met natte natuurwaarden” (BO-NN): de instandhouding, het herstel en de ontwikkeling van de natte natuur- en landschapswaarden en ondergeschikt daaraan houtproductie, alsmede de bescherming van de grondwaterstand, grondwaterstroming en de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater.

Binnen deze bestemming is extensief recreatief medegebruik toegestaan, mits dit ondergeschikt is aan bovenstaande genoemde waarden. En mits de genoemde waarden niet door dit medegebruik significant worden aangetast.

Gebouwen zijn in deze bestemming niet toegestaan. Uitsluitend zijn andere bouwwerken toegestaan voor zover ze ten dienste staan van de omschreven gebruiksdoeleinden. De bijzondere kwaliteiten van de gronden in de genoemde categorieën worden beschermd door het aanlegvergunningstelsel.

- *Landhuis (artikel 7)*

In het buitengebied van Brummen bevinden zich 10 landhuizen. De gronden zijn bestemd voor de instandhouding van de cultuurhistorische gebouwen, tuinen, gewassen en beplantingen. Daarnaast is in bijlage E aangegeven welke functie(s) zijn toegelaten. Met een ontheffing kunnen ook andere nevenfuncties worden toegelaten. De toegelaten nevenfuncties zijn afhankelijk van het gebied waarin het landhuis ligt (zones op plankaart 3).

In bijlage E zijn de oppervlakten van de bestaande gebouwen opgenomen, de toegelaten functies en het aantal (dienst)woningen. Ook voor deze bestemming geldt dat het bestaande bebouwde oppervlak met maximaal 10% mag worden uitgebreid.

- *Maatschappelijk (artikel 8)*

Hiertoe wordt een drietal voorzieningen gerekend, te weten een begraafplaats, een kinderopvang en een scoutingterrein. In bijlage F wordt een omschrijving gegeven van de voorziening en de toegelaten oppervlakte en hoogte van de bebouwing.

- *Natuur (artikel 9)*

De bestemming “Natuur” is onderverdeeld in twee categorieën:

- “Natuur” (N) is bestemd voor de instandhouding en ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden.
- “Natte natuur” (N-N) is tevens bestemd voor de bescherming van de grondwaterstand, grondwaterstroming en de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater, die aan de natte natuurwaarden ten grondslag liggen.

Binnen deze bestemming is extensief recreatief medegebruik toegestaan, mits dit ondergeschikt is aan bovenstaande genoemde waarden.

Gebouwen zijn in deze bestemming niet toegestaan. Uitsluitend zijn andere bouwwerken toegestaan voor zover ze ten dienste staan van de omschreven gebruiksdoeleinden. De bijzondere kwaliteiten van de gronden in de genoemde categorieën worden beschermd door het aanlegvergunningstelsel.

- *Recreatie (artikel 10)*

In het buitengebied van Brummen bevinden zich drie locaties voor (dag)recreatie. In bijlage G is aangegeven welke activiteiten en bebouwing is toegelaten. Ook voor deze bestemming geldt dat het bestaande bebouwde oppervlak met maximaal 10% mag worden uitgebreid.

- *Sport (artikel 11)*

Deze bestemming is van toepassing op een aantal sportcomplexen, een zwembad en een schietbaan. De bestaande toegelaten situatie is vastgelegd in bijlage H. Ook hier geldt dat de bestaande bebouwing met maximaal 10% van de oppervlakte mag worden uitgebreid. Op de terreinen dient te worden voorzien in de eigen parkeerbehoefte.

- *Verblijfsrecreatie (artikel 12)*

In het buitengebied van Brummen bevinden zich zeven terreinen voor verblijfsrecreatie. Het gebruiksdoel is afgestemd op de huidige, vergunde activiteiten. In bijlage I zijn voor elk terrein afzonderlijk aangegeven het aantal (groeps)recreatiewoningen, stacaravans, trekkershutten, verblijfsaccommodaties en standplaatsen voor mobiele kampeermiddelen. In de regels zijn maximale maten voor de onderscheiden accommodatiesoorten opgenomen.

Tevens is in bijlage I de oppervlakte aan gemeenschappelijke voorzieningen opgenomen. De oppervlakte aan gemeenschappelijke voorzieningen mag met maximaal 10% worden uitgebreid. Binnen de gemeenschappelijke voorzieningen mag 50 m² worden gebruikt voor detailhandel en/of horeca-activiteiten, tenzij in bijlage I anders aangegeven.

Voor het vakantiepark Coldenhove en de camping Hallse Hull is op de plankaart een onderscheid gemaakt in twee terreindelen:

- VR-V: op dit terreindeel zijn de gemeenschappelijke voorzieningen en gebouwde verblijfsaccommodaties toegestaan;
- VR-K: is bestemd als kampeerterrein met beperkte (gemeenschappelijke) voorzieningen (sanitairgebouw).

Een deel van het terrein van camping Hallse Hull is bestemd voor "Natuur". Deze gronden maken deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur en waren in het bestemmingsplan uit 1982 ook bestemd voor groenvoorzieningen zonder bebouwing.

Vanwege het afschaffen van de Wet op de openluchtrecreatie is ook het aantal kampeerplaatsen geregeld in de regels. Met een ontheffing kunnen burgemeester en wethouders toestemming geven om het aantal kampeerplaatsen te vergroten.

- *Verkeer (artikel 13)*

Hiertoe worden infrastructurele werken gerekend die zijn onderverdeeld in verschillende categorieën: gebiedstoegangsweg, ontsluitingsweg, onverharde weg, paden, spoorlijn en verharde weg. Bij elke wegcategorie hoort een bepaalde afstand waarbinnen niet

mag worden gebouwd voordat is onderzocht welke consequenties dit heeft voor de verkeersveiligheid (verwijzing naar artikel 23).

- *Water (artikel 14)*

Voor de bestemming "Water" is een onderverdeling gemaakt in vier categorieën: A-watgang (WA-A), HEN-water (WA-H), Kanaal (WA-K) en rivier (WA-R). Dit onderscheid is van belang vanwege het verschil in gebruiksdoeleinden. Binnen de bestemming zijn bouwwerken en andere werken toegelaten met betrekking tot deze gebruiksdoeleinden

- *Wonen (artikel 15)*

Op plankaart 1 is aangegeven hoeveel woningen binnen een bestemmingsvlak zijn toegelaten. Woningen mogen met 25% van de oppervlakte worden uitgebreid tot een maximum van 150 m². De maximale goothoogte en hoogte bedragen 3 en 9 meter. Bij een woning is 75 m² aan bijgebouwen toegestaan. Voor de uitoefening van een aan-huis-gebonden beroep of bedrijf mag 50 m² worden gebruikt. De gronden zijn naast woningen en bijgebouwen ook bestemd voor tuinen en parkeervoorzieningen en het houden van dieren op hobbymatige basis.

In de regels is een regeling opgenomen voor de vervanging van reeds bestaande bijgebouwen die een grotere oppervlakte beslaan dan de hiervoor genoemde 75 m². Hiervoor geldt dat 70% van de te vervangen bijgebouwen mag worden teruggebouwd met een maximum van 150 m² per bijgebouw, naar keuze uitgevoerd in één of meerdere gebouwen.

Voor het oprichten van een paardenbak bij een woning moet een ontheffing worden gevraagd aan burgemeester en wethouders.

- *Leidingen (artikel 16,17, 18 en 19)*

Hoofdtransportleidingen voor gas, olie en rioolwater en de ondergrondse hoogspanningsleiding zijn met een dubbelbestemming opgenomen. Deze bestemmingsbepaling creëert een voorrangsregeling ten opzichte van de onderliggende (basis)bestemmingen voor de instandhouding van de leiding. Voor alle leidingen geldt een vrijwaringszone van 5 meter aan weerszijden van de leiding waarbinnen niet gebouwd mag worden. Voor de gas- en olieleidingen geldt bovendien een veiligheidsafstand, waar alvorens gebouwd kan worden eerst een risicoanalyse uitgevoerd moet worden.

- *Waterkering (artikel 20)*

De dubbelbestemming "Waterkering" is gericht op de aanleg en instandhouding van de waterkering met bijbehorende beschermingszones, zoals aangegeven op plankaart 1. Deze bestemmingsbepaling creëert een voorrangsregeling voor de bescherming van de waterstaatsbelangen ten opzichte van de onderliggende (basis)bestemmingen. Binnen deze bestemming mag niet worden gebouwd, anders dan ten behoeve van deze dubbelbestemming. Daarnaast geldt voor aantal werken en werkzaamheden een aanlegvergunningplicht.

- *Waterstaatkundige functies (artikel 21)*

De gronden met de dubbelbestemming "Waterstaatkundige functies" zijn mede bestemd voor onderhoud, beheer en instandhouding van de aangrenzende waterkering, waterberging, de zorg voor de waterhuishouding en afvoer van sediment, hoogwater en ijs en de daarvoor noodzakelijke werken. Deze bestemmingsbepaling creëert een voorrangregeling voor de bescherming van de waterstaatsbelangen ten opzichte van de onderliggende (basis)bestemmingen.

7.2.3 Algemene regels

In dit hoofdstuk staan de volgende algemene regels:

- *Dubbelregel (artikel 22)*

Deze regel bepaalt dat grond die in aanmerking genomen moet worden bij een verleende bouwvergunning niet nog eens bij de verlening van een nieuwe bouwvergunning in aanmerking mag worden genomen, tenzij de verleende bouwvergunning is ingetrokken.

- *Algemene bouwregels (artikel 23)*

Dit artikel regelt dat in bepaalde zones of gebieden niet gebouwd mag worden, maar pas nadat een nadere toets heeft plaatsgevonden aan een bepaald specifiek belang. Dit is van toepassing op zones langs watergangen, langs wegen en spoorlijnen, in het grondwaterbeschermingsgebied, in de geluidszone rond het industrieterrein Eerbeek Zuid en in archeologisch waardevolle gebieden.

- *Algemene gebruiksregels (artikel 24)*

In deze regels is een gebruiksverbod opgenomen. Dit verbod geeft aan dat het verboden is om opstallen – of delen daarvan – en gronden te gebruiken, in gebruik te geven of te laten gebruiken op een wijze of tot een doel dat strijdig is met de in het bestemmingsplan aan de grond gegeven bestemming.

- *Algemene ontheffings- en wijzigingsregels (artikel 25)*

In dit artikel is een schema opgenomen waarin aangegeven is voor welke ontwikkelingen Burgemeester en Wethouders een ontheffing van de betreffende regels kunnen verlenen danwel de betreffende regels kunnen wijzigen. Het doel hiervan is de flexibiliteit van het plan te verhogen om de benodigde planaanpassingen versneld te kunnen doorvoeren. De ontheffingen en wijzigingen zijn gerelateerd aan de gebieden die weergegeven zijn op plankaart 3 "Zones ontwikkelingsvisie".

Met het oog op de leesbaarheid zijn in de bestemmingsartikelen de toepasselijke ontheffingen en wijzigingen reeds genoemd met een verwijzing naar artikel 25.

In artikel 25 zijn de ontheffings- en wijzigingsbevoegdheden opgenomen in een tabel. De tabel bestaat uit zes kolommen met de volgende indeling:

Nr.	Plankaart / artikel	Omschrijving van het artikel	Ten behoeve van de functie/ge- bruik/toegelaten bebouwing	gebieden plankaart 3	algemene/specifieke criteria
-----	------------------------	---------------------------------	--	----------------------	------------------------------

Kolom 2 geeft aan van welk artikel of welk onderdeel van de plankaart ontheffing wordt verleend c.q. het plan wordt gewijzigd. Een omschrijving van het artikel staat in kolom 3. In kolom 4 wordt aangegeven ten behoeve van welke functie/gebruik/toegelaten bebouwing ontheffing wordt verleend c.q. het plan wordt gewijzigd. In kolom 5 wordt aangeduid in welk gebied en in kolom 6 welke criteria in dat geval van toepassing zijn.

- *Algemene procedureregels (artikel 26)*

In deze regel staat beschreven welke procedure Burgemeester en Wethouders volgen bij de voorbereiding van een besluit over een ontheffing of een wijziging.

- *Overige regels: aanlegvergunningen (artikel 27)*

Dit artikel bevat het aanlegvergunningstelsel. Voor gebieden die kwetsbaar zijn voor bepaalde werkzaamheden zullen aanlegvergunningen nodig zijn voor die activiteiten. Het betreft een aantal bestemmingen op plankaart 1 en de landschapskwaliteiten zoals die zijn aangegeven op plankaart 2. In artikel 27 wordt aangegeven voor welke activiteiten een aanlegvergunning nodig is en welke criteria daarbij worden gehanteerd.

Van belang is dat door een terzake deskundige partij wordt beoordeeld of en welke nadelige gevolgen de activiteit heeft voor landschappelijke, ecologische, cultuurhistorische, archeologische en/of aardwetenschappelijke waarden en voor de waterhuishoudkundige kwaliteiten.

Om te beoordelen of een aanlegvergunning aangevraagd moet worden, worden de volgende stappen doorlopen:

- Allereerst kan worden gekeken of de werken/werkzaamheden binnen een van de volgende aanduidingen/bestemmingen (plankaart 1) wordt uitgevoerd: binnen het agrarische bouwperceel of binnen de bestemming 'Bedrijf', 'Maatschappelijk', 'Recreatie', 'Sport' en 'Wonen' is géén aanlegvergunning vereist.
- Er wordt gekeken naar de andere bestemmingen op plankaart 1. Voor de bestemmingen 'Bos' en 'Natuur' zijn aanlegvergunningvereisten opgenomen in de tabel in artikel 27.
- Vervolgens wordt bekeken of de locatie waar de werken/werkzaamheden worden uitgevoerd binnen een van de aanduidingen op plankaart 2 valt. In de tabel in artikel 27 kan worden afgelezen of de betreffende activiteit in dit gebied aanlegvergunningplichtig is.

7.2.4 Overgangs- en slotregels

Het overgangsrecht (artikel 28) houdt in dat bouwwerken die op het moment dat het bestemmingsplan rechtskracht verkrijgt, bestaan of waarvoor reeds een bouwvergunning is aangevraagd, mogen blijven bestaan, ook al is er strijd met de bestemmingsregels. Het

gebruik van de grond en opstallen, dat afwijkt van de regels op het moment dat het bestemmingsplan in werking treedt, mag worden gehandhaafd.

De regels eindigen met een slotregel (artikel 29). Hierin is de naam van het bestemmingsplan benoemd en de vaststellingsdatum.

7.2.5 Bijlagen bij de regels

Bij de regels horen de bijlagen A tot en met M:

- A Bedrijven-(niet agrarisch);
- B Bestaande nevenfuncties bij agrarische bedrijven;
- C Agrarische bedrijven met intensieve veehouderij;
- D Bestaande functies in de uiterwaarden;
- E Landhuizen;
- F Maatschappelijke voorzieningen;
- G Recreatie;
- H Sport;
- I Verblijfsrecreatieterreinen;
- J Rijksmonumenten;
- K Gemeentelijke monumenten;
- L Evenemententerreinen;
- M Toegelaten functies in het "Agrarisch gebied" "Agrarisch gebied – Waardevol landschap", "Landgoederenzone (EHS)", "Veluws bosgebied (EHS)" en "Uiterwaarden (EHS)".

8. Handhaving

Handhaving neemt tegenwoordig een steeds belangrijkere plaats in. In het collegeprogramma is aangegeven dat handhaving op alle beleidsterreinen een hoge prioriteit geniet. Met het oog hierop worden/zijn extra middelen vrijgemaakt ter ondersteuning van de toezichthouders op het gebied van de ruimtelijke ordening en bouw- en woningtoezicht. De inzet van deze extra middelen is echter beperkt waardoor toch een zekere prioritering aangebracht moet worden.

In verband hiermee heeft het college op 17 mei 2005 het "Handhavingsbeleidsplan bouwregelgeving en ruimtelijke ordening" vastgesteld. Dit plan bevat tevens een prioriteitstelling met betrekking tot de handhavingstaken en -gebieden. Overtredingen met een groter risico genieten een hogere prioriteit. In een risicoanalyse is een inschatting gemaakt van de gevolgen van een overtreding. Hierbij is gebruik gemaakt van een door het ministerie VROM ontwikkeld risicomodel.

Het handhavingsbeleidsplan bevat tevens het beleidskader voor de aanpak van onrechtmatige bewoning van recreatiewoningen. Het team Handhaving van de gemeente Brummen is belast met toezicht en controle van zaken op het gebied van bouwregelgeving en ruimtelijke ordening.

In de regels van het bestemmingsplan zijn ter verduidelijking omschrijvingen opgenomen in de begripsbepalingen zoals "permanente bewoning", "bedrijfsmatige exploitatie van recreatiebedrijven" en "recreatiewoning". Voorts is in artikel 12 in de bestemmingsregels aangegeven dat de grond voor de bestemming "Verblijfsrecreatie" uitsluitend in het kader van een bedrijfsmatige exploitatie ten behoeve van recreatieve doeleinden bestemd is en dus niet voor permanente bewoning.

Daarnaast zal de gemeente vooral investeren in het voorkomen van overtredingen, de zogenaamde preventieve handhaving. Deze vorm van handhaving bestaat uit communicatie en voorlichting naar burgers en bedrijven, advisering, stimulering, toezicht en zichtbaar optreden. Het uitvoeren van een stringenter handhavingsbeleid betekent meer duidelijkheid en rechtszekerheid voor burgers en bedrijven, terwijl ook de gemeente zich gebonden weet aan de regels van dit vastgestelde beleid. Willekeur, strijdigheid met het gelijkheid- en vertrouwensbeginsel worden voorkomen.

Ingeval er sprake is van een illegale situatie die op grond van de geldende bestemmingsplanregels niet kan worden gelegaliseerd, bestaat er in beginsel een afspraak dat opgetreden wordt met de inzet van bestuursrechtelijke dwangmiddelen, gelet op de ruimtelijke bescherming die het bestemmingsplan biedt. Slechts onder bijzondere omstandigheden kan worden afgezien van handhaving.

Kortom, handhaven moet indien er geen uitzicht op legalisering bestaat en er geen bijzondere omstandigheden aanwezig zijn op grond waarvan afgezien zou moeten worden van handhaving.

Een nieuw bestemmingsplan betekent echter geenszins dat met de wet/verordening strijdige situaties met betrekking tot bebouwing en gebruik gelegaliseerd worden. Per geval zal worden beoordeeld of optreden geïndiceerd is.

Naar aanleiding van de voorinspraak is de keuze gemaakt om een aantal situaties te verwerken in het voorontwerpbestemmingsplan. In de Nota van Wijzigingen (zie bijlage 2 van de toelichting) en de Toevoegingen woonbestemmingen (zie bijlage 3 van de toelichting) is aangegeven welke verzoeken dit betreft. Voor bestaande situaties die strijdig zijn met het geldende bestemmingsplan betekent dit 'mee mogen liften' dat er tegen de strijdigheden (vooralsnog) niet handhavend wordt opgetreden. Hoewel er met de keuze voor 'meeliften' volgens de rechtspraak nog geen zicht is op legalisatie, wordt er in deze situaties voor gekozen af te zien van handhavend optreden. Gelet op het voornemen de strijdige bebouwing en/of het gebruik van een positieve bestemming te voorzien, wordt een handhavingactie op dit moment niet noodzakelijk geacht. Deze aanpak is niet in overeenstemming met het handhavingbeleid zoals vastgesteld door de gemeenteraad. In de Nota van Wijzigingen is deze aanpak beschreven. Deze Nota van Wijzigingen is vastgesteld door de gemeenteraad, en op deze wijze is de aanpak ook vastgesteld.

Een uitzondering geldt voor die situaties waarbij sprake is van een verzoek om handhaving. In die gevallen moet te allen tijde worden opgetreden tegen de strijdige situatie.

Wet op de economische delicten

Overtredingen van de regels van het bestemmingsplan vallen onder het economisch strafrecht. Strafrechtelijk optreden is gewenst bij overtredingen waarvan de gevolgen niet meer ongedaan gemaakt kunnen worden. Een voorbeeld hiervan is het kappen van houtwallen. Ook bij overtredingen die zich telkens weer herhalen (zoals permanente bewoning van recreatiewoningen) en kortdurende overtredingen (zoals detailhandelsactiviteiten in loodsen) is deze aanpak wenselijk. Gemeenten en provincies kunnen nu slagvaardiger optreden tegen overtredingen van bestemmingsplanregels. Overtredingen kunnen sneller worden vervolgd en de gevolgen kunnen effectiever worden tegengegaan. Voor de bewijsvoering kan gebruik gemaakt worden van de specifieke opsporingsbevoegdheden van de politie. De Wet op de economische delicten biedt de mogelijkheid bij het opleggen van de straf rekening te houden met het economisch voordeel dat de overtreder heeft behaald. Bij een overtreding kan nu een boete worden opgelegd. Ook biedt de wet de mogelijkheid de verplichting op te leggen om op eigen kosten de gevolgen van het delict goed te maken.

Een nieuw bestemmingsplan Buitengebied biedt de mogelijkheid om een nulsituatie vast te leggen met betrekking tot de aanwezige gebouwen en het gebruik van de gronden. Hiervoor heeft een inventarisatie plaatsgevonden aan de hand van de verleende milieu- en

bouwvergunningen, meldingen en luchtfoto's. Ook heeft in het buitengebied een opname plaatsgevonden indien de bestaande informatiebronnen onvoldoende duidelijkheid verschaffen.

9. Inspraak en vooroverleg

Het voorontwerpbestemmingsplan Buitengebied heeft van 15 november tot en met 26 december 2007 ter inzage gelegen. Tevens is het plan in het vooroverleg ex art. 10 Bro gebracht. De bij de gemeente binnengekomen reacties uit de inspraak en het vooroverleg zijn beantwoord in de 'Nota inspraak en vooroverleg' (november 2008).